

**THE
ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY
DEBATES
OFFICIAL REPORT**

Ninty fourth day of the First Session of the
Andhra Pradesh Legislative Assembly

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

Tuesday, the 25th June, 1968

The House met at Half-Past Eight of the Clock

(Mr Speaker in the Chair)

BUSINESS OF THE HOUSE

Sri Vavilala Gopalakrishnayya (Sattenapally) — Point of order Sir శాసనసభను తమరు adjourn చేశారు గవర్నమెంటుకు ఏమీ సంబంధము లేదు సమావేశము శాసనసభ సెక్రటేరియట్ చేయాలి కాని గవర్నమెంటు సెక్రటేరియట్ చేసుకొనిన పిలువేదు మాకు వచ్చిన noticeలో "The Government of Andhra Pradesh, Legislature Department, dated 20-9-1968 "I am directed by the Hon'ble Speaker to inform you that the Andhra Pradesh Legislative Assembly which was adjourned SINCE on 27th March, 1968 will meet again at 4 p.m. on Tuesday, the 25th July 1968 in the Assembly hall, Public Gardens, Hyderabad " Yours Sincerely, G V CHOWDARY, Secretary to the Government

అని ఉంది ఈ notice గవర్నమెంటు సెక్రటేరియట్ నుంచి వచ్చినదా లేక లెజిస్లేషన్ సెక్రటేరియట్ నుంచి వచ్చినదా అనేది మాకు తెలియాలికదా గవర్నమెంటు సెక్రటేరియట్ నుంచి కాక శాసనసభ సెక్రటేరియట్ నుంచి రావాలికదా గవర్నమెంటు ఆఫ్ ఆంధ్ర ప్రదేశ్ అని ఎందుకు వచ్చినది

Mr Speaker — When the Assembly is prorogued, it is the Government who summons the Assembly. If it is in Session, the Speaker convenes the Assembly. This Assembly is being convened under my orders. It is only under my direction, the Assembly Secretariat issued notice. It is only the Speaker who convenes the Assembly because the Assembly is still in Session.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య — గవర్నమెంటు సెక్రటేరియట్ నుంచి వచ్చినదా? లెజిస్లేషన్ సెక్రటేరియట్ నుంచి వచ్చినదా?

Mr Speaker — Government has nothing to do in this matter. It is only the Legislature Secretariat that has to issue notices.

శ్రీ జి లచ్చన్న (సోం పేట) — అధ్యక్షా, మీరు ఇచ్చిన clarification correct సందేహ పడడము అని కాదు మీరు చెప్పిన పద్ధతిలో notice రావలసి ఉంది కాని నోటీసు మాత్రము ఆ పద్ధతిలో లేదు అందువల్ల కొంచెము irregular అవుతుందేమో అని అనుకొంటున్నాను.

Mr Speaker — Let he verify. The notice is issued by the Secretary, Legislature. While typing these mistakes do occur. They could have said 'Legislature Secretariat'. Somebody has typed it as Government of Andhra Pradesh. Even then I do not think.

శ్రీ జి లచ్చన్న — గవర్నమెంటు సెక్రటరీగా చౌదరిగారు ఎప్పటి నుంచి function అవుతున్నారనేది మా పాయింటు.

Mr Speaker — Even then the Legislature is part of the Government of Andhra Pradesh in the larger sense.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య — గవర్నమెంటులో భాగము కాదు స్టేటులో భాగము అంటే ఒప్పుకొంటాము. Government have got three limbs. One is the Legislature, second is the Executive and the third one is the Judiciary.

Mr Speaker — It is only a mistake. Don't take it seriously.

Sri K. Govinda Rao (Anakapalli) — It is not the particular lone case Sir. వరుసగా వస్తున్న నోటీసులు సమాధానాలు అప్పీకూడ లెజిస్లేచరు సెక్రటేరియట్ నుంచి వచ్చేవి. Secretary to Government, Legislature Department, Government of Andhra Pradesh అని వస్తున్నవి ఎప్పుడు మార్చారు? ఇది ఒక్కటే కాదు. Previous Communications లో కూడ అని మనవిచేస్తున్నాను.

Mr Speaker — I hope you are now satisfied. It is a mistake. Don't press the matter.

ORAL ANSWERS TO QUESTIONS

LOAN GIVEN TO SIRSILK LTD

2250—

* 1495 (R) Q — Sarvasri Badrivishal Pitti (Maharajgunj), K. Buchi Rayudu (Kovvur), B. V. Ramanayya (Allavaram), Ch. Satyanarayana Rao (Metpalli), Jinna Mallareddy (Peddipalli) and T. C. Rajan (Palamaner) — Will hon. the Chief Minister be pleased to state

(a) the amount of loan given to Sirsilk Ltd, and when was it given,

(b) the amount of loan repaid so far,

(c) the rate of interest on the said loan,

(d) the conditions for the repayment of the said loan,

- (e) whether the said conditions are being fulfilled ,
 (f) the No of shares held by Government in the said Company, and
 (g) the No of shares held by the Managing Agents ?

The Chief Minister (Sri K Brahmananda Reddy) —
 (a) Rs 345 57 lakhs

18-7-49	to	21-1-52	—	O S Rs	3,36,00,000
19-2-52	to	20-8-57	—	O S Rs	43,00,000
26-9-52	to	27-2-53	—	O S Rs	23,00,000
4-5-53	to		—	I G Rs	1,00,000

Total I G Rs 3,45,57,143

(b) Rs 218 28 lakhs

(c) 4½% per annum

(d) (i) The Company would make immediately a cash payment of Rs 40 lakhs including the annual instalment of Rs 19 lakhs for the first year ,

(ii) From December, '66 onwards the Company would make annual payment of Rs. 30 lakhs , and

(iii) Within five years from 19-11-1965 or within one year from the completion of expansion programme, whichever is earlier, the annual instalment to be paid by the Company would be enhanced to Rs 40 lakhs

(e) Yes, Sir

(f) Ordinary shares 1,80,000 of Rs 10 each Preference shares 62 487 3/7 of Rs 100 each

(g) Ordinary shares 1,11,650 of Rs 10 each

Sri G Sivayya (Puttur) - Did the Company pay regularly according to the conditions specified in clause (d)? Are they regularly paying ?

Sri K Brahmananda Reddy — According to the Agreement in 1965 a sum of Rs 40 lakhs was paid then. Later at three different times a sum of Rs 15 lakhs, Rs 10 lakhs and Rs 5 lakhs were paid. I have answered in (e), Sir

శ్రీ ఎ మాధవరావు (చెల్లూరు) . — అధ్యక్షా, ఈ కంపెనీలో Government shares వున్నవి అందులో మన managing directors ని appoint చేస్తున్నారా? Appoint చేస్తే ఆ మోక్షాలు ఎసులుచేసేదానికి వారికి బాధ్యతలు నిర్ణయించారా ?

Sri K. Brahmananda Reddy Managing agency is of M/S Birlas

శ్రీ ఎ మాధవరావు — అధ్యక్షా, Government shares వున్నవి దానిలో గవర్నమెంటు తరపునంచి ఎవరైన Directors గాని agents గాని వున్నారా? వారు మనడబ్బు సక్రమముగా వసూలుచేసే బాధ్యత నిర్ణయించారా?

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి — ఇద్దరు డెప్యూటీ సెక్రటరీస్ డైరెక్టర్లుగా వున్నారు

Sri A Madhava Rao — What are their powers?

Sri K. Brahmananda Reddy — They have no special powers excluding those powers which the Directors have in the Companies

శ్రీ జి లచ్చన్న — అధ్యక్షా, వారు repay చేశారు అన్నారు వారు repay చేసినది interest క్రింద జమకడుతున్నారా? లేక Capital క్రింద జమకడుతున్నారా?

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి — 1965 ముంద వారు pay చేసినది Principal amount క్రింద పోవాలని వారు అన్నారు Interest క్రింద పోవాలని మనము అన్నాము legal advice తీసుకొన్నారనివాం adjust చేయమని జరిగింది After 1965 payment జరిగినపుడు towards interest adjust చేయమని జరిగినది

శ్రీ జి లచ్చన్న — అధ్యక్షా, 1965 కి ఖర్చుము చెల్లించిన మొత్తం interest క్రింద కాదని అసలుకే జమకట్టడానికి స్థిరపరిచారా?

Sri K. Brahmananda Reddy — The contention of the Government was that whatever was paid earlier it should go towards interest. The contention of the company was that it should go towards principal

శ్రీ జి లచ్చన్న — ఏమిచేశారు?

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి — లీగల్ ఎడ్వైస్ వగైరా ద్వారా అం అయిన తరువాత It was adjusted towards the principal amount

డాక్టర్ టి వి ఎస్ చలపతిరావు (విజయవాడ-ఈస్ట్) — ప్రభుత్వానికి తెలిసినంతవరకు ఈకాంపెనీ లాభంగా నడుస్తున్నదా, అలానడుస్తే తిరిగి స్వాధీనం చేసుకొని నడవడానికి ఆలోచిస్తారా?

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి — 1969 ఆఖరువరకు ఎగ్రిమెంటు వుందనుకొంటాను అప్పుడు స్వాధీనం చేసుకొనే ప్రశ్న ఉద్భవించదు డివిడెంట్ ఏమీ ఇవ్వడంలేదు

Sri C V K Rao (Kakinada) — Is the Chief Minister aware that the Public Accounts Committee has made certain serious allegations that nearly Rs 81 lakhs has been invested by the Government and therefore, at this stage, the Committee will not be surprised if the entire investment of the Government of about Rs 81 lakhs in the Company is lost in due course because all the Directors are not taking proper action. What has he got to say for this?

Sri K. Brahmananda Reddy — Separate question, Sir I do not know what the Public Accounts Committee has said

శ్రీ పి సుబ్బయ్య (ఎర్రగొడపాలెం) — ఇంటరెస్టుకు జమకట్టారో, కాపిటల్ కు జమ కట్టారో ముఖ్యమంత్రిగారు స్పష్టంగా చెప్పలేదు

మిస్టర్ స్పీకర్ — కర్మకాండ అయిన తరువాత ప్రిన్సిపల్ కే జమ కట్టమని వారుచెప్పారు

శ్రీ పి సుబ్బయ్య — అందులో ముఖ్యమైంది ఎంత ఇంటరెస్టుగా కట్టారు, ఎంత ప్రెన్సిపల్ కు కట్టారు, అనేది, ఒక పాయింట్, రెండింటి 1965 నుండి ముందు సంవత్సరాల ఆర్వార్ క 40 లక్షల ప్రకారంగా చెల్లించారు.

శ్రీ జి బ్రహ్మానంద రెడ్డి — మొదటి పాయింట్ కు స్పీకర్ గారు సమాధానం చెప్పారు

శ్రీ జి లచ్చన్న — స్పీకర్ గారు చెప్పిన పాయింట్ లో కొంత కన్స్ట్రక్షన్ వస్తుందని నాకు నాకు అర్థమయినంతవరకు సభానాయకులు చెప్పిందవారి కన్స్ట్రక్షన్ అది, మా కన్స్ట్రక్షన్ ఇది, డిస్ పూర్ట్ లోవుంది అని చెప్పారు కాని అంగీకరించినట్లు లేదు

శ్రీ పి బ్రహ్మానంద రెడ్డి — "It was adjusted towards Principal Amount అని చెప్పాను

శ్రీ జి లచ్చన్న — మా కన్స్ట్రక్షన్ ఇది అని చెబుతున్నారు

Sri K. Brahmananda Reddy — Government raised the contention that it should go towards interest and the Company was saying that according to the terms of this Agreement which was entered into in the year 1953 that should go towards principal అనివారి కన్స్ట్రక్షన్ దానిపైన లిడర్ ఎడ్యుకేషన్, దానికి సంబంధించినవి తీసుకొని.

శ్రీ పి ఎ క రావు — అ లగల్ ఎడ్యుకేషన్ టేబుల్ మీద పెడతారా?

శ్రీ పి బ్రహ్మానంద రెడ్డి — లీ, ల్ ఎడ్యుకేషన్ టేబుల్ మీద పెట్టే అలవాటు ఎప్పుడూ లేదు 1965 లో "You must pay back 40 lakhs అన్నాము — Including Rs 19 lakhs which was due originally under the original Agreement

According to the expansion programme within five years from that date or within one year after the expansion, whichever is earlier, we must increase the payment by Rs 40 lakhs a year That date has not come

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య — అంధ్ర ప్రదేశ్ గవర్నమెంటు చేతిలో వున్న అల్కహాల్ కన్స్ట్రక్షన్ రేటుకు ఇవ్వడం లేదా? ఇస్తుంటే అది కంటిన్యూ అవుతున్నదా లేక మార్కెటు రేటుకు అమ్ముతున్నారా?

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి — నేను మెమోరి మీడి చెబుతున్నాను It is a part of the Question అల్కహాల్ కు సర్జెన్ రేట్ ఇవ్వాలని, సర్జెన్ ఎమౌంట్ ఇవ్వాలని ఆ ఎగ్రిమెంటులో వుంది ఈ మధ్య ప్రభుత్వానికి ఇంజనీర్స్ ఎక్కువగా వున్నాయి అని దానిలో కొంత కట్ చేయడం జరిగింది దాని గురించి ముందు రోజుల్లో చర్చలు చేయబోతున్నాము

డాక్టర్ టి యస్ మూర్తి (వరంగల్లు) — ఈ టార్గెట్ పూర్తి కావడానికి ఒక డేట్ ఏమైనా వున్నదా?

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి — దీని ప్రకారం జరిగితే 1977-78 ల పూర్తి కావాలి

డాక్టర్ టి ఎస్ మూర్తి — జరగడానికి సరైన టండిషన్స్ లేవా?

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి — లేవని కాదు వున్నాయి ఏమీ పేచలు వస్తాయో ఏమైనా ఇప్పుడు వున్న పద్ధతి ప్రకారం జరిగితే 1977-78 ప్రాంతం లో అవుతుంది

శ్రీ టి జి ఎల్ తిమ్మయ్య (ఆధోని) — ఎగ్రిమెంటు ఫుంటుందన్నారు

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి — నేను అనలేదే

శ్రీ టి జి ఎల్ తిమ్మయ్య — మేనేజిమెంటు వారికి అప్పగించడం

Sri K. Brahmananda Reddy — Managing Agency expires in 1969

శ్రీ టి జి ఎల్ తిమ్మయ్య — మన ప్రభుత్వం ఇంతవరకు 87 లక్షలు ఇన్వెస్ట్ చేసింది ప్రాఫిట్ లేకుండా మాల్ ప్రాక్టీసెస్ జరుగుతున్నప్పుడు దానిని అరికట్టి లాభాలు సంపాదించటానికి దానిని ఎక్స్ ప్లోర్ చేయటానికి ప్రభుత్వం ప్రయత్నిస్తుందా?

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి — 1969 లో ఏజన్సీ టర్మినేట్ చేయాలి అది ప్రభుత్వం ఆలోచించి తీసుకోవలసిన డెసిషన్

శ్రీ జి లచ్చన్న — పబ్లిక్ ఎక్స్ కాంట్స్ కమిటీ అబ్జర్వేషన్ గురించి ఏ ఏ కె రావుగారు అడిగితే నాకు తెలియదని ముఖ్యమంత్రిగారు అన్నారు మార్చిలో శాసన సభకు అందచేసిన పబ్లిక్ ఎక్స్ కాంట్స్ కమిటీ అబ్జర్వేషన్ ఫైనాన్స్ మినిష్టరుగావున్న ముఖ్యమంత్రిగారికి జూన్ నెల వరకూ అది పబ్లిక్ నాకు తెలియదు అంటే దానిని తెలుసుకొనే గతి ఎప్పుడు వడుతుంది

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి — వారు ఎప్పుడు చేశారు, ఎప్పుడు పంపారు, డిపార్టుమెంటు ఎప్పుడు చూశారు, అదంతా నా దగ్గరకు వచ్చినప్పుడు నా దృష్టికి వస్తుంది

శ్రీ జి లచ్చన్న — పబ్లిక్ ఎక్స్ కాంట్స్ కమిటీ అబ్జర్వేషన్ రిపోర్ట్ మినిష్టరు నోటిసు చేయటానికి ఫైమ్ లిమిట్ ఏమైనా వున్నదా లేక దానికి వంచ వద్ద ప్రణాళిక కావాలా?

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి — దానికి పంచవర్ష ప్రణాళిక అక్కరలేదు దానిని ప్రొసీజర్ పుడి వారు సిఫార్సు చేసిన తరువాత డిపార్టుమెంటుకు వస్తుంది వారు ఎగ్జామిన్ చేస్తారు దాని గురించి ఎక్కడుంచి అయినా సమాచారం సేకరించాలంటే అది సేకరించిన తరువాత మంత్రి దగ్గరకు వస్తుంది

శ్రీ జి లక్ష్మన్న — అంటే పబ్లిక్ ఎంప్లాయింట్స్ మిటి చేసిన అబ్జర్వేషన్ సరాసరి మంత్రిగారి నోటీసుకు ఎచ్చే ఆచారంలేదు కామ్రూప్రకారం అన్నీ దాటిన తరువాత నీ మంత్రిగారి ముందుకు వస్తుందన్నమాట

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి — సరాసరి నా దగ్గరకు వచ్చిందినుండి నాకు అర్థం కావాలి దా దాని సంతతి ఏమిటో తెలియాలి కాదా దాని చరిత్ర ఏమిటో డిపార్టుమెంటును అడగాలిదా.

శ్రీ జి లక్ష్మన్న — తెలియగన్నారు కాబట్టి నేను అడగవలసి వచ్చింది

శ్రీ వై వెంకటరావు (వేమూరు) — కంపెనీ నుండి గవర్నమెంటుకు రావలసిన కౌట్ స్టాండింగ్ ఎంటు ఎంత? మనం నాలుగున్నర వర్సంటుకు ఇంటరెస్టుకు ఇచ్చాము అవతల ఆరు వర్సంటుకు వారో చేస్తున్నాము కనుక దానిని తొందరగా రివర్స్ చేయటానికి ప్రయత్నిస్తారా?

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి — నాలుగున్నర ఎర్సంట్ అని మీరు చెప్పే వాదం ప్రభుత్వం రెయిన్ చేసింది ఇప్పుడు రేట్ ఎక్కువగా వుంది రివైజ్ చేయవలసిన అసరం వుంది రివైజ్ చేసే అధికారం గురించి ఎడ్వకేట్ జనరల్ గారి ఎగ్జామినేషన్ తో వుంది అది వచ్చిన తరువాత ఆ ప్రశ్న గురించి ఆలోచించడం జరుగుతుంది

శ్రీ వి కె రావు — ఎఫ్ కు సమాధానం 91 లక్షలు గవర్నమెంటు షేర్ అని వుంది పబ్లిక్ ఎంప్లాయింట్స్ కమిటీ వారు చేసిన అబ్జర్వేషన్ ఆ 81 లక్షల వారిందు పోయే స్థితిలో వుంది గవర్నమెంటు డైరెక్టర్స్ సరిగా చూడడంలేదు అని చెప్పడం జరిగింది మంత్రిగారు దీని గురించి ఏమి శ్రద్ధ తీసుకొంటారు అని అడుగుతున్నాను

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి — తగు శ్రద్ధ తీసుకొంటాము

శ్రీ ఎస్. వేమయ్య (నల్గొండ) — ముఖ్యమంత్రిగారు జవాబుచెబుతూ మొదటి ఎగ్రిమెంటు కాక మరొక ప్రైవేట్ ఎగ్రిమెంటుకు ఎటర్ అయ్యామని చెప్పారు. మొదటి ఎగ్రిమెంటులో వున్న ఇబ్బందులేమిటి? కొత్త ఎగ్రిమెంటులో పెట్టుకొన్న టెండిషన్స్ ఏమిటి? దీని ప్రకారం అయినా ఫుల్ ఫీల్ అవుతున్నామా లేదా?

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి — సమాధానంలో చెప్పాను 6 కి yes అని చెప్పాను ఈ ఎగ్రిమెంటువల్ల ఇదివరకు వచ్చింది ఏమిటంటే 19 లక్షల చొప్పున ఇవ్వకలసింది ఇప్పుడు మనం ఫస్టు ఎగ్రిమెంటు వచ్చిన సంవత్సరానికి 40 లక్షలు ఇవ్వమన్నాము దాని తరువాత ఎ విఫ్ రి ఇ యర్ 30 లక్షలు

ఇవ్వమన్నాము తరువాత మళ్ళి ఎక్స్‌పోజ్‌షను ప్రోగ్రాం అయితే, తేలిపోతే విత్‌రిన్ 5 ఇయ్యర్స్ మళ్ళి 40 లక్షలు పర్ ఇయర్, తీర్చివేయాలనీ చెప్పవలసి వచ్చింది

LOSS INCURRED BY ELECTRICITY BOARD

2251—

*3930 Q — Sri K. Ramanatham (Mudinepalli) — Will hon. the Chief Minister be pleased to state

(a) the amount of loss sustained by the Electricity Board because of the fact that the proposals for the Government taking over the Electricity supply centres in Vijayawada and Machilipatnam and enhancing the rates have not been communicated in time,

(b) whether it is a fact that the Chief Engineer addressed the Government suggesting to them to take action against the persons responsible for the same, and

(c) if so, the action taken against them?

Sri K. Brahmananda Reddy — (a) The amount of loss sustained by the Andhra Pradesh State Electricity Board is Rs 50,000. This loss is due to difference in rates between the standard tariffs and the ex-licenses tariff prevailing then and also due to the delay in revising the tariffs in the Electricity Centres of Vijayawada and Machilipatnam from 1-1-1963.

(b) No, Sir

(c) The Andhra Pradesh State Electricity Board is seized of the issue of fixing responsibility on the officers concerned.

CORRUPTION CASE AGAINST AN ASSISTANT ENGINEER

2252—

*4310 Q — Sarvasri K. Govinda Rao, Ch. Rajeswara Rao (Sirsilla), T. S. Murthy, S. Jagannadham (Narasannapeta) and Badri Vishal Pitti — Will hon. the Chief Minister be pleased to state

(a) whether there is an Assistant Engineer who was concerned in a corruption case while on deputation with Railway Ministry, Government of India, and has since returned to State Service,

(b) if so, what is name and in what Department is he working,

(c) whether any departmental enquiry has been made against him, and

(d) if not, why not?

Sri K. Brahmananda Reddy — (a) Yes, Sir

(b) Shri K. V. Ramana Murthy, now working in the Roads & Buildings Department as Executive Engineer, R & B Division, Rajahmundry

(c) The case has been referred to the Tribunal for Disciplinary Proceedings for enquiry and report

(d) Does not arise

డాక్టర్ టి ఎస్ మూర్తి — T D P అంటే ఏమిటి ?

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి — Tribunal for Disciplinary Proceedings అని అర్థము

శ్రీ ఎ మూధవరావు — P D P అనుకున్నారు

శ్రీ కె గోవిందరావు — ఇప్పుడేమిటంటే కేంద్రప్రభుత్వానికి ఆయన deputation లో వున్నప్పుడు వారిపైన charges వచ్చినాయి వారి findings ఏమిటి? ఆ Report వచ్చినప్పుడు దానిపైన మన State Government ఏ refer చేశారా? అయితే యంతవరకు State Government తీసుకున్న action ఏమిటి?

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి — ఏమిటండీ?

శ్రీ కె గోవిందరావు — Deputation మీద కేంద్రప్రభుత్వములోనికి వారు Railway Ministry కి ఈ State Government నుంచి deputation మీద వెళ్లి అక్కడ work చేస్తున్నప్పుడు వారిపైన వాళ్ళు corruption charges ఏవో పెట్టామని నాకు చెప్పారు వారు చెప్పినప్పుడు దానిపై వారి findings మన State Government కు Communicate చేశారా? మనం దానిపైన తీసుకున్న చర్య ఏమిటి?

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి — అట్లా కాదండి Deputation పైన అనేదానికి బిల్లులేదు ఆయనకు యిక్కడ lien వున్నది ఆయన U P S C examination కు appear అయినాడు, select అయిపోయినాడు, ఆయనకు యిక్కడ lien ఉన్నది He is not on deputation from this Government అది అయిపోయినవరువాత. తమకు కూడా తెలుసు, ఒకసారి ఢిల్లీ press లో బ్రహ్మానందరెడ్డి head lines లో వచ్చినటువంటి విషయం యిది—రాజ్యసభలో వచ్చింది

శ్రీ సి వి కె రావు — అక్కడ మనగురించి అన్నీ వస్తాయి

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి — ఆయన Railway లో work చేస్తున్నప్పుడు Eastern Railway లో నమకుంటాను. వారు some mal-practices అనండి, negligence అనండి మరే యితర పరిస్థితులతోనో యిది వచ్చింది దాని తరువాత యిది ఎవరు enquire చేయాలనే బాంట్లో చాలా కాలం నడిచింది He is not our Government servant He is not on deputation point He is selected by the U P S C directly Therefore he is their employee Therefore it is for them if there are any lapses or mal-practices etc, etc, to enquire, అని మనం అంటున్నాము, వాళ్ళమీద because he has a lien in the Andhra Pradesh, it is the duty of this Andhra Pradesh Government to enquire — అనే బాంట్లో చాలా కాలం గడచిపోయిందండి, అదృష్టం, యిప్పుడు నేను మనవి చేసేది— it is before the Tribunal for Disciplinary Proceedings

శ్రీ జి లచ్చన్న — ట్రబ్యునల్ ఫర్ డిస్మిసరీ ప్రొసీడింగ్స్ వారియొక్క enquiry లో వున్నదన్నారు ఇప్పుడు ఈ matter ప తేదీన వారికి refer చేశారు? అసలు prima facie case వున్నదని తెలిసిన తరువాతనే చేశారా? తెలికుండానే చేశారా? Prima facie వున్నదని refer చేసిన తరువాతనే promotion యిచ్చారా లేక అంతకు ముందే promotion యిచ్చారా?

Sri K. Brahmananda Reddy — Sri K. V. Ramanamurthy is said to have committed the irregularities while working in the Railways consequent on the selection by the U P S C. He was not deputed by the State Government but only his lien was retained as he consented to pay the Leave salary and Pension contribution. It had therefore to be examined whether action could be taken under A P C S C C A RULES against him for any acts of delinquency while working under the Government of India. It was considered that recourse to C C & A Rules was beset with practical difficulties and therefore after a detailed examination the State Government decided to refer the case to T D P of this State for enquiry into the charges against Sri K. V. Ramanamurthy. The State Government obtained draft charges from the Ministry of Railways and has referred the case to the T D P in Govt Memo No so and so dated 7-3-1968 for enquiry and report.

శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య (చీరాల) — అధ్యక్షా! వారు Union Public Service Commission వారిచే నిర్ణయించబడిన తరువాత అసలు lien వారికి ఎన్ని సంవత్సరములు యిచ్చారు? Lien యిచ్చిన తరువాత, lien యిచ్చిన కారణంగానే charges వున్నప్పటికీ కూడా యిక్కడ reinsta e చేసుడం జరిగిందా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి — ఇక్కడికి వచ్చి join అయ్యారండి. ఆ case ఫలాంటిదో చూకు తెలియదు. అసలు prior to promotion we didn't know what charges are there, whether he is involved in any thing we don't know.

Sri Pragada Kotiah — What is the period of lien granted to him Sir?

Sri K. Brahmananda Reddy — I can't just now tell you what the period of lien is.

శ్రీ జి సి వెంకన్న (ఉరవకొండ) — అధ్యక్షా! ఇక్కడకు వచ్చిన తరువాత work లో join చేసుకున్నారు అని చెప్పున్నారు కాని కనీసం corruption, mal-practices వై న charges వుండేవాళ్ళను executive functions లో లేకుండా అసీసు work లో పెట్టడానికి ఏమైనా ప్రయత్నం చేస్తారా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి — T D P కి పంపించినామండి వారిదగ్గరంచి report రాగానే ఏమీ చర్య తీసుకోవాలనో ఆ చర్యతీసుకొంటాము.

శ్రీ ఎ. మాధవరావు — Deputation క్రింద కాదు పోయింది, అయినంతట ఆయనే U P S C లో select అయ్యారని చెప్పారే అక్కడ charges వుండేట్లుకు యిక్కడ refer చేయడమేమిటి? Charges యిక్కడ ఎట్లా చావుయి మళ్ళీ ఉద్యోగం ఎట్లా యిచ్చారండి? ఆయన select అయినది అక్కడ.

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి —అవును

శ్రీ ఎ మాధవరావు —Charges అక్కడ వుండగా వచ్చాయి—మళ్ళీ అక్కడ Charges ఎట్లా frame చేశారు? మళ్ళీ promotion ఎట్లా ఇచ్చారు?

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి —మనకు తెలియదండి యిదంతా నేను మనవిచేసేది lien వుంది lien subsisting గా వున్నప్పుడు తిరిగివచ్చాడు తిరిగివచ్చినాయనకు ఉద్యోగం ఇచ్చారు

శ్రీ ఎ మాధవరావు —ఈ changes — —

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి —చార్జెస్ సంగతి మారు తెలియదుకదా

శ్రీ ఎ మాధవరావు —ఇప్పుడు ఇక్కడ refer చేయవలసినదేముంది? అధ్యక్షా! refer చేసారన్నాడు ఏ charges ను base చేసి frame చేశారు?

Sri K. Brahmananda Reddy —There was correspondence with the Government of India Ministry of Railways. Later on what are the charges on him? సంవత్సరంలో ఏమిటంటే, చార్జెస్ information ఇచ్చారు.

Sr A. Madhava Rao —Mr. Speaker, Sir. Then have we to take that on the basis of the charges of the Central Government they have referred this matter to the T D P?

Sri K. Brahmananda Reddy —Sir, these are all beset with legal difficulties and I do not want to answer such hypothetical question,

Sri C V K Rao —Who has given the promotion?

శ్రీ కె గోవిందరావు —ఇప్పుడు వారు A E యా E E యా, సూపరింటెండింగ్ ఇంజనీరా? డిప్ ఇంజనీరా?

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి —ఆయన ఇంజనీరుగారు, మంత్రిగారు కాదు, కానీ సభ్యుడు కారండి. He was Assistant Engineer

శ్రీ కె గోవిందరావు —ఇప్పుడండి?

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి —ఇప్పుడు Executive Engineer

శ్రీ కె గోవిందరావు —కాబట్టి దానితరువాత promotion ఇచ్చారు

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి — అందుకని అనవధంగా insinuation చేయరాదు. I don't like insinuation

శ్రీ జి లచ్చన్న —అందులో insinuation ఏమి సంగతి కాదు. వారికి అక్కడ lien ఉన్న basis మీదనే తిరిగి ఆండ్రప్రజెక్ట్ గవర్నమెంటులో join అయిన తరువాత మీరు promotion ఇవ్వకముందు allegations మీ దృష్టికి వచ్చాయా? promotion ఇచ్చిన తరువాత allegations మీ దృష్టికి వచ్చాయా?

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి — అసలు మాకు తెలియదండీ This has attracted attention after it came from Delhi. When charges are pending or when allegations are made, ordinarily the question of promotion would not have arisen. Lien వుండి కాబట్టి వచ్చి చేరాడు. In the ordinary course he got his promotion, here from the A E to E E.

శ్రీ జి లచ్చన్న — వాళ్ళు అడిగినది, మిగతాది అది అడ్డువస్తుందని కాదు మీకు actual గా information, — అంధ్ర గవర్నమెంటుకు ఆయన మీద Central Government లో పనిచేస్తున్నప్పుడు allegations ఉన్నాయనే సంగతి మీకు promotion ఇచ్చేముందు తెలుసుకా తెలిదా అని

Sri K. Brahmananda Reddy — The promotion was in September, 1964, Sir. And we had no information about the allegation or charges against him prior to the man being promoted.

శ్రీ ఎ మాధవరావు — అధ్యక్షా, కాబట్టి Central Government లో charges pending లో వుండకుండావుంటే ఎందుకు పంపించారు యిక్కడికి? What was the reason for it?

Sri K. Brahmananda Reddy — He came and joined in his own post on which he has a lien. He seems to be fairly extra-ordinary type of man. Let us see.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య — అసలు మన గవర్నమెంటు, ఆ Central Government charges వున్నటువంటి కాగితాలన్నిటినీ చదివారా అండీ ఆ charges లో అసలు technical points లో parochial interest తోటి చేయాలనేటటువంటి అభిప్రాయము మన గవర్నమెంటుకు ఉన్నదా!

Sri K. Brahmananda Reddy — The other side of the picture, Sir. Anyway, let us not do anything. Let us see the report of the T. D. P. ఆ రిపోర్టు చూచినతరువాత, ఏమైనా అంటే బాగుంటుందిగాని ముందే ఎందుకు

RECOGNITION OF NEWS-PAPERS

2253—

*1511 Q—Sri Ahmed Hussain (Sitharambagh) — Will the hon. Janasambandha Shramika Mantri be pleased to state

(a) the number of recognised news papers and news agencies in the state,

(b) the conditions laid down for recognition of newspapers and news agencies by the Government and a copy of the said conditions be laid on the Table of the House, and

(c) the number of accredited Correspondents in Hyderabad city and whether a list of the same be placed on the Table of the House?

The Janasambandha Shramika Mantri (Sri Konda Lakshman Babuji) — (a) Any record is not maintained in this regard as there is no law for recognition and non-recognition.

(b) Does not arise

(c) The list of accredited Correspondents is placed on the Table of the House

PAPERS LAID ON THE TABLE OF THE HOUSE

(In connection with the L A Q No 15 1 (Starred) (*2253)

LIST OF ACCREDITED CORRESPONDENTS-DECEMBER 1967

Name of the Newspaper/News Agency	Name of Correspondent
1 The Hindu	1 Sri P Vaman Rao 2 Sri N Ganesan 3 Sri K Vasudev Rao 4 Sri H Venkanna
2 The Statesman	5 Sri D Sitaram
3 The Nav Bharat Times	6 Sri B A Oza
4 The Visalandhra	7 Sri Mohit Sen 8 Sri C Raghavachari 9 Sri Y Chandrasekhararao (Photographer)
5 The Associated News Service	10 Sri S Raza Ali 11. Sri C S Naidu
6 The Daily Milap	12 Sri Syed Rahmat Ali 13 Sri M A Rahim (Photographer)
7 The Deccan Chronicle	14 Sri Pratap Kishore 15 Sri R Srinivasan 16 Sri T V Narayan Pillai 17 Sri B Nageswar Rao
8 The Andhra Jyothi	18 Sri G Rama Rao 19 Sri A H V Subba Rao 20 Sri A Venkateswara Rao
9 The Siasat	21 Sri T N Dhar
10 All India Radio	22 Sri T Krishna Mohan Rao 23 Sri Shaik Mohammed
11 The Indian Express	24 Sri S N Sastry 25 Sri A V Krishnamurthy

(1)	(2)
12 The Andhra Prabha	26 Sri K. Tata Rao
	27 Sri G. Krishna
	28 Sri A. Venugopal (Photographer)
13 United News of India	29 Sri V. Hanumantha Rao
14 Kerala Koumudi	30 Sri E. M. Sharaff
15 Press Trust of India	31 Sri P. S. Subrahmanyam
	32 Sri V. A. Panikkar
	33 Sri Sham Rao Harnur
	34 Sri Ziaur Rahman
	35 Sri S. S. Hyder
16 The Andhra Patrika	36 Sri P. V. R. Sarma
	37 Sri Rajeswara Rao
	38 Sri P. Sivasundaram
17 I N F A	39 Sri C. V. H. Rao
18 The Hindustan Times	40 Sri R. P. Rao
19 The Hindustan Standard	41 Sri Raghavendrarao Jagirdar
20 The Bharat News Agency	42 Sri Aijaz Quraishi
	43 Sri Chander Srivastav
21 Deccan News Service	44 Sri Karim Sanoshi
	45 Sri Mirza Zabiullah Baig
22 The Andhra Janapada	46 Sri B. Sudarshan Reddy
	47 Sri M. Rajendra
	48 Sri V. Koteswararao (Photographer)
23 The Daily News	49 Sri K. Keshva Rao
	50 Sri P. V. S. Sharma (Photographer)
24 The Andhra Bhoomi	51 Sri K. Chenna Reddy
	52 Sri N. Krishna
25 Times of India	53 Sri Mavin Kurve
26 Rehnuma e-Deccan	54. Sri S. M. Hanuman
27 Deccan Herald	55 Sri S. G. Shepley
28 Hindi Milap	56 Sri Yashwanth Singh Parvasi
29 Hindustan Samachar	57 Sri Raghuvir Rao
30 Daily Tanjuman	58 Sri K. L. Bhatia

శ్రీ సి వి కె రావు — ఈ మధ్య Indian Federation of working Journalists బెంగళూరులో సమావేశమై ఆంధ్ర ప్రభుత్వముమీద కొన్ని Serious charges చేశారు. అవి rival journalists body ని promote చేస్తున్నారని తరువాత subscription to News Agents అవుతారని Government advertisements కొన్ని పత్రికలలో అవుతున్నారని, objective reports ఇచ్చేటట్లు చేశారని ఇష్టములేక గవర్నమెంటు అటువంటి పత్రికలకు అవుతున్నారని ముఖ్యంగా ఈ మధ్య ఆంధ్రలో హరిజనులకు సంబంధించిన విషయంలో reports వచ్చినాయి ప్రత్యేకమైన చర్యలు తీసుకొంటున్నారని. It is not an ordinary body, Sir. It is an All-India body. What has the minister got to say?

శ్రీ కొండా లక్ష్మన్ బాపూజీ — వారు అనేక ప్రశ్నలు వేశారు. వాటికి ప్రత్యేకంగా చేరే ప్రశ్నకు నోటిసు ఇస్తే ప్రతిదానికి సమాధానము ఇస్తాను.

శ్రీ సి వి కె రావు — ఇప్పుడు కొన్ని పత్రికలకు పతకపాతము చూపిస్తున్నారు. ఎందుచేతను అని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ కొండా లక్ష్మన్ బాపూజీ — పతకపాతము ఏమీలేదు. చాలా న్యాయంగా వ్యవహరిస్తున్నాము.

REPORT OF ESTIMATES COMMITTEE ON KHADI BOARD

2254—

* 1480 (V) Q—Sri T. Purushothama Rao (Wardhanapet) — Will the hon. Minister for Industries be pleased to state

the action taken on the report of the Estimates Committee on the Khadi Board for the year 1964-65?

The Minister for Industries (Sri B. V. Gurumurthy) — A statement is laid on the Table of the House.

STATEMENT LAID ON THE TABLE OF THE HOUSE IN ANSWER TO L A Q NO 1480-V (* 2254)

MEMORANDUM SHOWING THE ACTION TAKEN ON THE RECOMMENDATIONS OF THE COMMITTEE ON ESTIMATES
IN ITS 6TH REPORT IN RESPECT OF A P KHADI & VILLAGE INDUSTRIES BOARD (1964-65)

<i>S No</i>	<i>Reference to para No of the report</i>	<i>Summary of recommenda- tion/conclusion</i>	<i>Reply of Government</i>	<i>Remarks</i>
1	2	3	4	5
8	36	The Committee is of the opinion that Ekai Schemes do not fall within the purview of the functions of the Board as envisaged in the Act	The responsibility for implementation of this programme has since been transferred to the local institutions with effect from 1-4-66 and the personnel of the Board have also been withdrawn from the Blocks to enable the institutions to appoint their own personnel	
9	46	The Committee strongly feels that necessary steps be taken early to amend the Act making a provision thereby for the appointment of Financial Adviser and Chief Accounts Officer of the Board	Provision is made to have an Financial Adviser & Chief Accounts officer in the draft Amendment bill which is kept pending till the reorganisation of the Board is completed. As consideration of the recommendations of the Cabinet sub-committee regarding the reorganisation of the Khadi Board have been deferred by the Govt, the question of processing the draft amendment bill also has been deferred	

10	47	The Committee recommends that sanction of loans to individuals too should be made in consultation with the Panchayat Samithies
11	514	The Committee recommends that effective steps be taken to improve the working of the Board on sound lines in regard to proper utilisation of funds and in the recovery of loans outstanding
12	52	The Committee feels sorry to note that most of the handpounding rice units are not functioning well and that the state of affairs particularly in this industry is not at all satisfactory as many of the units are stand to be spurious

With regard to the recommendations of the committee contained in the paragraph, the Govt have since issued orders to the effect that loans and grants shall be sanctioned in consultation with the Panchayat Samithies in case of individuals also. The Board has not been practically granting loans to individuals for the last one year.

As regards recovery of dues a Special Deputy Collector has been appointed for recovery of the amounts due to the Khadi Board. Four posts of Tahsildars have also been sanctioned to step up collections.

A directive under section 14 of the A P Khadi & Village Industries Board Act² was issued in March 1966 to stop financial assistance to this industry. The Board is following this directive.

Oral Answers to Questions

25th June, 1968

3	4	5	18
It is the considered opinion of the Committee that a detailed survey has to be conducted throughout the State regarding the working of handpounding of rice institutions and steps taken to close down the inefficient and spurious societies atonce. A thorough investigation in this affairs is called for to set right the situation.	In view of the decision to stop assistance to hand pounding industry a survey may not be necessary.		25th June, 1968
The Committee urges that immediate steps be taken to recover the loan from the Mustaidpura hand-made paper industrial society.	The Khadi Board is pursuing necessary action to recover the loan in consultation with the Collector, Hyderabad.		7rd Answers to Question.

The committee feels that as the handmade paper lasts long on account of the durability obtained in the process the units should concentrate on costly paper like bond paper, documentary paper, drawing paper etc so that there will be very good market for them

Manufacture of fine paper involves high technical knowledge on the part of the Hand-made paper centres and the matter regarding starting of the manufacture of fine paper is being discussed by the Khadi Board with the Development Officer (HMP) Khadi Commission Hyderabad regularly and wherever there are chances for such production action is being taken by the Khadi Board to implement it. Action is also being taken by the Khadi Board to start the manufacture of fine paper by the institutions which are likely to commence the production activities shortly, like the societies at Vijayawada, Krishna District, Kandimallayyapalli and Pullampet, Cuddapah District, Ahobilam in Kurnool District

1	2	3
16	62	The committee urges that the hand-made paper industry should be encouraged in the villages where there is power available so that rural population will be enabled to have a side industry apart from Agriculture
17	66	The committee hopes that with the appointment of Financial Adviser & Chief Accounts Officer from 1963 and with the test auditing of the accounts by the A G , the affairs of the Board would considerably improve long
18	67	The committee feels that refresher courses to technical people in Industries and initial training to artisans are quite essential and recommends that stops may be taken to impart technical training in this State to artisans and other working in various Khadi & V I units instead of sending them to other states for the purpose
19.	69	The committee is constrained to observe that the people responsible for palm gur scheme have acted irresponsible in planning to locate the industry in a place where they knew that there was no electricity power, a factor so essential for its functioning

4	5

This aspect is already engaging the attention of the Khadi Board

This para calls for no reply

The Khadi Board considers that a separate Vidyalaya in the State to impart technical training to the staff employed by the units as well as by the Board is necessary

The training school at Bolaram was suspended during the year 1965 for want of funds from the Khadi Commission

Both the Neera Plants at Repalle and Nuzvid have since gone into production. There was shortage of current at Nuzvid, at that time which problem was uniformly felt by several industrial units

20 25th June, 1968

Oral Answers to Questions

20 76 The Committee recommends a detailed probe into
the purchase of cotton and to take steps to recover
the amounts due from the agents and the officers of
the Board responsible therefor

The Police complaint was lodged against Sri H C Veera Reddy, Cotton agent, Adoni and the matter is under investigation by the C I D (special branch). The case is still under investigation and no charge sheet has been filed by the police in the criminal courts. In addition to this, a civil suit was filed against the agent preliminarily for Rs 1 lakh and the amount was decreed by the court. The particulars have been called for from the Tahsildars of Adoni and Aluru regarding the immovable properties of the agent in order to execute the decree. In the meanwhile, the Agent filed a petition to set-a-side the Court's decree which was admitted in the court and posted for 16-2-68 for filing the written statement by the defendant. Further report in this regard is awaited.

In the case of Sri Gangadhar Balaram, a civil suit was filed against the firm for Rs 8,287 34 due from them and it is pending with the court for final decision.

Oral Answers to Questions

25th Ju e, 1968

21

1	2	3
21	80	The Committee recommends that immediate steps be taken to recover the value of cloth given to individual agents and punish the officers responsible for distributing them without taking even initial deposit as security

81The Committee feels that in the matter of exemption from sales tax, it should not be restricted to a particular industry but all the 15 industries falling within the gamut of the A P Khadi & Village Industries Board should be exempted

4

The Khadi Board issued substandard cloth valued at Rs 3 90 856 32 to 26 agents for disposal against which an amount of Rs 1,46 690 77 p was outstanding as on 18-7-67. The Board has taken necessary steps for recovery of the amounts under law as indicated below

1	Cases in which amounts realised without filing suits	2
2	Cases in which amount realised after filing suits	5
3	Cases in which suits filed and amount decreed by courts	6
4	Cases in which suits are pending in the courts	11
5	Cases in which notices were served	4

The Khadi Board has issued substandard cloth to only two agents without obtaining initial deposit as security keeping in view their political career and status and did not obtain agreements from them. The cloth was issued to these two individuals under the orders of the then Chairman of the Khadi Board and the question of taking any action against officials does not arise

The Chairman of the A P Khadi & Village Industries Board has requested to issue a general order exempting from the levy of sales tax and purchase tax on all the Khadi and Village Industries products including the following Village Industries coming under the purview of the Khadi Board

- 1 Non edible soil and soap industry
- 2 Village Pottery Industry
- 3 Village Leather Industry
- 4 Carpentry and Blacksmithy Industry
- 5 Cottage Match Industry
- 6 Bee keeping Industry
- 7 Fibre Industry
- 8- Gur and Khandasari Industry
- 9 Lime stone Industry
- 10 Cow dung Gass Plant Industry

The above proposal of the Khadi Board has been proposed to be referred to Sales Tax Advisory Committee when it next meets

1	2	3
23	82	The Committee feels that it is a serious lapse on the part of the Board and the Govt not to have issued the rules under the Act so far and hopes that steps would be taken to frame the rules without further delay
24	83	The Committee regrets to note that it is highly irregular and improper to have spent the funds of the Board without prior sanction of the Board for exhibitions

The issue of Rules has been held up as proposals for re-organisation of Khadi Board are under examination. Since the re-organisation proposals have been dropped, the issue of rules is being taken up separately.

The observations of the Committee have been noted and they will be strictly adhered to by the Khadi & V I Board, in future. Now the Board's sanction being obtained invariably in all cases.

24

25th June, 1968

Oral Answers to Question

Sri T. Purushotham Rao — Estimate Committee report Para 6 “The Committee recommends a detailed probe into the purchase of cotton and to take steps to recover the amounts due from the agents.” అన్నారు అంటే మొత్తము వీరారెడ్డిగారు ఎవరెవరిదగ్గరనుంచి ఏ విధంగా due చేస్తున్నారో అదంతా చెప్పినారు. The Committee recommends a detailed probe అంటే ఆ detailed probe ఏమిటి? ఆ detailed probe ఏమి జరుగుతున్నదని, అదంతా చెప్పవలసిందని కోరుతున్నాను.

Sri B. V. Gurumurthy — You are asking about Serial No. 20 is it not? Sri Veera Reddy filed another application seeking leave of the Court for filing a counter claim against the Board alleging that he had to get some amount from the Board and that he was not able to pay any amount to the Board. When it was opposed by the Legal Adviser to the Board, the Court dismissed the petition of Sri Veera Reddy.

శ్రీ టి. పురుషోత్తమరావు — ఇప్పుడు ఈ వీరారెడ్డిగారు గురించి ఏవిధంగా చేస్తున్నారు. ఆ కోర్టు వ్యవహారం అవన్నీ చెప్పారు దాన్ని గురించి కాదు. The Committee recommends a detailed probe into the purchase of cotton. మొదట్లో ఆ Estimates Committee తమ report లో చెప్పింది చాలా విషయాలలో అన్వయాలు జరుగుతున్నాయని, చాలా కుంభకోణము, తతంగాలు జరుగుతున్నాయని, దాన్ని గురించి ఒక detailed probe కావాలని దాంట్లో చెప్పారు అనలు దీనిని తీసుకోవడంలోగాని ఈ విధంగా ఇప్పుడంతోగాని, ఏవిధంగా mismanagement జరిగిందో దాన్ని గురించి తెలుసుకోడానికి ఒక detailed probe కావాలని దానియొక్క ఉద్దేశము.

శ్రీ బి. వి. గురుమూర్తి — ఆ detailed probe, అధ్యక్షా, వారు ఎందుకు తీసుకొన్నారు. వారు fraudulent గా తీసుకొన్నారా అనే విషయంలో చర్చ చేయడం జరిగింది. చర్చ తీసుకొన్నాము కోర్టులో కూడా వారిపైన కేసు పెట్టడం జరిగింది.

శ్రీ టి. పురుషోత్తమరావు — ఆ sentence పూర్తిగా చదివితే అర్థం అవుతుంది.

Sri B. V. Gurumurthy — A detailed probe into the purchase of cotton and to take steps to recover the amounts due from the Agents and the Officers of the Board responsible therefor.

Sri T. Purushotham Rao — To recover the amounts due from the agents is the second part of the sentence. Please read the first part of the sentence.

Sri B. V. Gurumurthy — The first part is detailed probe into the purchase of the cotton. There is no information Sir as regards the probe but the action taken is complete and the matter is being pursued.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య — అధ్యక్షా, ఇప్పుడు ఈ probe విషయం ఇదివరకు మ., Public Accounts Committee దాన్ని గురించి ఏవిధంగా జరిగింది అనేటటు.

వంటిది కూడా వాళ్లు ఒక recommendation చేయడం జరిగింది కాని దాన్ని గురించి ఏలాంటి చర్య తీసుకోలేదు అవి రాబట్టడానికి చర్య తీసుకోలేదు దానివల్ల లక్ష రూపాయలు నష్టము జరిగింది అనేది ఒకటి రెండవది Serial No 13 లో లక్ష రూపాయలు hand pounding క్రింద ఇచ్చారు అది survey చేసి అది నడుస్తూన్నాయో లేదో అనేటటువంటిదాంట్లో ప్రభుత్వముయొక్క అభిప్రాయము ఏమిటంటే, survey అక్కరలేదు inspection అక్కరలేదు అని చెప్పారు ఎంగుకంటే ఆ డబ్బు తీసుకొన్నారు, ఖర్చుచేసినారు కాబట్టి ఏమీ అక్కరలేదని అనుకొన్నారు కాని ఇప్పటికైనాగాని, చాలామంది నడవడం లేదు అది inspection చేసి నడవనటువంటివాళ్ల దగ్గర డబ్బు రాబట్టడానికి, నడిచేటటువంటి వాళ్ల విషయం ఏమైనా ఆలోచన చేస్తున్నారా అదే విధంగా ఇతర industries విషయం ఆలోచన చేస్తున్నారా?

శ్రీ బి వి గురుమూర్తి — ప్రభుత్వము నిర్ణయం గురించి నేను మనవి చేశాను ఇకమీదట hand pounding industries కు ఇవ్వవద్దు అనేటటువంటి directive ఇచ్చినాము Board దానిని implement చేసింది ఇంకా పూర్వము ఎవరెవరికైతే ఋణాలు ఇచ్చారో, దానిని రాబట్టడానికి చర్యలు తీసుకొంటున్నాం ఇంతకంటే ఎక్కువ దానిమీద information లేదు

శ్రీ జి లచ్చన్న — ఇప్పుడు probe అనే సమస్య మీది Estimate Committee చేసిన recommendation అది వీరారెడ్డిగారి దగ్గరనుంచి రాబట్టుకోడానికి చర్యలు తీసుకోవాలని అంటే అది ఈ విధంగా ఒక వీరారెడ్డిగారి కాదు ఇందులో చెప్పినట్లుగా, శ్రీ బి వెంటరంగయ్య, కర్నూలు జిల్లా, R రామచంద్రారెడ్డి బి వెంటరెడ్డి, పి పుల్లారెడ్డి మరియు Police family Welfare Centre, Kurnool ఎ నారాయణరెడ్డి యాదవల్లి, ఎ చిదంబరరెడ్డి ఎస్ వెంకయ్య వగైరా వీళ్లందరికీ ఇవ్వడం జరిగింది అదంతా కూడా ఒక పెద్ద గ్రంథము దీంట్లో ఒక detailed probe ప్రభుత్వము conduct చేస్తూ ఏయే officers దీనిలో involve అయినారు, ఎవరు దీనికి responsible యగుతారో illegal action తీసుకోడానికి, అనేది పూర్తిగా విచారణ చేయాలని recommendation అది దానిమీద ఏమీ జరిగిందో తెలియదు అని ఇప్పుడు చెప్పితే, మరి Estimate Committee ఈ రిపోర్టు యిచ్చింది 1964-65 గా మీద, మరి ఇంతవరకు ఆ రిపోర్టు మీద ఏమీ చర్య జరిగింది అనేది మంత్రిగారు తెలియని వర్ణింపులో Estimate Committee నిఫార్సులుగాని, Public Accounts Committee నిఫార్సులుగాని నడుస్తూ ఉంటే ఇది శాసన సభకు ఎంతవరకు గౌరవ ప్రదంగా ఉంటుంది?

శ్రీ బి వి గురుమూర్తి — నేను detailed గా చర్య తీసుకొన్నారని చెప్పాను వారు probe ఎందుకు చేయలేదు అనేటటువంటి మాట అంటున్నారు అద్యక్షా I will have to find out and inform the House Probe is a thing which does not seem to have been done As for other steps, they will be taken

శ్రీ ఎ మాధవరావు — ఇప్పుడైనా probe చేస్తారా ఆ Estimates Committee recommendation బట్టి?

Sri B V Gurumurthy — I will find out and then let know

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య — 22 item లో sales tax విషయం ఏమి చేశారో చెప్పుతారా?

శ్రీ బి వి గురుమూర్తి — ఇందులో చెప్పాము. అదృష్టా మేము సిఫార్సు చేశాము ఖాదీ బోర్డువారికి, ఒక general order ఈ industries కు exemption ఇవ్వాలని 10 industries కు ఇవ్వాలనే మాట చెప్పాము మరి అది Sales Tax Advisory Committee ప్లవేక్షణలో ఉన్నది వారు నిర్ణయం తీసుకొనిన తరువాత చెప్పాలగుతాము

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య — ఇది చెప్పిన తరువాత 'Sales Tax Advisory Committee' సమావేశము జరిగింది అందువల్ల ఇప్పుడు final decision గవర్నమెంటు ఏమైనా తీసుకొన్నదా?

శ్రీ బి వి గురుమూర్తి — ఆ Sales Tax Advisory Board ఇంకా ఎది decide కాలేదండి

శ్రీ టి ఎరుమోత్తమ రావు — Recommendation 21 లో ఆ Sub-standard cloth కొరకు యిక్కడ వచ్చిన answer కన్నా Estimates Committee లో చెప్పినదానికి అవడం లేదు Estimates Committee లో ఎనమండుగురు తిసుకోలేదు అన్నారు ఇక్కడ యిద్దరి దగ్గర అనేచెప్పారు అంతేకాకుండా last sentence Khadi Board has issued sub standard cloth to only two agents without obtaining initial deposits as security keeping in view their political career and status and did not obtain agreements from them under the orders of then Chairman of the Khadi Board and the question of taking any action against the officials does not arise" అంటే—ఇది issue చేయడం కోసం అప్పటికి Khadi Board Chairman ఎవరు?

శ్రీ బి వి గురుమూర్తి — Report ప్రకారం నాకు వచ్చిన information యిద్దరే యిద్దరికి యివ్వలేదు వారు ఎనమండుగురు అంటున్నారు Information ఎనమండుగురు గురించి లేదు ఇద్దరి గురించి ఉన్నది వాళ్ళ Political career, status బట్టి ఈ condition relax చేసి యివ్వడం జరిగిందనే మాట ఉన్నది. ఒకరు జిల్లా పరిషత్ Chairman ఇంకొకరు M L C ఆ status చూసి వారికి యివ్వడం జరిగింది

PROPERTY TAX DUE FROM NIZAM

2255 -

* 5307 Q — Sri T C Rajan — Will the hon Minister for Municipal Administration be pleased to state

(a) whether it is a fact that Nizam is overdue towards property tax for the City Corporation till now ,

(b) if so, what is the total amount of arrears outstanding now and

(c, what steps does the Government propose to take to recover these dues ?

The Minister for Municipal Administration (Sri N Chenchurama Naidu) ,— (a) The Nizam was enjoying the privilege of not paying taxes to the Corporation by virtue of his position as Sovereign ruler prior to 15-8-1947. This privilege is survived by virtue of Article 3 of the agreement dated 25-1-50, entered into by the Government of India with the Ex Ruler. However the he was paying to the Municipal Corporation of Hyderabad annually an amount of O S Rs 15,000 prior to 1953 and O S Rs 50,000 from 1952 to 1958 as exgratia grant in consideration of the amenities provided by the Municipal Corporation of Hyderabad. From 1958 the grant has been raised to I G Rs 50,000.

(b) Does not arise

(c) Does not arise-

శ్రీ టి సి రాజన్ — ఈ మాదిరి నిజామ్‌నవాజ్ గారు జాకీ పడడం ఏ సంవత్సరం నుంచి ప్రారంభం అయింది మొత్తం ఈ రోజు ఎంత చెల్లించాల్సి ఉన్నది. దానిని వసూలు చేయడానికి action తీసుకున్నారా ?

శ్రీ ఎన్ చెంచురామనాయకు — Agreement ప్రకారం జాకీ లేదు Demand ఉంచేనే గదా జాకీ అసలు ఉండేది లేదు ఈ agreement ప్రకారం యిప్పటికి కూడ ఈ పద్ధతిలో pay చేస్తున్నారు

BETTERMENT LEVY COLLECTED BY HYDERABAD MUNICIPAL CORPORATION

2256—

* 4237 Q —Sri Ch Rajeswara Rao — Will the hon Minister for Municipal Administration be pleased to state

(a) whether betterment levy is being collected from the land owners in the Hyderabad Municipal Corporation area at the time of approving the lay outs and plans

(b) if so, the items for which it is being collected and the present and previous rates at which the same is collected, and

(c) whether a copy of the relevant rules be placed on the table of the House ?

Sri N Chenchurama Naidu —(a), (b), (c), A statement is placed on the Table of the House

STATEMENT PLACED ON THE TABLE OF THE HOUSE

[VIDE ANSWER TO L A Q NO 4237 (STARRED) (* 2256)]

(a) Yes Sir,

(b) (1) Laying of asphalt road (B T Roads)

(ii) Laying of drainage sewers

(iii) Construction of table drains and Storm water Drains

(iv) Providing of avenue plantations

Prior to the issue of Layout Rules 1965, betterment charges were being collected on the above items as indicated below

(1) Bitumons roads for one foot length widths of 30 , 40 50 and 60	Rs 18, 25, 35, and 39 respectively
(2) Sewers (Irrespective of width)	Rs 9 per foot
(3) Table drains and storm water drains	Rs 6, 10 per foot respectively
(4) Avenue plantations	Rs 25 per tree at 25 ft apart

NOTE -20% over and above the total amount of estimated cost was being added for fluctuations and variations depending upon the topographical conditions

After rules are framed, only actual estimates are being prepared based on the schedule of rates approved by the Public Works Department as per specification appended to the layout rules

(c) A copy of layout Rules 1965 was already placed on the Table of the House on 1-4-1966

శ్రీ సిహెచ్ రాజేశ్వరావు — Table పైన పెట్టిన statement లో ఈ విధంగా ఉదహరించబడింది Over 20% and above the total and above 20% amount of estimated cost was being added for fluctuating and variations depending upon the topographical conditions ” ఆ విషయం ఏదో మంత్రిగారు వివరిస్తారా ?

శ్రీ ఎన్ చెంచురామనాయుడు — Layout sanction చేసే ముందు అక్కడ ఉండే conditions బట్టి vary అయినప్పుడు ఒక్కొక్కసారి ఎక్కువ అవుతూ ఉంటుంది

Sri G Sivayya — The betterment levy collected in Hyderabad City is much less then other cities comparatively and the price at which the land is sold here is much higher then other Cities In view of these things, whether the Government will reconsider to collect more betterment levy then what is has been collecting so far, Sir ?

శ్రీ ఎన్ చెంచురామనాయుడు — ఇప్పుడు collect చేసేది ఎక్కువ అని ఒక side complaint ఉన్నది, ఒక side ఎక్కువ collect చేయాలని ఉన్నది corporation వారిని consult చేసాము.

డాక్టర్ టి వి ఎన్ చలపతిరావు — ఏ rate ప్రకారం పంజాబు చేస్తున్నారు

శ్రీ ఎన్ చెంచురామనాయుడు — percentage యిక్కడ లేదు. వేరే అడగండి

శ్రీ ఎ మాధవరావు — Betterment levy వేస్తున్నారా. Betterment ప్రకారం అంతా వేసిన తరువాత అన్నీ furnish చేసిన తరువాత lay out approve చేస్తున్నారా? Lay out approve చేసి betterment levy వేస్తున్నారా? Hyderabad city లో యిప్పుడు చాలామంది భాధపడుతున్నారు ఆ విషయం తెలుసునా?

శ్రీ ఎన్ చెంచురామనాయుడు — ఇప్పుడు pay చేస్తున్నాని lay out approve చేయడం లేదు

LOSS IN BODHAN FERTILISER FACTORY

2257--

* 4098 Q —Sri T Purushothama Rao —Will hon the Chief Minister be pleased to state

(a) whether the assistant manager of the Bodhan Fertiliser factory has disposed by sale 31 000 old bags in August, 1964 against the orders issued by the head office,

(b) whether the said company has purchased 30,000 old bags again in October,

(c) whether it is a fact that the company has thereby suffered loss of Rs 10,000 due to the said sale, and

(d) the action taken against the person responsible for it and the steps taken to recover the loss?

Sri K Brahmananda Reddy —(a) Yes, Sir,

(b) Yes, Sir,

(c) No, Sir

The estimated loss occurred was only Rs 5,160

(d) The Assistant Manager who was found guilty of misconduct and negligence of duty was dismissed from service.

MISSING OF TARPAULINS

2258—

* 3925 Q —Sri K Ramanatham —Will hon the Chief Minister be pleased to state

(a) whether it is a fact that in 1965 out of the 111 tarpaulins purchased and tied on the superphosphate wagons in Madras, Tarpaulins on 65 wagons were found missing when the said wagons reached Hyderabad,

(b) whether it is also a fact that all the remaining tarpaulins were in a torn condition,

(c) if so, whether the Government are aware of the fact that it has been falsely mentioned that the purchase has been made, and

(d) whether any action has been taken in the matter ?

Sri K. Brahmananda Reddy —(a) Yes, Sir,

(b) Yes Sir,

(c) They were purchased and handed over to the clearing agents,

(d) Company's claim is pending with the Railways

శ్రీ కె రామనాథం — ఈ tarpaulins transit లో పోయినాయి అంటారా? కొనకుండానే claim చేసి కొన్ని పాతవి వాటి క్రింద చూపించి నట్లు మీ report ఉన్నదా ?

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి — Rock phosphate వ గైరా ఆ రోజులలో తెప్పించుకోవలసిన అవసరం ఉన్నది Closed wagons లేకపోయినప్పటికీ open wagons పంపించుమని చెప్పాము The company therefore requested their agents to transport the material in open wagons covered with tarpaulins which were purchased and handed over to them The agents, accordingly despatched the material in open wagons covered with tarpaulins But 65 out of 111 tarpaulines were lost in transit The estimated loss is Rs 14,623 The Company preferred claims with the Railways, for recovering the amount The matter is still in correspondence with the Railways

శ్రీ వై వెంకటరావు — Tarpaulin పోయినాయి Wagon లో ఉన్న contents కూడ ఏమైనా పోయినాయా ?

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి — అది పోయినట్లు సమాచారాన్ని బట్టి లేదు

శ్రీ వై వి వెంకటరావు — 111 లో 65 tarpaulins పోయినప్పుడు దానిలో contents కూడ పోయినట్లు అనుకుంటున్నాము మీకు ఏమైన భోగట్టా ఉన్నదా ?

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి — భోగట్టా లేదు

COAL SUPPLIED TO TOBACCO MERCHANT OF GUNTUR

2259 —

*5359 (M) Q — Sarvasri T. Purushotham Rao, K. Venkateswara Rao (Vuyyur) and D. Satyanarayana (Chevella) — Will hon. the Chief Minister be pleased to state

(a) whether orders for the 8 box wagons of Coal have been placed with the Kothagudem Singareni Company by a tobacco merchant of Guntur in January, 1968,

(b) whether it is a fact that coal has been loaded and sent on 16-1-1968,

(c) whether it is a fact that the said coal wagons have been returned to the company on account of the fact that delivery has not been taken,

(d) whether it has been brought to the notice of the Government that delivery has not been taken due to the fact that instead of loading the wagons with coal, it has been sent loaded with stones and other rubbish, and

(e) if so, the action taken against the persons responsible for the same?

Sri K. Brahmananda Reddy —(a) Orders to the extent of 354 wagons have been received from 12 distributors from Guntur for Tobacco during January 1968

(b) No Sir

(c), (d) & (e) Do not arise

DISTRICT JOURNALISTS TOUR

2260—

* 3341 Q —Sri Badrivishal Pitti — Will the hon. Janasambandha Shramika Mantri be pleased to state

(a) the names of the papers whose correspondents have been sent to various places in connection with the district journalists tour in 1964-65 and the places to which they have been sent and the expenditure incurred therefor,

(b) whether any such tours were conducted during 1965-66 and 1966-67, and if so, the details thereof, and

(c) whether there is any proposal to conduct tours in 1967-68 and if so the details thereof?

Sri K. Lakshman Bapuji —A statement giving particulars is placed on the Table of the House,

Yes, Sir. A statement giving particulars is placed on the Table of the House, in respect of Tours conducted during 1965-66

During 1966-67, no such tours have been conducted

No tours were conducted during 1967-68

(Statement)

PAPERS PLACED ON THE TABLE OF THE HOUSE
[IN CONNECTION WITH THE L A Q No 3341 (STARRED) (* 2260)]
Statement Showing the Details of Journalists Tour In 1964-65

Sl No	Name of District	Name of papers	Places visited	Expenditure
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
1	Adilabad	Nil	Nil	Nil
2	Anantapur	Nil	Nil	Nil
3	Chittoor	Correspondents of 'Hindu Chittoor and Tirupathi, Correspondents of "Press Trust of India (Tirupathi), "Indian Express" (Tirupathi) and 'Andhra Prabha (Nagari), Editors of "Kalachakram and "Pallaseema (both Chittoor)	Study Tour in Chittoor District	Rs 400-00
4	Cuddapah	Correspondents of "Indian Express and 'Andhra Prabha from Cuddapah and Proddatur Correspondents of 'Hindu from Cuddapah and Proddatur, Correspondents of "Mail' Correspondents of 'Andhra Patrika	Various places in Cuddapah District	Rs 263-00

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
17	Srikakulam	Correspondents of the 'Hindu', 'Indian Express', 'Andhra Prabha', 'Andhra Patrika', and Editor of 'Vamsadhara'	Madalavala, Narayanapuram, Peddapeta, Cuddapalli, Seethampeta, Palakonda, Kothulakaviti, Nagavalli, Seethanagaram, Bobbili, Pidiri, Badangi, Narsannapeta, Sri Mukhalinga Kotabommali, Tekkali, Nandigam Pydiga m, Baruva, Itchapuram	Rs 350-00
18	Visakhapatnam	Correspondents of 'Indian Express', 'Mail', 'Andhra Janatha', and Editor, 'Visakhapatrika'	Paderu, Chintapalli, Tajangi, Sileru Tatipudi, Thanam, Anakapalli, Jambasingi and Kotauratla	Rs 400 00
19	Warangal	Correspondents of 'Andhra Janatha', 'Siasat', and 'Milap', and Editors of 'Dharma Bhumi', 'Sharare', 'Viswajyothi' and 'Parwaz' and a local journalist	Mulug P S, Eturnagaram P S, Narasampet P S, Kodakandla P S	Rs 350-00
20	West Godavari	Correspondents of 'Andhra Patrika', 'Press Trust of India', 'Mail', 'Visalandhra', 'Andhra Jyothi' and Editors of 'Yuva Raktham', 'Mumukshuvu', 'Tolukodi', 'Tara', and 'Snehalatha'	Dwaraka Thirumala, Chinamdrakolanu, Thokalapalli, Pedanindrakolanu, Ganapavaram Bhimavaram Veeravasaram Doddipatla, Matlapalem, Ilapakurru, Palacoe Kovvur, Dommeru, Dharmavaram, Ravurapadu, Penakana meta Chigallu, Tadimalla, Katikoteswaram, Nallajella, Gopannapalem, Jangareddigu'em, Kannapuram, Puliramungudem, Pattiseema, Polavaram, Zeelakarragudem, Kavagunta	Rs 399-88

STATEMENT SHOWING THE DETAILS OF JOURNALISTS TOUR IN 1965-66

Sl No	Name of District	Name of papers	Places visited	Expenditure
1	2	3	4	5
1	Adilabad	Nil	Nil	Nil
2	Anantapur	Correspondents of "Deccan Chronicle", "Andhra Bhoomi", "Hindu Mail", "Visalandhra", and Editor of Sadhana	Kurnool, Mahbubnagar Wanaparathi, Achampeta Mannanur, Dindi, Kalvakurthi Jadcherla, Kodangal, Gadwal, Bij nampalli	Rs 596-90
3	Chittoor	Correspondents of "Hindu", Andhra Prabha, "Indian Express", and Editors of "Prajavahini", "Kalachakram" and "Pallaseema"	Taken on Tour in Cuddapah District	Rs 600-00
4	Cuddapah	Editors of "Upadhyaya" and "Kalahashini" and Correspondents of "Indian Express", "Mail", the "Hindu" (Cuddapah), "Andhra Prabha", "Andhra Patrika", "Hindu" (Proddatur), "Andhra Bhoomi" and "Deccan Chronicle"	Taken on Tour in Chittoor District	Rs 550-00
5	East Godavari	Nil	Nil	Nil
6	Guntur	Correspondents of "P T I", "Hindu (Guntur)", "Indian Express", "Mail", "Andhra Prabha", "Deccan Chronicle", "Andhra Bhoomi", "Andhra Jyothi", and Editors of "Guntur Patrika"	Toured Warangal District Warangal, Pakhal, Ramappa, Narasampet and Mulug Samithis	Rs 700-00

Oral Answers to Questions

25th June, 1968

37

(1)	(2)	(3)
7	Hyderabad	Nil
8	Karimnagar	Nil
9	Khamman	Correspondents of the "Deccan Chronicle the "Mail , Andhra Bhoomi
10	Krishna	Correspondents of the "Hindu , Indian Express 'Andhra Prabha' 'Mail 'Deccan Chronicle and "A I R " 'Visalandhra and "Andhra Jyothi and Editor of "Chukkani"
11	Kurnool	Correspondents of Indian Express , "P T I " , 'H i n d u ' 'Andhra Jyothi' 'And'ra Patrika Deccan Chronicle" 'Andhra Bhoomi' , "Mail Milap' , and 'A N S' and Editors of "Hitavadi
12	Mahbubnagar	Correspondents of Golkonda Patrika and 3 other local correspondents and Editor of 'Tameer'
13	Medak	Nil

14	Nalgonda	Correspondents of "Golkonda Patrika", 'Siasat', Deccan Chronicle
15	Nellore	Correspondents of 'Andhra Patrika', and Siasat and President of Nellore Dist Journalists Association Editor of "Nagar Jyothi and Secretary, Nellore Dist Journalists Association"
16	Nizamabad	Correspondents of 'Milap' 'Deccan Chronicle' 'Golkonda Patrika', 'Rahnuma-e-Deccan' and Editors of 'Rang-e-Zamana' and "Praja"
17	Srikakulam	Nil
18	Visakhapatnam	Nil
19	Warangal	Correspondents of "Siasat" "Deccan Chronicle", "Andhra Janatha" and Editor of 'Sharare'
20	West Godavari	Correspondents of 'Indian Express', "Andhra Prabha", "Hindu", "Andhra Patrika", 'Press Trust of India' and "Mail"
-

(4)	(5)
Nil	Nil
Nil	Nil
Toured Nellore District Thermal Station C D Medical Store & Temple at Nellore, Mica Mines at Kalichedu, Vakadu Hostel and School Kanigiri Reservoir, Kanapur Canal and Mahammdapuram High School	Rs 550-00
Toured Kurnool Dist Markapur, Srisaipuram, Nandyal, Yemmiganur, Adoni and Kurnool	Rs 941-85
Toured Krishna Dist Vijayawada, Gannavaram, Buddavaram, Peddamaddali, Pamarru, Barlapada, Srikakulam, Gudivada, Madinepalli Karkalur, Bajahalapattanam, Machilipatnam	Rs 550-00
Toured in Anantapur District	Rs 450-00
Nil	Nil

38

25th June, 1968

Oral Answers to Questions

Toured in Nizamabad District Pocharam Nizamsagar, Rudrur, Farm, Bodhan Sugar Factory, Ali- sagar Chandur Panchayat, Mupkal Kisannagar, Pochampad Site	Rs 450-00
Toured Khammam Dist Khammam Block, Wyra, Kallur, Lankasagar, Vestaram, Kothagudem, Collieries, Palavanha, Bhadrachalam Narai- gudem	Rs 446-26
Toured Nalgonda Dist Bhongir Panchayat, Bibinagar, Nalgonda Pangal temple, Nagarjunasagar Project and Museum	Rs 550-00
Nil	Nil
Nil	Nil
Guntur, Amaravathi, Nagarjuna- sagar, Vetapalem etc	Rs 550-00
Toured in Visakhapatnam District, Shipyard Port Lawson's Bay, Simhachalam, Araku Valley, Minamalur and Coffee Plantations, Matsyagudem Anakapalli, Kotauratla Etikoppaka	Rs 638-06

Oral Answers to Questions

25th June 1968.

LEVY OF TAX & DUTY ON YARN

2261—

* 1636 Q —Sri Pragada Kotarah —Will the hon Minister for Industries be pleased to state

(a) whether the Government are aware of the fact, that the yarn used by handlooms is subjected to levy of heavy excise duties and sales tax both by Central and State Governments while the yarn used up by the composite mills is exempted from the said levies, and

(b) if so, whether the Government would take steps to get both the above said levies abolished on yarn used by handlooms?

The Minister for Industries (Sri B V Gurumurthy) — (a) The Government are aware of the rates of sales tax and excise duties levied on yarn

(b) The rate of levy of sales tax on yarn has been reduced from 3% to 2%. As regards the excise duty the Finance Minister the Govt of India have announced in the budget speech for 1968-69 that no excise duty will be levied on yarn up to and inclusion of 40 counts

శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య — ఈ మిల్స్ బట్టలుగా మార్చుకోడాని కోసం ఉపయోగించే నూలు మీద excise duty లేదు Co-operative spinning mills లో weavers co-operative లో members కాబట్టి వీరు consume చేసే yarn మీద నైనా excise duty లేకుండా చేసే దానికి ప్రభుత్వం కేంద్ర ప్రభుత్వానికి సిఫార్సు చేస్తారా?

శ్రీ బి వి గురుమూర్తి — Sales tax 2 point వైన sale అవుతుందో దానికి tax విధించడం జరుగుతుంది Mill cloth కు యిది వర్తించదు అన్నారు కంపోజిట్ మిల్ లో నూలు తయారు అవుతుంది Automatic గా cloth conversion కు పోయినా sale లేదు కనుక sales tax లేదు Spinning mill లోని weaving కు power loom కు పోయినా hand loom పోయినా sale అవుతుంది కనుక sale క్రింద treat చేసి వారు sales tax విధించడం జరుగుతున్నది వారు యిదివరకు కూడ చెప్పారు Central Government చెప్పారు. అది abolish చేయడానికి సాధ్యమయ్యేటట్లు కనబడడం లేదు

శ్రీ పి కోటయ్య — ఈ చిన్న కోరిక వరకైనా కేంద్ర ప్రభుత్వానికి సిఫార్సు చేస్తారా అని అడుగుతున్నాను Weavers Societies are direct members of the Co-operative Spinning Mills and they are actually consuming the yarn produced Whether this Government will make a recommendation to the Centre to see that the yarn produced by a Co-operative spinning mill and consumed by weaver's Co-operative Societies are exempted from excise duty levied by Government of India?

Sri B V Gurumurthy — I cannot categorically say that it can be done. If he makes a formal proposal, it will be considered.

శ్రీ వి సుబ్బయ్య — ఎనరాష్ట్రంలో చేనేతపరిశ్రమ యొక్క దృష్టిని దృష్టిలో పెట్టుకుని కనీసం ఈ చిన్న పషయాన్ని అయినా వెంటనే కన్సిడర్ చేయడానికి తప్పకుండా ఒప్పుకోవాలి దానికిగాను కేసును మేకాటుచే మనస్థైర్యవంతులైనా మినహాయింపు చేయించడానికి పూనుకుంటారా?

శ్రీ బి వి గురుమూర్తి — మనవిజేశాను మొత్తం అబాలిష్ చేయడం అంత సులభంకాదు

శ్రీమతి జె ఈశ్వరీబాయి (ఎల్లారెడ్డి) — చేనేతపరిశ్రమపై ఈ పన్నులు పూర్తిగా తొలగించడం మంచిదని ఒకప్పుడు మహాత్మాగాంధీగారియొక్క ఉద్దేశముకూడా దీనివలన పరిశ్రమ దెబ్బతినడమేగాక, తద్వారా వారు మూసివేయడం, ఆకార్మికులంతా నిరుద్యోగులు కావడం జరుగుతుంది నిరుద్యోగసమస్య విపరీతంగా పెరిగిపోతుంది కనుక, యిప్పుడు ప్రగడ కోటయ్యగారు చెప్పినట్లుగా దీనిపై టాక్సు వెయ్యకపోతే బాగుంటుంది

Sri B V Gurumurthy - It is only a suggestion Sir

శ్రీ ఎస్ వేమయ్య — ఈనూలు ఎంతవరకు హాండ్ లూమ్ లో వినియోగింపబడుతున్నది? మిగతామిల్లువిషయంకూడా గవర్నమెంటు దృష్టిలో వున్నదా? ప్రస్తుతం హాండ్ లూమ్ పరిశ్రమలోనున్న సంక్షోభాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకుని కేంద్రప్రభుత్వం ఈ చర్యతీసుకొనడానికిగాను కనీసం దీనిని రికమెండుచేయడానికికూడా మనప్రభుత్వం ఎందుకు వెనుకాడుతున్నది?

శ్రీ బి వి గురుమూర్తి — బెంగులూరు సమావేశములో ఇవన్నీ చెప్పబడినవి ఆ తరువాత 40 ఆక్రింది కాంట్రుకు మినహాయింపు యివ్వడం జరిగింది

PROPERTY TAX ON GOVERNMENT BUILDINGS

2262—

* 4246 Q—Sri Ch Rajeswara Rao —Will the hon Minister for Municipal Administration be pleased to state

(a) what is reimbursable amount of property tax to the Hyderabad Municipal Corporation by the Central and State Governments for the buildings owned by them in the twin cities under the Hyderabad Municipal Corporation Act, and

(b) whether the same has been paid to the Municipality during the last five years if not, the reasons therefor?

Sri N Chenchurama Naidu —(a) The building owned by the State and Central Government in the twin cities stand exempted from payment of general tax under section 202 1) (c) and (d) of Hyderabad Municipal Corporation Act Service charges have however to be paid in respect of the said buildings by the respective Governments Under section 203 only, the State Government has also to pay the Corporation annually amount equal to the central tax on its buildings which so stand exempted The amounts still payable to the Municipal Corporation by the State and Central

Government, on this account are Rs 8,96,9 0 and 2,38,238,86 paise respectively

(b) An amount of Rs 4,47,751 was paid by the State Government during the last 5 years. The balance still to be paid is Rs 8,96 900. No amount was paid in respect of Central Government buildings.

డాక్టర్ టి ఎస్ మూర్తి — అసలు ప్రైవేటు పార్టీను ఎవరైనా కట్టకపోతే సామాన్యంగా వెంటనే పీ థి లో వడేస్తారు ఎగ్జాంపుట్ గా వుండవలసిన గవర్నమెంటువారే ఈవిధంగా చేయడం సమంజసమేనా, అందువలన ఈవిధంగా కాకుండా గవర్నమెంటువారు ఎగ్జాంపుట్ గా వుండడానికే గాను అగుచర్యలు తీసుకుంటారా ?

మిస్టర్ స్పీకర్ — గవర్నమెంటుడబ్బు ఎప్పుడైనా రాబట్టుకోవచ్చునని

డాక్టర్ టి ఎస్ మూర్తి — గవర్నమెంటు ప్రతి ఒక్క ఎగ్జాంపుట్ గా వుండాలి, వారే ఈవిధంగా చేస్తుంటే ఎలా ?

శ్రీ ఎస్ చెంచురామనాయుడు — కార్పొరేషన్ వారు టైల్స్ తీసుకుంటున్నారు సెంట్రల్ గవర్నమెంటుయొక్క ఆయా డిపార్టుమెంటులలో ప్రయత్నం చేస్తున్నాడు ట్వరలోనే సెటల్ అవుతుంది.

శ్రీమతి కె ఈశ్వరీబాయి — బిల్డింగ్ గాని, బ్రిడ్జింగ్ గాని, ప్లేషన్ గాని యంత్రాకా సెంట్రల్ గవర్నమెంటుయొక్క ప్రాజెక్ట్ యొక్క చాలా వుంది. కానీ, ఒక్కవైపున కూడా కలెక్టుచేయడంలేదు. కార్పొరేషనుకు చాలా నష్టం జరుగుతున్నది. దీనిలో గురుమూర్తిగారి ఎంప్లొకీ ల విషయంపై మీరు తీసుకురావడం జరిగింది. ఈ సమస్య మంత్రిగారు యిప్పటికే నా దృష్టికి వున్నది, కార్పొరేషన్ కు వస్తున్న లాన్ ను దృష్టిలో పెట్టుకుని దీనిని కలెక్టు చేస్తారా ?

శ్రీ ఎస్ చెంచురామనాయుడు — వారు ఫుల్ ట్యాక్స్ pay చేయడం లేదు. సర్వీసు చార్జీసు pay చేస్తున్నారు.

PROPERTY TAX

2263—

* 2034 Q — Sarvasri Badrivishal Pitti, K Butchi Raidu, B Ratnasabhapati (Rajampeta) and Ahmed Hussain — Will the hon Minister for Municipal Administration be pleased to state

(a) whether any one is exempted from payment of property tax by 31-3-57 by the Hyderabad Municipal Corporation,

(b) if so, who are they and the reasons therefor, and

(c) the amount which could have been collected has there been no exemption?

Sri N Chenchurama Naidu — (a) No, sir,

(b) Do not arise

(c) Does not arise.

APPORTIONMENT OF STATE EXPENDITURE
BETWEEN ANDHRA AND TELANGANA

2264—

* 1477 (X) Q Sri Ch Rajeswara Rao — Will the hon Minister for Municipal Administration be pleased to state

(a) whether it is a fact that the Government have decided in 1967 to apportion the expenditure on common services and establishments at Head-quarters be allocated in the ratio of 2:1 between Andhra and Telangana,

(b) if, so whether this is followed in the Housing Board,

(c) if not, the reasons why this was not followed in the Housing Board in view of the fact that the staff was appointed in the ratio of 2:1 and the members were nominated in the same ratio and the houses were allotted to all the people of the State, and

(d) whether the Government consider to apportion the expenditure in the ratio of 2:1 between Andhra and Telangana from the date of constitution of Andhra Pradesh Housing Board?

Sri N Chenchurama Naidu (a) Yes, Sir

(b) No, Sir

(c) & (d) The staff in the Housing Board was not appointed in the ratio of 2:1 and the members were not also nominated in that ratio. The entire expenditure incurred by the Housing Board has been shown under Telangana region because the Housing Board has so far taken up housing schemes in Telangana region only. However, the Regional Committee has also raised a similar contention that the excess amount booked in the Second and Third Plans to the Telangana account for the State-wide schemes of the type executed by the Housing Board should be allotted as Telangana surplus in the Fourth Plan. This question is separately under consideration of Government.

శ్రీ సి హెచ్ రాజేశ్వరరావు — నాలుగవ ప్రణాళిలో కన్సిడరేషన్ గురించి వారు చెప్పారు. హెడ్ క్వార్టర్స్ అయిన హైదరాబాద్, సికింద్రాబాద్ లో టబ్ డివిజన్ అండ్ టెలంగాణ ప్రాంతాలనుండి వచ్చిన ఉభయలకూ ఎలాంటి ఛెస్టున్నాం? కానీ దీనిని టెలంగాణా ఎక్స్ ట్రానుక్టుమాత్రం యీ ఖర్చును తరిలించడం జరుగుతున్నది. ఇళ్లు లక్షల రూపాయలు వ్యయమై చేసి కట్టడం జరుగుతున్నది. ఉద్యోగులు యిరుప్రాంతాల వారికి ఎలాంటి ఛెయిడం జరుగుతున్నది? అటువంటప్పుడు హెడ్ క్వార్టర్స్ లో కట్టవేసే పేరుతో టెలంగాణా ఎక్స్ ట్రానులో ప్రత్యేకించడం ఎంతవరకు వ్యవస్థాపిస్తా? దీనిని సరిచేయడానికి ప్రయత్నిస్తాడా?

శ్రీ ఎన్ చెంచురామనాయుడు — మొత్తం ఒకటే ఆంధ్రప్రదేశ్ కార్యోద్యమంగా ఇంకా ఒకటిగానే దీనిని ట్రీట్ చేయడం జరుగుతున్నది.

శ్రీ సి హెచ్ రాజేశ్వరరావు — నా ప్రశ్నకు సమాధానం ఇచ్చారు. ఇది ఆంధ్రప్రదేశ్ ఎక్స్ ట్రానులో భాగంగా అభ్యంతరమేమీలేదు.

తెలంగాణా, ఆంధ్ర వర్ష డబ్బు పంచకం చేసుకునే పప్పుడు 21 ప్రకారం జరగవలసివున్నది ఆ విధంగా చేస్తారా?

శ్రీ ఎన్ చెంచురామానాయుడు — వశాసింగ్ బోర్డు యాక్టివ్ అంతా సిటీలోనే వున్నది

శ్రీ సి హెచ్ రాజేశ్వరరావు — నామోదించిన పనులకు నాసింగుబోర్డు తరపున యిళ్ళు కట్టబడుతున్నాయి అడల రూపాయలు ఖర్చు పెట్టడం జరుగుతున్నది ఇది ఆంధ్ర, తెలంగాణా ఉభయలకు సంబంధించినది అందువలన, 21 రేపి యోలో యిది జరగవలసి వున్నది పైగరాబాదు తెలంగాణ ప్రాంతంలో వుంది కాబట్టి, యీ ఖర్చు అంతా తెలంగాణా అండ్ టెక్నాలజీ చూపించడం భావ్యం కాదు, ఆ ప్రకారం చేసినట్లయితే లెక్కలు చూడడంలో చాలా కష్టం అవుతుంది ఆ కేసు యాన్ని నేను వంశిగారి దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను

Sri K. Brahmananda Reddy — That is not a very casual matter. I wish the hon. Member pose the question to me. Because, it is not a question of mere Housing Board affair. It is connected with other things and which has to be gone through and seen as to how it should be apportioned.

Mr. Speaker — He is only referring to the Housing Board.

Sri K. Brahmananda Reddy — What he says is that whatever is spent by the Housing Board should be distributed in the ratio of 1:2. Whether that is correct or something else is correct, that has got to be considered. I wish that the question may be put to me at an appropriate time and not to the Minister of Housing.

Sri Ch. Rajeswara Rao — Can I take it that the hon. Chief Minister is going to consider the whole matter afresh?

Sri K. Brahmananda Reddy — I do not know, considering afresh or otherwise. I have not seen this matter. Therefore, if you want I can answer it some time later, next week or so. The same question can be answered by me.

Sri Ch. Rajeswara Rao — I need not put the question again.

Sri K. Brahmananda Reddy — I am saying that I will answer the question next week.

Smt. J. Eswari Bai — In how many days?

Sri K. Brahmananda Reddy — As soon as the hon. Lady Member wants.

MISSING OF COAL WAGONS

2265—

* 4103 Q — Sri T. Purushothama Rao — Will hon. the Chief Minister be pleased to state

(a) whether it is a fact that a train of 142 wagons containing coal being supplied to the Hussainsagar and Vijayawada Power Houses has been missing,

(b) whether the whereabouts of that train could not be traced since 1961 ,

(c) whether any compensation had been paid by the railway authorities to the State Government , and

(d) if not, the reasons therefor ?

Sri K. Brahmananda Reddy — The answer to the Question is placed on the Table of the House

PAPER PLACED ON THE TABLE OF THE HOUSE

[Vide Answer to L. A. Question No 4103 (*2265)]

The matter relates to the Andhra Pradesh State Electricity Board

(a & (b) There is no such case of missing of a train load of 142 coal wagons since 1961. There are, however individual cases of coal wagons missing in transit and also receipt of some unconnected wagons

(c) Necessary claims with regard to the individual cases referred to. Some of the claims have been duly accepted and adjusted with unconnected wagons received and utilised by the Board. Correspondence is in progress with regard to the balance of wagons

(d) Does not arise

శ్రీ టి. పురుషోత్తమరావు — ఇందులో కొన్ని ఇండివిడ్యువల్ కేసుస్ - వేగన్స్ మిస్ అవుతున్నట్లుగా చెప్పారు. అవి ఎన్ని? రైల్వే డిపార్టుమెంటు నుంచి కాంపెన్సేషను క్లెయిమ్ చేస్తున్నట్లు చెప్పారు, ఆ మొత్తమెంత? రైల్వేస్ యాక్సెప్ట్ చేసిన మొత్తమెంత, చేయనిది ఎంత?

Sri K. Brahmananda Reddy —

Total number of wagons not received	192	
Unconnected wagons received and utilized from 1964 and adjusted against above	67	
Claims settled by railways	4	
Promised to be settled by railways	14	
Promised to locate and advise by railways	}	4
Correspondence still in progress		
Balance	103	

శ్రీ చావిలాల్ గోపాలకృష్ణయ్య — కోల్ తో వున్న 192 వేగనులు మిస్ అయినాయన్నారు. కోల్ పోయిందా, కోల్ తోసహా వేగనులు కూడా పోయాయా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి — వేగనులు పోయివుండవు. బుక్ చేసిన వేగనులు కోల్ తోసహా డెస్టినేషనుకు చేరాయా లేదా అశేదానిమీద కొన్ని చేగలేదని మనవిచేశానుకదా.

శ్రీ చావిలాల్ గోపాలకృష్ణయ్య — ఏమైనట్లు? ఎంత డబ్బు పెట్టాము? ఎప్పుడు?

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి — రైల్వేస్ రెస్పాన్సిబిలిటీ కూడా వుంది కాదు 64 wagons were missing during 1960, 4 wagons were missing in 1966, 4 wagons were missing in 1967

శ్రీ టి నాగిరెడ్డి (అనంతపురం) — ఇది చిన్న చిన్న వస్తువులు మిస్ కావడం కాదు. It is a matter of very serious concern to the whole State and the Nation as a whole. వేగన్న మిస్ అయినాయంటున్నారు అవి ఏ స్టేషనులో నిలబడిపోయాయి, ఎక్కడ పోయాయి అనేది ప్రశ్న. వేగన్నలలో వుండే కోల్ మిస్ అయినది అంటే అదేమీ చిన్న చిన్న డబ్బాలలో వుండవి కాదు ఎక్కువ పోవడానికి. It would take very long time for one to unload one wagon and take coal. Would the Chief Minister give us an idea as to how it happened and where exactly this took place. (The Chief Minister was seen nodding his head in the negative.) He has no idea. If the Chief Minister has no idea, has he any idea at all whether the wagons at least are available. They must be available on some line or other.

Sri K. Brahmananda Reddy — I think, Sir, this must be a question of wagon load, not probably wagons, I do not know. In any case, if you want me to find out — whether they have been traced, if so how and all that, which may not be worth while. All the same if you insist I will find out.

శ్రీ టి నాగిరెడ్డి — కోల్ మిస్ అయివుంటుంది. నన్ను ఎక్కడైతే తిరుగుతూవుంటాయనుకోండి. కోల్ అయినా వేగన్న అయినా స్టేట్ జుబుట్ చేసి తీసుకోవడం అంత సులభమైనది ఎవరూ దీనిని రియన్ గా తీసుకొని దీని వెనుక వుండే కాన్సిప్పర్స్ including high officials of the Railway Department, probably including so many other ఇది జరిగి వుండాలి తప్ప దోవలో పోతున్నవారు లాక్కడ చాన్సం ఏంజనం చేసే బటువంటిది కాదు కాబట్టి దీని సీరియస్ నేను గుర్తించి తగిన చర్యలు తీసుకొని ప్రభుత్వం ఏమి ఆలోచిస్తుంది?

Sri K. Brahmananda Reddy — I will get the necessary information, whether it is about wagons, wagon loads, if so how and all that I will get the information.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య — కోల్ ఎక్కడనుంచి తీచ్చారు? ఖరీదు ఎంత? చబ్బు ఎవరు పే చేశారు? ఎక్సైజు చేసుకోవడం జరిగిందిగాని యిక్వలేడు కాదా నష్టం ఎవరు పడ్డారు? ఎక్స్ రియంబర్స్ అయింది? రైల్వేస్ ఐబిడిదా?

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి — వారు అడిగినదానికి కూడా సమాధానం తెప్పించి చెబుతాను.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య — ఎప్పుడు?

Sri K. Brahmananda Reddy — I think, Sir, before the close of the Assembly, because it takes time if has to be discussed with Singareni Collieries. We have to get that information. I will get it as expeditiously as possible.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య — ర వ తేదీలోగా చెబితే మంచిది.

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి — ర ఎ తేదీలోపున సాధ్యంకాదు. Somewhere about 10th I will get the information and answer

Mr Speaker —Answers to all other questions will be placed on the Table of the House, excepting Question No 2270

MASTER PLAN FOR KAKINADA

2270 —

* 5187 Q —Sri C V K Rao —Will the hon Minister for Municipal Administration be pleased to state

(a) whether survey work for Master Plan for Kakinaada town is completed, and

(b) if so, when will the scheme be taken up ?

Sri N Chenchurama Naidu —(a) Yes, Sir

(b) The preparation of the plan has been taken up

శ్రీ సి వి కె రావు —పట్టణప్రణాళిక ప్లాను గురించి గత సంవత్సరంలో ఎంతదానిని ఖర్చుచేశారు? ఈ సంవత్సరం ఎంత ఖర్చు పెట్టదలచుకొన్నారు?

శ్రీ ఎస్ చెంచురామనాయుడు —ఇది టౌనుప్లాను మాస్టరు ప్లాను ఎక్స్‌పెండిచర్ గురించి ఇన్‌ఫర్ మేషన్ లేదు

శ్రీ సి వి కె రావు —గత సంవత్సరం 10 లక్షలు ఖర్చు చేశారు

శ్రీ ఎస్ చెంచురామనాయుడు —అది కరెన్టు కావనుకొంటారు Survey part of the work has been completed by 1966-67 ర త ర ము యింకా కావాలి 3-5-69 వరకు పైము యిచ్చి వున్నది

శ్రీ సి వి కె రావు —కొన్ని పట్టణాల విషయంలో సర్వే పూర్తి అయినది అంటున్నారు తక్కినవికూడ చేస్తారా?

శ్రీ ఎస్ చెంచురామనాయుడు —చేస్తారు

WRITTEN ANSWERS TO QUESTIONS

LOSS OF CEMENT IN SINGARENI COLLIERIES

2276 —

*5244 Q —Sri K Ramanatham —Will hon the Chief Minister be pleased to state

(a) whether physical verification of the cement bags in the godowns of Ramagundam Division under Singareni Collieries has been conducted,

(b) whether it has been brought to the notice of the Government that at the time of the audit of the Company there was shortages of 4,000 bags and it was so written that they have hardened and become useless,

(c) the reasons why the buildings engineer had kept quiet until such a large number of cement bags got damaged, and

(d) the action taken against the persons responsible for the loss?

A —

(a) Yes, Sir, it was done during February, 1968

(b) Only 250 cement bags became hardened but that Cement was used in other works

(c) The Building Engineer is not concerned Stores Officer is incharge of the Cement

(d) As the Cement along with other materials kept in a temporary stores-shed pending construction of a permanent building and as no loss occurred to the Company in this regard the question of taking action against anybody did not arise

INCREASE IN THE PRODUCTION OF COAL

2267—

*4923 Q—SRI DHANEKULA NARASIMHAM —Will hon the Chief Minister be pleased to state

(a) the steps being taken to increase the per capita production in Mandamarru and Ramakrishnapuram Collieries, and

(b) whether any steps are being taken to increase the machinery in these collieries?

A —

(a) & (b) Due to recession the demand for Coal has not increased, and as such no large scale programme is planned for increasing the per capita production in Mandamarru and Ramakrishnapuram Divisions. Mechanisation has also not been fully introduced in these two Divisions for the same reason

GRANT TO CENTRAL LABORATORIES

2268—

* 3309 Q—SRI BADRIVISHAL PILLAI —Will the hon Minister for Industries be pleased to state

(a) the date from which grant is being given to the Central Laboratories for Scientific and Industrial Research by the State Government *vide* P 538 of Budget Estimates 1967-68), and

(b) the year wise amount of grant given so far?

A —

(a) The Regional Research Laboratories Hyderabad which formerly known as Central Laboratories for Scientific and Industrial Research, is being given an annual grant since the year 1956-57 when it was transferred by the State Government to the Council of Scientific and Industrial Research, Government of India

(b) A fixed amount of Rs 2 lakhs is given annually from 1956-57. Prior to that a recurring grant of Rs. 5.25 lakhs was given by the erstwhile Government of Hyderabad

SOAP WORKERS CO-OPERATIVE SOCIETY, LTD

2269—

* 1726 Q —SRI Pragada Kotaiah —Will the hon Minister for Industries be pleased to state

(a) the date and the amount placed at the disposal of the Vetapalem Panchayat Samithi by the Andhra Pradesh Khadi and Village Industries Board for the purpose of passing on the said amount to Soap Workers Co-operative Society Ltd, in the said samithi area, and

(b) the amount actually made available to the said Soap Workers Co-operative Society by the Panchayat Samithi?

A —

(a) An amount of Rs 10,700/- was released to the Vetapalem Panchayat Samithi under the proceedings of the A P Khadi & Village Industries Board dated 29-4-63 for disbursement to the Savithri Soap Workers Cottage Industrial Co-operative Society Ltd, Amodapatnam Bapatla Tq

(b) An amount of Rs 6 000 was made available to the society by the Vetapalem Panchayat Samithi

WATER SUPPLY SCHEMES

2271—

* 2313 Q —SRI P O Satyanarayana Raju —Will the hon Minister for Municipal Administration be pleased to state

(a) the number of comprehensive Water Supply Scheme sanctioned during the financial year 1966-67,

(b) the number of such schemes sanctioned in Kurnool district,

(c) the number of schemes that are taken up, and

(d) the schemes that are pending execution?

A —

(a) Only one scheme namely Nirmal Water Supply scheme was sanctioned during 1966-67

(b) None in 1966-67

(c) and (d) The Scheme has not yet been taken up for execution and is still pending execution

INCLUSION OF DASARIMATAM PANCHAYAT IN TIRUPATHI MUNICIPALITY

2272

* 2486 Q —SRI A Easwara Reddy — Will the hon Minister for Municipal Administration be pleased to state

(a) whether there is a proposal to include the areas of Dasarimatam Panchayat which is very adjacent to the Tirupati town, in Chittoor District, in Tirupati Municipality, and

(b) if so, for what reasons?

A —

(a) and (b) Yes, Sir The proposal has been made in order to enable the people of the Panchayat to enjoy the civic amenities and also from the point of development activities

COAL PRODUCED IN RAMAGUNDAM DIVISIONAL

2272—

* 5249 Q — Sri K. Ramanatham — Will hon the Chief Minister be pleased to state

(a) whether proper accounts are being maintained for the Coal produced in the Ramagundam Division of Singareni Collieries Company,

(b) whether it has been brought to the notice of the Government that while the C. S. Plant engineer was selling coal through Bibi Zarda company, Agent II has caught him and admonished him,

(c) if so, the action taken thereon, and

(d) if not, the reasons therefor?

A —

(a) Yes, Sir.

(b) No such incident has taken place

(c) & (d) Does not arise

ELECTRIFICATION IN CUDDAPAH DIST

2274 —

* 1749 Q Sri R. Rajagopala Reddy — Will the Chief Minister be pleased to state

(a) what is the per capita consumption of power in Cuddapah district as compared to other Rayalaseema districts,

(b) what are the schemes of rural electrification under execution in the above district during this year,

(c) what are the schemes sanctioned and pending execution, and

(d) what are the steps being taken by the Government to bring the power consumption position of Cuddapah on a par with other districts in the region?

A —

The answer to the Question is placed on the Table of the House

PAPER PLACED ON THE TABLE OF THE HOUSE

[VIDE ANSWER TO L A QUESTION No (*2274)]

The matter relates to the Andhra Pradesh State Electricity Board

(a)

District	Per capita consumptions (1966-67)
Cuddapah	14 2
Anantapur	22 2
Kurnool	34 4
Chittoor	27 4

(b)

The schemes under execution in the district referred to, during this year are -

S No	Name of the Scheme
1	E S to Chinnechowk and Kondayapalli villages in Cuddapah Taluk
2	E S to Periavaram and Enroute villages in Rajampet Taluk
3	E S to Akepadu and enroute villages in Rajampet Taluk
4	E S to Rachagudipalli and additional loads at Mantapampalli in Sidiouli Taluk
5	E S to Upparapalli, Settigunta in Rajampet Taluk
6	E S to Garalamadugu and T V Agraharam in Rajampet Taluk
7	E S to Obili in Rajampet Taluk
8	E S to Lingapuram Kothapalli in Poddatur Taluk
9	E S to Annalur in Proddatur Taluk
10	E S to Thippalur in Kamalapuram Taluk
11	E S to Bodhithippanapadu and enroute villages in Jammalamadugu Taluk
12	E S. to Nallaballi in Jammalamadugu Taluk

(c)

The schemes sanctioned and pending execution in Cuddapah district are

S No	Name of the scheme
1	E S to Thippaeddipalli and enroute villages in Cuddapah Taluk
2	E S to Thapettla and three villages in Cuddapah Taluk
3	E S to Appanapalli village in Cuddapah Taluk
4	E S to Chinnagireddipalli in Cuddapah Taluk
5	E S to Ravulapalli in Cuddapah Taluk
6	E S to Buddayapalli in Cuddapah Taluk
7	E S to Mamillapalli and Baliyepalli in Cuddapah Taluk
8	E S to Gaddamvaripalli and Somayajulapalli villages in Proddatur Taluk
9	E S to Bhymayapalli and Nallagutlapalli in Proddatur Taluk
10	E S to Sainagar near Bhakarapuram in Proddatur Taluk
11	E S to Shaiksahebipalli in Proddatur Taluk
12	E S to Mudindlapalli
13	E S to Akkulayapalli
14	E S to Yerraguntlakota, Chennamrajupadu in Rajampet Taluk
15	E S to Ayyavaripalli, Patherjupalli H/o Buduguntlapalli in Rajampet Taluk
16	E S to Reddivaripalli, Bayanapalli and Gudlavaripalli in Rajampet Taluk
17	E S to Mittameedipalli and its Hamlets
18	E S to Konetirajukandruga
19	E S to Bestavaripalli H Kamantarajupuram
20	E S to Lingamraju & Bahirajupalli in Rajampet Taluk
21	E S to Chiyyavaram and Chiyyavaram Rammipalli
22	E S to Kammavaripalli and other villages
23	E S to Adapur, Reddypalli
24	E S to Garugupalli and Edigapalli

Announcement

25th June, 1968

53

re Arrests of Sarvasri Sultan Salahuddin
Owasi, Ahmed Hussain and Khaja
Nizamuddin Members of Legislative
Assembly

1	2
25	E S to Kapupalli
26	E S to Nethivaripalli
27	E S to Penagaluru
28	E S to Simhadripuram and enroute Villages in Pulivendula Taluk
29	E S to Lomada, Ravulakolanu,
30	E S to Dudukunta, Sunkesula
31	E S to Chirrajupalli in Kamalapuram Tq
32	E S to Gadikota in Rayachoti Taluk
33	E S to Somavaram in Rayachoti Taluk
34	E S to Avulavandalapalli
35	E S to Pemmedapalli,
36	E S to Gunikuntla
37	E S to Gangaperuru and Sharajupalli
38	Tangoturu, Madhavaram etc Villages
39	E S to Ontitapalli and T Santigaripalli,
40	E S to Veeraballi and Mallampeta in Badvel Taluk
41	E S to Kalsapadu and Enroute Villages
42	E S to Eguvathamballapalli
43	E S to Rangasamudram and Gurrappagaripalli,
44	E S to Naraapuram and enroute Villages
45	E S to Obulapuram and Pittignnta
46	E S to Diguvathamballapalli

(d)

As and when additional funds become available, more number of schemes of Cuddapah district will be taken up to bring the per capita consumption of that district on Par with the other district of Rayalaseema

ANNOUNCEMENT

re —ARRESTS OF SARVASRI SULTAN SALAHUDDIN OWASI, AHMED HUSAIN AND KHAJA NIZAMUDDIN, MEMBERS OF THE LEGISLATIVE ASSEMBLY

Mr Speaker —I am to inform the House that Sarvasri Sultan Salahuddin Owasi, Ahmed Hussain and Khaja Nizamuddin, Members of the Andhra Pradesh Legislative Assembly, were arrested and taken into custody at Hyderabad in the early hours of 2-6-1968 under the Preventive Detention Act, 1950, and they are now lodged in the District Jail, Secundrabad

re—ARREST AND RELEASE OF SRI B NARASIMHA REDDI M L A

Mr Speaker — I am to inform the House that Sri Bhoom Reddy Narasimha Reddy, M L A, Thungathurthi Constituency, Who was arrested on 27-3-1968 was released on bail by the Court of Munsif Magistrate, Suryapet, on 9-5-1968 since he was granted bail by the Andhra Pradesh High Court on 7-5-1968

BUSINESS OF THE HOUSE

శ్రీ సి హెచ్ రాజేశ్వరరావు — ఒక adjournment motion తమకు ఇచ్చాను ఈ రోజునే వంపాను ఇక్కడ మంత్రిగారైన తిమ్మారెడ్డిగారు హరిజనుల గురించి చేసిన ప్రసంగం గురించి, ఢిల్లీలో వచ్చిన రచన గురించి అత్యవసర సనుస్యగా భావించి చర్చించాలనే ఉద్దేశంతో ఇచ్చాను

Mr Speaker — It has not yet come to me I will be in a position to tell about it something tomorrow morning I do not know what it is

శ్రీ ఎ. మాధవ రావు — ఒకానొకరికి సంబంధించిన దానితోకాటు మేముకూడా అడ్డర్న మేంటు మోషన్ ఇచ్చాము చారినీ మమ్ముల్ని లిపి కైలులో పెట్టారు కాబట్టి మేముకూడా యిచ్చాము

శ్రీమతి జె ఈశ్వరీబాయి — తిమ్మారెడ్డిగారి attitude about harigains గురించి నేనుకూడా adjournment motion ఇచ్చాను. 4 days back దానిని గురించీకూడా చెప్పాలని కోరుతున్నాను

Mr Speaker :— We will consider

శ్రీ బి వి రమణయ్య (అల్లవరం) — నేనుకూడా ఆ విషయమై ఒకటి పోస్టులో వంపాను

Mr Speaker — You sent it by post?

Sri B V Ramanayya — Yes, Sir

Mr Speaker — Perhaps it was addressed to the Secretary I will consider it

శ్రీ టి నాగిరెడ్డి — తమరు ప్రకటనచదివినప్పుడు నేను చెప్పదలచుకొన్నది ఏమిటంటే—ముగ్గురు శాసనసభ్యులు కైలులో ఉన్నారకదా, దానిని గురించి ప్రభుత్వం ఒక ప్రకటనచేయడం మంచిదిఅని, ఇక్కడ జరిగిన సంఘటనలు, వాటిపై ప్రతికలలో పడిన వార్తలు, వాటిపై ప్రజలలో వచ్చిన అభిప్రాయాలు చాలా ఉన్నాయి కాంతి భద్ర తలు గురించి ప్రశాంతంగా ఉండి అనుమతించాలి చాలదు దానిని గురించి మొత్తం ఈసభ చర్చించినట్లయితే ఆ చర్చల ద్వారా వాతావరణాన్ని మరింత కాంతి యుతంగా ఉంచడానికి తోడ్పడుతుందనే అభిప్రాయంతో లేదాను అది ఒకటి, మరొకటి ఏమిటంటే—ఇప్పుడు వాతావరణం ప్రశాంతంగా ఉండికనుక డిలెక్షన్ లో పెట్టినవాటిని విడుదల చేసే అవకాశం గురించి ప్రభుత్వ అభిప్రాయం

కనుక్కువాలని కూడ నేను లేచాను తగువాత నేను మూడు అడ్డర్స్ మెంటు మోషన్లు ఇచ్చాను ఒకటి శిమ్మారెడ్డిగారి reported statement గురించి దానివల్ల దేశంలో వచ్చిన అలజడి గురించి దానివల్ల ఆంధ్ర దేశంలో నే కొన్ని ప్రత్యేకమైన సంఘటనలు జరగడానికి అవకాశం ఉంటుందని పంపాను సూర్యాపేట తాలూకాలోని ముకుంద పురంలో కాని ఖమ్మం మెట్ జిల్లాలోని చినకాబోరు గ్రామంలో జరిగిన కొన్ని సంఘటనలగురించి Law and order గురించి అడ్డర్స్ మెంటు మోషన్ ఇచ్చాను వాటిని చర్చించడం అత్యవసరమని నా అభిప్రాయం, వాటిని ఉరయమే పంపాము, సాయంకాలం తీసుకోడానికి వీలుగా వాటిని ఇప్పుడు తీసుకోడం న్యాయమని మీ దృష్టికి తెస్తున్నాను They should have reached the office by 10.30 or 11 a.m

Mr Speaker — Anyhow I have not gone through those notices.

శ్రీ టి నాగిరెడ్డి — అడ్డర్స్ మెంటు మోషన్ ఏ సభ్యుడు ప్రతిపాదించ దలచుకున్నా ఆ రోజునే ఇవ్వాలి తప్ప ముందు రోజు ఇవ్వకూడదని రూల్స్ లో భాగం, ఆ రోజునే ఎంత త్వరగా వీలయితే అంత త్వరగా పంపడం సాధారణంగా పాటిస్తుంటాము ఆ రోజునే స్పీకర్ గారి దృష్టికి వచ్చి చర్చకు తీసుకోవలసిన అవసరం ఉంది చినకాబోరు గ్రామంలో కాని ముకుందపురం గ్రామంలో కాని జరిగింది ఆంధ్ర దేశాన్ని కలవరపెట్టే సందర్భంగా గమనించవలసి ఉంది

శ్రీ జి లచ్చన్న — నాగిరెడ్డిగారు తీసుకువచ్చిన దానిలో రెండు పాయింట్లు ఉన్నాయి శాంతి భద్రతలు మామూలు స్థాయికి వచ్చాయంటున్నారు శాఖట్టి డిప్యూటీలో ఉన్న మిత్రులను విడుదల చేయడం విషయం ఒకటి శాంతి భద్రతలకు సంబంధించి ఇటీవల జరిగిన సంఘటనలపై శాసనసభలో చర్చించాలనే దొకటి వీటిపై సభానాయకుల అభిప్రాయం తెలియజేస్తే బాగుంటుంది

డాక్టర్ టి వి ఎస్ చలవతిరావు — మన శాసనసభలో right, left ఉంటుంటే ఇటీవల మూడవ గ్రూపు ఉత్పన్నమైనదని వింటున్నాము స్పీక్లర్ కేటాయింపు విషయంలో తమకు ఏమైనా లెక్కలు వచ్చాయా?

Mr Speaker — In another ten minutes, I will be reading out the letter which Mr Nagi Reddy has written to me

So far as method of giving notice of adjournment motion is concerned, it is given under Rule 64. Most of you must be aware of this Rule. Many of the Members had occasion to know it.

'Rule 64 Notice of an adjournment motion shall be given one hour before the commencement of the sitting of the day on which the motion is proposed to be made to each of the following —

- (i) the Speaker,
- (ii) the Minister concerned, and
- (iii) the Secretary "

So far as I am concerned, I am not ready. So far as the Minister is concerned, I do not know whether he has received any notice,

Sri K. Brahmananda Reddy — I have not received any paper

Mr. Speaker — He must have given the notice to the Secretary. Naturally he must be scrutinizing all these notices whether they are in order or not. It is only after that he will send them to me.

Sri T. Nagi Reddy — I agree. Can we take it tomorrow?

Mr. Speaker — I am not in a position to say. Till I go through the notice I would not be in a position—whether I am going to admit them or disallow them or call them in the House, etc. I expect the Secretary to send all the notices to me this evening. I will go through and consider as to what should be done?

Sri T. Nagi Reddy — May I suggest one way through you, Sir, to the Government? After our Assembly closed last time and till today there have been quite a number of incidents which have already been reported in the Press regarding the law and order situation in Andhra Pradesh. And I think it would be in the interests of the House and the Government and the public at large that this question be discussed in this House so that a set of adjournment motions need not be moved or call attention notices not be given by the Members. There are quite a number of incidents which have taken place in all the districts from Anantapur to Nalgonda. Would it not be better if we discuss this problem separately?

Mr. Speaker — So far as the law and order position is concerned, every day so many grave crimes are taking place in the State. It is not as though we are concerned with every offence that takes place, let it be murder, dacoity, robbery or whatever it may be. Unless as a result of that a situation has arisen in any region or particular area which is likely to threaten the breach of peace or a very grave situation has arisen as a result of a particular offence of course Members can certainly take notice of it and bring it to the notice of the Government under various Rules or Procedure, Rule 64 or 73 whatever it may be. It is not as though every offence will give room for giving notice of an adjournment motion. If any of you feel that a planned attack is being made against a particular community by people of certain communities, it is entirely a different thing. Naturally we have to take notice, everybody has got to take notice. If you say that simply because a particular victim belongs to a particular community, whoever the accused may be I do not know whether that will form a subject matter of an adjournment motion.

Sri T. Nagi Reddy — I am not speaking of community. Let me make myself clear.

Mr. Speaker — Here and there certain offences were committed. Let us be clear about these things.

Sri T. Nagi Reddy — My contention was not about the community, I am not worried about communities here. The question is, in quite a number of villages, either in Nalgonda or Khammam there have been a series of incidents that are taking place giving rise to perturbation all over the district and in the State. There have been in this period of three months

Mr Speaker —I appreciate your point In all such cases please furnish full details when you give notice

Sri T Nagi Reddy —The point here is, there are dozens of incidents that are reported

Mr Speaker —One or two enough

Sri T Nagi Reddy —I can tell you, in Anantapur district a land lord was attacking the agricultural labour, the same thing in Krishna district and elsewhere This is the thing which is worrying the public

Mr Speaker —One or two instances will suffice Perhaps you are driving the point that Members belonging to a particular political party are being harassed or If I have inferred correctly that is what you are driving at If that is so, please give notice

Sri T Nagi Reddy — I am driving at that Party against party, class against class even though there is no party in existence in that particular place Innumerable number of these instances have taken place within these 3 months

Mr Speaker — Please give notice

శ్రీ ఎ మాధవరావు — Preventive Detent on Act, గురించి ముఖ్యమంత్రిగారు ఏమయినా చెబుతారా? జనసంఘ్ వారిని ఇతరులను ట్రయలు లేకుండా క్షేత్రంలో పెట్టినారు నేను కూడా represent చేశాను దాని గురించి statement యిస్తారా లేక Adjournment Motion యివ్వవలసి ఉంటుందా?

శ్రీ కె సి రంగయ్య (సింగమల) .—అధ్యక్షా, మీకు కూడా మాట్లాడడానికి అవకాశం యివ్వాలి

మిస్టర్ స్పీకర్ — మీకు కూడా అవకాశం యిస్తాను

శ్రీ సిహెచ్. రాజేశ్వరరావు — అధ్యక్షా, నేను యిదివరకు Adjournment motion గురించి తమదృష్టికి తెచ్చాను, మళ్లా నా అభిప్రాయం స్పష్టంగా మనవిచేయవలసి ఉన్నది ఈ మధ్య కాలంలో చాలాసంఘటనలు జరిగాయి జరిగిన మాట వాస్తవం వాటిగురించి రాజకీయపార్టీల మధ్యను లేక ఒక వర్గానికి యింకోక వర్గానికి మధ్య జరిగినవని చెప్పుకోవచ్చు అభ్యంతరం లేదు ఒక విషయం ప్రధానంగా సభవారి దృష్టికి తేదలచాను దేశంలో ప్రత్యేకంగా ఆంధ్ర రాష్ట్రంలో ఈ మధ్యకాలంలో గ్రామాలలో వ్యవసాయ కార్మికులు, నిరుపేదలైన హరిజనులు, యితర వెనుకబడిన జాతులకు సంబంధించిన ప్రజలపైన ప్రధానంగా పై వర్గాలు భూస్వాములు దౌర్జన్యం ఉపయోగించినారు దౌర్జన్యం ఉపయోగించే వర్గంతో ఇదివరకు సాంఘికంగాగాని రాజకీయంగాగాని ఉండే భయభ్రాంతులు తొలగిపోయి విచ్చల విడిగా నగ్నంగా దుర్మార్గాలు చేసిన ఘటనల విషయంలో దేశంలో ప్రజలందరు కలవరపడుతున్నారు వెనుకబడిన జాతులు హరిజనులు పడుతున్న బాధను యీ సభవారిదృష్టికి తేవాలని నా రెండు adjournment motions యొక్క ప్రధాన ఉద్దేశ్యము అయితే తిమ్మారెడ్డిగారి ఉదంతంకు దీనికి సంబంధం ఉందిగాని ఆ విషయం ప్రత్యేక విషయంగా చర్చించవలసిన

అవసరంఉంది ఇది యావద్భారత దేశం consciousness ను కలిగించిన విషయం. ఆంధ్రశాసన సభకు సంబంధించిన ప్రముఖులు కాబట్టి సభ సమావేశం ప్రారంభం కాగానే ఆ ఉదంతం గురించి ఆంధ్రప్రజలు ఆతృతతో వేచియున్నారు ఇది అత్యవసర సమస్యగా భావించి దృష్టిలోకి తీసుకోవాలి

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి — ఏ రూలుక్రింద తీసుకువస్తున్నారని అడుగుతున్నాను ఏ రూలుక్రింద ఏ సంవర్షంలో, ఏమిటి అని యిది ఏమయినా ఉన్నదా లేకయిది పొలిటికల్ వేదికా? ఏ రూలుక్రిందనో చెప్పకుండా మా డిరిక్టివ్ యివ్వమన్నట్లు చెబితే ఎట్లా?

శ్రీ సి హెచ్ రాజేశ్వరరావు — రాజీయ ఉద్దేశ్యాలతో పోగొందా లేదా అనేది చర్చించిన తరువాత తేలుతుంది.

శ్రీ ఎం వెంకటనారాయణ (ఏలూరు) — గత మూడు మాసాలలో చాలా సంఘటనలు జరిగినవని ప్రతిపక్షసభ్యులు అంటున్నారు నిజమే కాంతి భద్రతలను గురించి చెప్పాలంటే కాంగ్రెసు వారివల్ల భగ్నం అయినదని వారంటున్నారు వారివల్ల భగ్నం అయినదని మేము అంటున్నాము అది తేల్చవలసిన అవసరముంది ఏలూరు పట్టణంలో లెప్టెయిలకు రైటిస్టులకు మధ్య జరిగిన ఒక చిన్నసంఘటన చెబుతాను

మిస్టర్ స్పీకర్ — నోటీసు ఇవ్వండి

Sri K. Brahmananda Reddy — Let us also hear him, Sir (Laughter)

Several hon members rose

Mr Speaker — Order Order

శ్రీ జి లచ్చన్న — వెంకటనారాయణగారిని ఏ రూలు క్రింద విననివ్వమంటారో క విస్తారా?

శ్రీ ఎం వెంకటనారాయణ — ఏలూరు పట్టణంలో కాంతి భద్రతలకు ఏవిధంగా భంగం కలుగుతుందని ఆలోచించడానికి ఒక చిన్నసంఘటన చెబుతాను కామ్రేడ్ నర్రా అంజనేయులు statue పెట్టాలని Left Communists బయల్దేరారు అదేస్థలంలో విమలాదేవి statue పెట్టాలని Right Communists ప్రయత్నించడంలో clash వచ్చింది

శ్రీ సి హెచ్ రాజేశ్వరరావు — సమస్యను చాలా చురుకైనగా పోస్టాల్ స్పందంగా చెబుతున్నారు

శ్రీ ఎం వెంకటనారాయణ — పోలీసులు interfere అయేటంతవరకు కాంతిలేదు భద్రతలేదు హత్యలు చేసుకునే వాస్తవం

శ్రీ టి నాగిరెడ్డి — ఎన్ని చెప్పబోతున్నారో ఎంతమందిని అనుప్రతిలో చేర్చారో చెబుతారా? Several members rose...

Mr Speaker — May I request all the members to sit down Let the hon Member complete his speech,

శ్రీ ఎం వెంకటనారాయణ — అధ్యక్షా, తెప్ప కమ్యూనిస్టులు మళ్ళీ రెండు అయినారు. దానిఫలితంగా గోడలు నినాదాలతో ఖరాబయినాయి అరాచకాన్ని రెచ్చగొట్టి శాంతిభద్రతలు లేకుండా వారు చేసిన చర్యలగురించి చెప్పడానికి నాకు ఒక గంట సేవయినా సమయం ఇవ్వాలి

శ్రీ సి వి కె రావు — అధ్యక్షా, నేను ఒక ప్రీవీలేజీ మోషనుకు నోటీసు ఇచ్చాను

Mr Speaker Nothing more now I call upon the Chief Minister to move the condolence resolution

Sri T Nagi Reddy I have a serious matter to bring to your notice

Mr Speaker — If you have got anything, please give notice

శ్రీమతి జె ఈశ్వరీబాయి — నేను ఒక adjournment motion పంపించాను This is one of the burning problems You have to take it up at least tomorrow and give us at least four hours time

Mr Speaker — That is what you feel

Sri G Sivayya — I have given an adjournment motion to discuss the problem of unemployment of teachers and the ousting of teachers in this State About 5,000 of teachers have been ousted from service and about 5,000 families have been unemployed It is a very serious problem affecting the rural education Therefore, I would like to know what happened to my motion

Mr Speaker — I have not received that notice

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య — నేను ఒక ప్రీవీలేజీ మోషన్ ఇచ్చాను

Mr Speaker — After the condolence motions are over, I shall take up one by one

Sri P Subbaiah — Point of order Sir, Notice to the Secretary notice to the Hon'ble Speaker అవుతుందా కాదా ?

Mr Speaker — When the rule clearly says that notice must be given to the Speaker, the Minister concerned and the Secretary, does it mean that notice given to the Secretary also means notice given to the Speaker ?

Sri P Subbaiah — My point is this

Mr Speaker — There is no point in what you are saying The rule position is clear

Sri P Subbaiah — The procedure is —

Mr Speaker — If he cannot understand the rule correctly, I am not here to help him

Sri P Subbaiah — Let me explain myself

Mr Speaker — There is no point of order

Sri P Subbaiah — There is another point Let me finish the point of order which I am raising here ప్రెజ్డెంటుగారికి ఇచ్చిన నోటీసు స్పీకరుగారికి ఇచ్చినట్లు భావించ బడుతుందా లేదా అనేది, తమ ఉద్దేశము వెలుగుతుంది Adjournment motions గంటకు పూర్వము ఇవ్వాలన్నారు. గంటకు పూర్వము కాకుండా 2 గంటల ముందే ఇస్తున్నాము

Announcement
re Resignation of Sri N. Nagi Reddy
as leader of the Communist Party
(Marxist).

Rules clear గా వున్నవి సెక్రటరీగారికి యిచ్చినపుడు తమకు రాలేదు అంటే మేము ఏమీ చేయాలో అర్థము కావడములేదు తమకు ఇచ్చాల్సి అంటే ఇస్తాము అది వేరే ప్రశ్న. 2 గంటలముందు తమరు రాదు అందువల్ల సెక్రటరీ గారికి ఇవ్వవలసి పరిస్థితి ఏర్పడుతున్నది కచ్చితచర్లలో ప్రారంభమై ముకుందాపురములో end అయినది Series of murders ఇంత పెద్ద, ముఖ్యమైన సమస్య అయినపుడు ఇంటిను సెక్రటరీకి యిచ్చాడు, నాకురాలేదు అనడము జాప్యమా?

Sri C V K Rao —I have given notice of a question involving breach of privilege of the members of the Assembly that the Union Finance Minister, Mr. Morarji Desai as you know in today's paper

Mr. Speaker —You are very anxious about these things. Do you think that every notice given by the member will be sent to me and it will be called in the House? Supposing you have given notice of a breach of privilege and if it is disallowed straight away, you will get an endorsement. If it is not disallowed, naturally it will be sent to me and it will be called in the House either after hearing you or before hearing you. Supposing I have disallowed it, you will get an endorsement, otherwise it will be called in due course. You need not be very anxious. Don't think it will miss my notice. You need not be very anxious. If it is not today it will come tomorrow or the day after. Now I request the Chief Minister to move the condolence resolution.

ANNOUNCEMENT

re RESIGNATION OF SRI T. NAGI REDDY FROM THE COMMUNIST PARTY
(MARXIST)

Mr. Speaker —I received a letter from Sri T. Nagi Reddy today. It reads:

“Dear hon. Speaker,

I would like to inform you that I am no more a member of the Communist Party (Marxist) and therefore I have relinquished the leadership of the party in the Legislature.

Thank you

Yours sincerely

(Sd.) T. Nagi Reddy, M. L. A.,

Sri K. Brahmananda Reddy —But what happened to others?

Mr. Speaker —He has ceased to be a member of that party and the leader of that party. The party continues. They might elect some other leader. It is not for us.

Sri K. Brahmananda Reddy —I am not anxious. It is however good for all of us if we know out of the list of 9 friends how many are still there.

శ్రీ ఆర్. సత్యనారాయణరావు (నల్సాపూర్) —అది మేము చెప్పవలసిన అవసరములేదు. మార్క్సిస్టు తరపున నాయకుడు ఎవరో తరువాత తెలియజేస్తాము.

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి — ఆ 9 మంది మెంబర్లు ఒక్కటిగా వున్నారా? వేరు వేరుగా వున్నారా అది మాకు కావద్దా!

మిస్టర్ స్పీకర్ — ఏమిచేయాలనే విషయము గురించి వారు ఆలోచించుకొంటారు ఆలోచించుకోనివ్వండి

BUSINESS OF THE HOUSE

శ్రీ చి లచ్చన్న — అధ్యక్షా Detenues release గురించి ముఖ్యమంత్రిగారు ఏమి చెబుతారని అందరు చూస్తున్నారు

శ్రీ ఎ మాధవరావు — Detenues release గురించి చెప్పమనండి అధ్యక్షా

Sri K. Brahmananda Reddy — Sir, I have taken note of what the hon. Leader of Opposition, Mr. Madhava Rao and other friends have said with regard to detenues. We will see tomorrow, Sir.

(Mr. Deputy Speaker in chair)

శ్రీ జి లచ్చన్న — వారివి మేము రేపు చూడగలమా?

CONDOLENCE MOTIONS

re D MISE ON SRI N PANCHALAIAH, M L A

Sri K. Brahmanandareddy — Sir I beg to move 'That this House places on record its deep sense of sorrow at the demise of Sri N Panchalaiah, Member, Andhra Pradesh Legislative Assembly and conveys its deep sense of sympathy to the members of the bereaved family'

Mr. Deputy Speaker — Motion moved

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి — అధ్యక్షా, పెంచలయ్యగారు స్వతంత్ర పార్టీ అభ్యర్థిగా కడపజిల్లా కోడూరు నియోజకవర్గము నుంచి ఎన్నికయినారు హరిజన సభ్యులువారు. పోమియోపతి డాక్టరుగా వున్నట్లు తెలుస్తుంది వారికి అంత పెద్దవయస్సులేదు 53, 54 సంవత్సరాలు హరిజన సంఘసేవతో నిమగ్నులై వున్నారు అని, హరిజన హాస్టలు కమిటీ సభ్యులుగా వున్నారని సమాచారము తెలుస్తున్నది. వారు మన శాసనసభలో గత సంవత్సరముగా వున్నారు ఎక్కువ హడావుడి వున్నమనిషికాదు పెద్దతరహాగా వుండేవారు మితభాషి ఎక్కువ జోక్యము కలుగజేసుకొనే వారుకాదు హరిజన సేవలో శ్రద్ధ తీసుకొన్న స్నేహితులు అకారణముగానే మరణించారని చెప్పవలసి వుంటుంది 53 సంవత్సరాలకే మరణించినందుకు ఈ సభయొక్క సానుభూతిని వారికుటుంబానికి తెలియజేయాలని, వారి ఆత్మకు భగవంతుడు శాంతిని ప్రసాదించాలని కోరుతూ ఈ resolution move చేస్తున్నాను

శ్రీ జి. లచ్చన్న — అధ్యక్షా, సభానాయకుడు ప్రవేశపెట్టిన ఈ తీర్మానాన్ని నేను స్వతంత్రపార్టీ, డెమాక్రటిక్ ఫ్రంటు తరపున బలపరుస్తున్నాను

1962 జనరల్ ఎన్నికలలో స్వతంత్రపార్టీ అభ్యర్థిగా కడప జిల్లానుంచి వారిని సేలక్టుచేశారని ప్రకటనచూసి ఆ పేరుతో పరిచయము, ఎన్నికయిన తరువాత పరిచయము అయినాము అనుకోండి ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పినట్లుగా పెంచలయ్యగారు కాంత స్వభావులు అందరితో కలుపుగోరుతనముగా, హరిజననాయకుడు అయినప్పటికి అన్నివర్గాలవారితో, పెద్దలతో స్నేహస్వభావముతో వున్నవ్యక్తి దానికి నిదర్శనము 1967లో తిరిగి ఎన్నికలలో నిలబడి గెలుపొందడమే సుస్థిరమైన ప్రజా ప్రతినిధిగా పేరు నిలుపుకొన్న వ్యక్తి పోవడము చాల విచారకరము వారుపోయిన ముందర జన సేను వారు కలిసి కోడూరులో బహిరంగ సభలో మాట్లాడడము జరిగింది మరునాడు రాత్రి ఒంటిగంటకు వారు పోయారని తెలిసినతరువాత నమ్మడానికి పిలులేని పరిస్థితి ఏర్పడినది ఆరోగ్యము అంత బాగాలేకున్నా అంతప్రమాదము జేసిపరిస్థితి వుండేది వారి హఠాన్మరణము మాపార్టీ కి అయితేనేమీ సాంఘికముగా వెనుకబడిన వారిజన, గిరిజనలకు చాలా దెబ్బ, వారిఆత్మకు సగనంతకు కాంతిని కలుగ చేయాలని కోరుతున్నాను

శ్రీ సి పాచ్ రాజేశ్వరరావు — అధ్యక్షా, పెంచెలయ్యగారి ఆకాల మరణంపట్ల ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన సంతాప తీర్మానాన్ని మా పార్టీ తరపున నేను సంపూర్ణంగా బలపరుస్తున్నాను వారు హరిజన నాయకులు ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పినట్లు కాంతస్వభావులు, మితభాషి అన్ని సమస్యలను లోతుపాతులతో గ్రహించి అన్ని కార్యక్రమాలలో పాల్గొనే ముఖ్యమైన కార్యకర్త అయిన వారి గురించి ముఖ్యమంత్రిగారు, ప్రతిపక్షనాయకులు చెప్పిన విషయాలతో ఏకీభవిస్తూ వారి కుటుంబానికి సానుభూతి తెలుపుతున్నాను

శ్రీ ఎ మాధవరావు ముఖ్యమంత్రి బ్రహ్మానందరెడ్డిగారు ప్రతిపాదించిన సంతాప తీర్మానంతో నేను ఏకీభవిస్తున్నాను వారు కడప జిల్లానుండి స్వతంత్ర పార్టీ తరపున ఎన్నిక అయ్యారు అంటే వారు వ్యక్తిగతంగా ఎంతో గొప్పసంసాధించి వుండవలెను అతనిని ప్రజలందరు ప్రేమిస్తూ వుండవలెను అంటే వీరికి ప్రజలపై ఎంతటి ప్రేమ వున్నదో వీరి హృదయం ఎటువంటిదో మనకు అర్థం అవుతుంది ప్రజలకు సేవ చేసిన దానికి శార్కాణము, అద్దము ఈ శాసనసభ, ఇక్కడకు ఎన్నిక అయ్యారు అంటే ప్రజలకు అయినపై ఎంత ప్రేమ వున్నదో అర్థం అవుతుంది వారు ఎప్పుడు ప్రశ్న వేసినా ఎఫ్ టి పీగా ఇంటర్ విస్ అయ్యేవారు వారు పోవడం దురదృష్టం వారి కుటుంబానికి మా పార్టీ తరపున సానుభూతి తెలియజేస్తున్నాను

శ్రీ బి నరసింహారెడ్డి (కొల్లాపూర్) — అధ్యక్షా, శాసనసభ్యులు పెంచెలయ్యగారి మరణంపట్ల ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన సంతాప తీర్మానంతో ఏకీభవిస్తూ వారి కుటుంబానికి మా పార్టీ తరపున మా గాఢ సంతాపం తెలియజేస్తున్నాను హరిజనడు, శాసనసభ్యుడుగా వచ్చినప్పుడు సపార్టీకి చెందినవాడై నా అట్టడుగున వున్న ప్రజానీకం గురించి, అణచివేయబడ్డ ప్రజల గురించి చెప్పినప్పుడు వారి బాధలు, గాఢలు సహజంగా వ్యక్తం చేస్తాడు. అటువంటి హరిజన

నాయకుడు చనిపోవడం మన శాసనసభకే కాకుండా సామాన్య ప్రజాసీకానికి, కష్టజీవులకు తీరని లోటు వారి కుటుంబానికి మా పార్టీ తరపున సంతాపం తెలియచేస్తున్నాను

డాక్టర్ టి ఎస్ మూర్తి — అధ్యక్షా, నిన్న మొన్నటివరకు మనతో కలిసిమెలిసి ఈ శాసనసభలో వుండి వారి పాత్రను చాల నమ్రతతో ముఖ్యమైన విషయాలలో పాల్గొంటూ వారి పాత్ర నిర్వహించిన పెంచలయ్యగారి మరణం వట్ల ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన సంతాప తీర్మానాన్ని మా పార్టీ తరపున బలపరుస్తున్నాను వారు సర్వస్వభావులు శాంతి స్వభావులు ఇంకెన్నో మంచి గుణాలు గల వారిని స్లాఘిస్తూ వారి ఆత్మకు శాంతి కలుగచేయాలని భగవంతుని ప్రార్థిస్తూ వారి కుటుంబానికి నా సానుభూతి తెలియచేస్తున్నాను

శ్రీమతి జె ఈశ్వరీబాయి — అధ్యక్షా, సభానాయకులు ప్రహ్లాదరాజు రెడ్డిగారు ప్రతిపాదించిన తీర్మానాన్ని మా పార్టీ తరపున బలపరుస్తున్నాను ఈ సభ్యులు తమ తోటి సభ్యుని కోల్పోవటం విచారకరమైన సంఘటన

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య — అధ్యక్షా పెంచలయ్యగారికి నాకు 1962 సంవత్సరంనుండి పరిచయం వుంది హరిజనుల జీవనోద్ధరణకు వారు చేసిన కృషి తలచుకొంటే హృదయం ఎంతో పరితపిస్తుంది వారు చనిపోయారని వత్రికల్లో చూడగానే ఆశ్చర్యంవేసింది వారి కుటుంబానికి నా సానుభూతి తెలియచేస్తూ ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన తీర్మానంతో ఏకీభవిస్తున్నాను

శ్రీ కె మునుస్వామి (సత్యవీడు) — అధ్యక్షా, స్వతంత్రపార్టీలో ముగ్గురు హరిజనులం వున్నాము పెంచలయ్యగారు పోవడంతో ఇద్దరం ఆయాము వారి మరణానికి ప్రత్యేకంగా మా పార్టీ సభ్యుడిగా, స్వకులస్థుడిగా నేను ఎంతో బాధపడుతున్నాను వారికి ప్రజలతో ఎలాంటి సంబంధం వున్నదీ, వారు పార్టీకి ఏ విధంగా కృషి చేసింది వారు రెండవసారి ఎన్నిక కావడమే గీటురాయి వారి కుటుంబానికి ఏకైక పుత్రులుగా వుండి ఎంత కష్టం కృషిచిపోతూ వుండేవారో ఎప్పుడూ వారు తెల్పుతూవుండేవారు వారి మరణం మా పార్టీకి తీరని కొరత వారి ఆత్మకు శాంతి కలుగచేయాలని వారి కుటుంబాన్ని భద్రతతో కాపాడాలని భగవంతుని ప్రార్థిస్తున్నాను

శ్రీ పి గున్నయ్య (పాతపట్టణం) — అధ్యక్షా, సభానాయకులు ప్రవేశపెట్టిన తీర్మానంతో నేను సంపూర్ణంగా ఏకీభవిస్తున్నాను పెంచలయ్యగారితో నాకు 1962 వ సంవత్సరంనుండి పరిచయం వుంది వారు షెడ్యూల్ తరగతుల అభివృద్ధికి హరిజన శాసనసభ్యులందరూ కలిసి పనిచేయాలని ఇక్కడ మాట్లాడిన విషయాలు తలచుకొంటే ఎంతో బాధగా వుంది వారు మరణించడం చాలా దురదృష్టం. వారి కుటుంబానికి హరిజన శాసన సభ్యుల తరపున నా సానుభూతి తెలియచేస్తూ వారి ఆత్మకు భగవంతుడు శాంతి కలుగచేయాలని ప్రార్థిస్తున్నాను.

Mr Deputy Speaker - I fully associate myself with the feelings expressed by the Leader of the House and also the Opposition members and others. I have not known Sri Penchaliiah intimately,

re Demise of Sri Manthana Venkata Raju,
former member of the Andhra Pradesh
Legislative Assembly

but from what has been said of him, it could be said that he was a useful legislator, a good social worker and a responsible citizen of this mother land. It is not within our power to do anything that we could do to save him. God has removed him from us and all that we could do is to pray God to bestow peace to his soul and strength to his family members.

The question is

"That this House places on record its deep sense of sorrow at the demise of Sri N. Penchaliah, member, Andhra Pradesh Legislative Assembly, and conveys its deep sense of sympathy to the members of the bereaved family."

The motion was adopted, new con. all Members standing in silence for a minute.

re DEMISE OF SRI MANTHANA VENKATA RAJU, FORMER MEMBER OF THE ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

Sri K. Brahmananda Reddy —Sir, I beg to move

"That this House places on record its deep sense of sorrow at the demise of Sri Manthana Venkata Raju, former member of the Andhra Pradesh Legislative Assembly, and conveys its deep sense of sympathy to the members of the bereaved family."

Mr. Deputy Speaker — Motion moved

శ్రీ కె. బ్రహ్మానంద రెడ్డి —అధ్యక్షా, స్వర్గీయులు శ్రీ మంతన వెంకట రాజు ఆంధ్రదేశంలో ఒక స్వతంత్ర యోధుడుగా, ఒక విప్లవవాదిగా చాలా సంవత్సరాలు గడిపినారు. 1921 వ సంవత్సరము నుండి కాంగ్రెసు పాలంటీర్ గా, పాలంటీర్ దళాలకు నాయకుడుగా పనిచేశారు. గుంటూరు జిల్లాలో మంతన వారి పాలెం గ్రామానికి ఒక ప్రత్యేకత వుంది. అది అనేక రకాలుగా, స్వసంత్ర పోరాటంలో, అనేక ఘట్టాలలో నాయకత్వం వహించిన గ్రామం అని నేను మనవిచేస్తున్నాను. Summer schools తో పాటు లేక ఫోకే foreign Cloth Boycott తో పాటు లేక ఫోకే, బెంగాల్ దేశంలో చేస్తున్నటువంటి ఆ రోజుల్లో వీరును, దాని సంగతి, ఆ గాథలు, ఆ సంగతి, దానితో పాటే హరిజనుల దేవాలయంలో ప్రవేశంతో పాటు అనేక రంగాల్లో జాతీయోద్యమము ఎన్ని facets అయితే ఉన్నాయో అన్నిటికీ కూడా ఆ గ్రామం నాయకత్వం వహించిందని చెప్పవలసివస్తుంది. అటువంటిసందర్భాలలో ఆ గ్రామంలో ముఖ్యమైనటువంటివాడు మంతన వెంకటరాజు గారు, రెండు మూడు దశాబ్దాల పాటు, యింకా ఎక్కువే అవాలి. ఆ విధంగా నాయకత్వం వహించి పుద్గమాల్లో పాల్గొని, నేను ఇదివరకు ఒక చోట చెప్పినట్లుగా ఒకసారి వారు ఆంధ్రదేశానికి నియంతగా—Dictator గా కూడా కార్యక్రమాన్ని నిర్వహించిన సంగతి మీకు జ్ఞాపకం చేస్తున్నాను. ఉప్పు

Condolence motion

25th March, 1968

65

re Demise of Sri Manthana Venkata Raju,
former member of the Andhra Pradesh
Legislative Assembly

సత్యాగ్రహంలోను, తరువాత మళ్ళీ Quit India movement లోను మరి యితర ప్రముఖమైనటువంటి పాత్ర తీసుకొన్న సంగతి మీ కందరికీ కూడా బాగానే విపులంగా తెలిసే వుంటుంది ఇంకా నా కంటే ఎక్కువ, మిత్రులు శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య గారికి బాగా తెలుస్తుంది నాకు ముఖ్యంగా 1934-1935 సంవత్సరం నుంచి వారితో బాగా సన్నిహితమైనటువంటి సంబంధం ఉన్నది మాట ఎంత సన్నిహితత్వముందో లచ్చన్నగార్ని కూడా తెలుసు అందుకని సను మనవిచేసేది అనేక పుద్యమాల్లో ఆ గ్రామం నాయకత్వం వహించడమే కాకుండా ఆ గ్రామానికి పెద్దగా వున్నటువంటి ఆయన నాయకత్వం వహించి అనేక మంది యువకులను జైల్లాలోనే, ఆ ఒక ప్రాంతంలోనే కాక యితర ప్రాంతాలలోని అనేకమంది యువకులను ఎంత ఉత్సాహ వరచినారో, ఉద్రేక వరచినారో, ఎంతమందిని ఆ movements లోనికి ప్రభుత్వాన్ని ఎదుర్కోడానికి ఆ గ్రామం కాని ఆ నాయకత్వం కాని పువకరించినదో మీకు తెలిసియే వుంటుందనుకుంటున్నాను అధ్యక్షా! వారు కాంగ్రెస్ సంఘాలలో ప్రముఖమైన పాత్ర వహించినారు జిల్లా కాంగ్రెసు అధ్యక్షులుగా వున్నారు రాష్ట్ర కాంగ్రెస్ కార్యనిర్వాహక వర్గంలో వుంటూండే వారు 1948 సంవత్సరం నుంచి మద్రాస్ శాసన సభలో సభ్యులుగా ఉన్నారు మళ్ళీ 56 నుంచి, మరి ఆంధ్రా కర్నూలు శాసన సభలో నుండి, తరువాత ఆంధ్ర ప్రదేశ్ శాసనసభ నుండి వారిలో వని చేసినటువంటి వారు ముఖ్యంగా యిక్కడ వున్న వారు ఆనలు మనిషిని చూసినా, పోకడ చూసినా నాయకత్వం వారిలో మూర్తీభవించిందని అనుకోవలసివస్తుంది ముఖ్యంగా వారి సతీమణి అన్నపూర్ణదేవి గారు foreign cloth boycott పుద్యమంలో ఎంతో శ్రద్ధ తీసుకోవడం, దానితో జైలుకు పోవడం కూడా ఒక విశేషమని మనవి చేస్తున్నాను ఇంకా ఏవైనా అనేకమైన ఘట్టాలు ఎన్నో వున్నాయనుకొండి ఆరోజుల్లో, ఈ శిబిరాలు నడవబడుతున్నటువంటి రోజుల్లో కూడా ఆమె ఒకసారి మెడలో వున్నటువంటి హారాన్ని కూడా దానం చేసినటువంటి ఘట్టాలు కూడా వున్నాయి నేను 1988 లో జిల్లా బోర్డు అధ్యక్షుడిగా వున్నప్పుడు ఆమె సభ్యురాలుగా వుండేది ఆమె ఏకగ్రీవంగా ఎన్నికైనటువంటి ప్రాంతం, ఒంగోలు ప్రాంతం నుంచి వారి స్వచ్ఛలం బావట్ల అయినప్పటికీని ఒంగోలు తాలూకాలో వాకు ఏకగ్రీవంగా ఎన్నికైనారు నాకు వారి కుటుంబం వారంశా, కుమారులు కుమార్తెలు తెలుసు ననుకోండి నలుగురు కుమారులు, యిద్దరు కుమార్తెలు వాదంతా కూడా నాకు తెలుసు, నేను ఎప్పుడో మనవి చేసినట్లు 1984, ఆ ఛాయల నుంచి 1955, 66 వరకు కూడ నాకు వారితో చాలా దగ్గర సంబంధం వున్నది ఎన్నో వందల సార్లు ఆ గ్రామం వెళ్ళినటువంటి పరిస్థితులు కూడా వున్నాయి ఏమైనా గత రెండు సంవత్సరాలు, రెండు సంవత్సరాల పై కాలంగా రాజకీయాలతో ఎక్కువ జోక్యం లేకుండా, ఆరోగ్యం అంతసరిగా లేక వుంటూండేవారు, ఆ మధ్యన ఏప్రిలులో హఠాత్తుగా వారు చనిపోయి వారు. మన అందరికీ కూడా చాలా బాధకలిందని నేను మనవిచేస్తున్నాను

re Demise of Sri Manthana Venkata Raju,
former member of the Andhra Pradesh
Legislative Assembly

వారి ఆశ్మకు భగవానుడు శాంతిని ప్రసాదించాలని, వారి కుటుంబానికి మన సానుభూతిని తెలియచరించాలని మనవి చేస్తూ ఈ Resolution ను ప్రతిపాదిస్తున్నాను

శ్రీ జి. లచ్చన్న — అధ్యతా! మన ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పినట్లు ఆంధ్ర దేశ రాజకీయ చరిత్రలో అనేక మంది పెద్దలతో పాటుగా వెంకట్రాజుగారి జీవిత చరిత్ర కూడా ఒక భాగమని చెప్పడం ఏమీ అతిశయోక్తి కాదు. ఈ సందర్భంలో కూడా నాకున్నటువంటు, కలిగేటటువంటి మనస్తాపం ఏమిటంటే, పెంచలయ్య గారిని నేను ముందు రోజు వెళ్ళి వారిని కలుసుకోవడం, మరల ఆ రోజు వారు చనిపోవడం జరిగింది. నేను బాపట్ల ఒక సందర్భంలో వచ్చినప్పుడు, అక్కడి నుంచి నేనేదో కార్యక్రమం మీద మద్రాసు పోతుండగా వెంకట్రాజుగారి పరిస్థితి చాలా ప్రమాదంగా వున్నదని చెప్పారు. చాలా కాలమై వారిని చూడలేదని, రాజకీయ రంగంలో వారితో వున్నటువంటు సన్నిహితత్వం అనేక రూపాల్లో ఉన్నది. దాని సందర్భాలు ఇప్పుడు అనవసరం. వారిని చూద్దామని ఒక భావం కలిగి నేనొక కార్యక్రమం వేసుకొని ప్రత్యేకంగా మంగలవారి పాలెం వెడదామని ప్రాధరాజాదు నుండి కారులో బయల్దేరుతూవుంటే రత్నపభావతి గారు అప్పుడు యిక్కడ వుండడం, నేను కూడా వస్తున్నాను, వారిని చూస్తాను అని అనడం, మేము బయల్దేరి నిడుబ్రోలు చేరేసరికి రాత్రి 10ంటుకు కాగోలు ఆయన పోయివారని తెలిసినది. నేను ఆ సాయంత్రం దహన సంస్కారమై తిరిగి బుగ్గిఎత్తుతున్న సమయంలో నేను ఆ గ్రామానికి వెళ్ళడం సంభవించింది. మరి వారి కుటుంబాన్ని పరామర్శచేసుకొని అక్కడ ఒక సానుభూతి పథ కూడా జరుపుకొని రావడం జరిగింది. వెంకట్రాజుగారి సనయంలో వద్దేనా ఒక అభిప్రాయం కలిగితే అది మొత్తం ఆంధ్ర రాష్ట్రానికే సంబంధించిన రాజకీయ పక్షం ఏదైనా తన మాటను శిరసావహించేటట్లు చేసుకు వల్లారే కాని, తన మాటను కాదనడానికి ఎవరికీ, ఇప్పుడు, యిక్కడ పెద్దల పేర్లు చెప్పుకుంటే అది మరి తప్పని భావిస్తే నేను చెప్పలేను కాని, మన జాతీయ అగ్రగణ్య నాయకులైన పట్టాభి సీతారామయ్యగారు అయితేనేమి, మరి ఆంధ్ర కేసరి ప్రకాశం గారైతే నేమి వారందరూ కూడా మరి వెంకట్రాజుగారు కావాలన్నప్పుడు ఏమిటి చేస్తావు అనే పరిస్థితికి రావలసినదే తప్ప, అది కాదని చెప్పడానికీ వారెవరికీ అధారిటీ వుండేదికాదు. 1942 movement లో Dictator గా, నియంతగా ని.మి. మింపబడినపుడు మేమందరం అల్లరిగా వున్నటువంటి రోజులని, ఎచ్చటైనా dictator గా పాత్రకు నిర్వహించిన వారెవరైనా వున్నారంటే ఆయన ఒక్క వెంకట్రాజుగారే అని చెప్పవచ్చు. మిగతా వారు మిగతావారిని తీసుకుంటే పేరుకు dictator కావచ్చు, వారు dictate చేసినదేదైతే ఆ రోజుల్లో అప్పుడు స్వతంత్రపోరాటంలో వున్నవాళ్ళు, మేము వినాలేదు, చూడాలేదుకాని ఆయన dictatorship మాత్రం స్వతంత్ర పోరాటంలోనేకాదు, వ్యవస్థను నిర్వహించడంలోను సర్వాధికారాలను చెలాయించారు. ఈ నాడు మన ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ముఖ్యమంత్రిగా వున్న మన బ్రహ్మానందరెడ్డిగారి యొక్క రాజకీయ జీవితాన్ని

re Demise of Sri Manthana Venkata Raju,
former member of the Andhra Pradesh
Legislative Assembly

తీర్చిదిద్దిన వారాయనేనని చెప్పడంలో ఎలాంటి అతిశయోక్తిలేదు అటువంటి పాత్రను నిర్వహించినటువంటి ఒక వ్యక్తి భావాలు, వారి సిద్ధాంతాలు ఏ విధంగా వున్నప్పటికీ మనకు అలవికానిది సాధించితిరాలన్నది మాత్రం వారి సంకల్పం మరి ఆ పాత్రను నిర్వహించిన కొద్ది మంది వ్యక్తులలో వారిని చెప్పుకొవచ్చుదు 1962 సంవత్సర జనరల్ ఎన్నికల తరువాత వారి ఆశోగ్యం దిగజారి పోవడం, వారు 45 సంవత్సరముల నుంచి రాజకీయరంగంతో దూరంగా ఉండడం, తీవ్రమైనటువంటి, దురదృష్టవశాత్తూ దుర్మార్గమైన వ్యాధివారిని పీడించుకు తీనడం వీటివల్ల నిజంగా నాయొక్క మనస్తాపం పోవడంలేదు ఒకసారి వారిని చూద్దామని ఆశ్రుతతో ఆరోజు రాత్రికి రాత్రి హుటాహుటిన వెడితే నిడుబ్రోలు వెళ్ళేటప్పటికే వారు పోవడం జరిగింది కనీసం వారి శరీరాన్ని చూడలేక పోయాననే బాధ నాకు అప్పటికి యిప్పటికీ కూడా ఉన్నది ఒక మనిషి మాత్రం ఏదైనా అనుకొంటే దానిని సాధించడంలో అట్లాంటివ్యక్తులు మనసంస్థలు చాలా అవసరం పద్ధతులలో భేదాభిప్రాయాలు ఉండవచ్చు, అదివేరే సంగతి, కాని అనుకొన్నది సాధించడంలో ఆంధ్రరాజకీయ చరిత్రలో నాకు ఉన్న కొద్దిపాటి అనుభవము, పరిచయముతోటి అట్లాంటివారు, ఆయనతో పోల్చదగినవారు ఎవరూలేరు వెంకటరావుగారికి ఒక ప్రతీతి ఉన్నది అటువంటి వెంకటరావుగారుకూడా వెంకటరాజుగారి సలహాపొంది వ్యవహరించ వలసిన తర్ఫీదులు పడేళ్ళూ నడిచివాయి అటువంటి పాత్ర వహించినవ్యక్తి కాబట్టి ఆయనక మాత్రం మనము మరిచిపోయినా ఆంధ్రరాజకీయచరిత్ర మాత్రం మరువరాదు వారు మరణించినందుకు వారి ఆత్మకు శాంతిని చేకూర్చాలని భగవంతుని ప్రార్థిస్తూ సభానాయకులు ప్రవేశపెట్టిన తీర్మానాన్ని నేను, నాపార్టీ తరపున బలపరుస్తున్నాను.

శ్రీ సి. హెచ్. రాజేంద్రరావు — అధ్యక్షా, కీ శ్రీ మంతెన వెంకటరాజుగారి సంతాపతీర్మానాన్ని ప్రవేశపెడుతూ సభానాయకులు సెలవిచ్చిన అంశాలన్నిటితో ఏకీభవిస్తున్నాను స్వాతంత్ర్యయోధుడు త్యాగధనుడు, మూర్తిభవించిన నాయకుడు, విప్లవతత్వంకలిగి సాంప్రదాయాలు కలిగి జాతీయోద్యమంలో ప్రధానపాత్ర వహించినటువంటి చరిత్రకు జ్ఞాపకము చేసుకొన్నప్పుడు, అటువంటి యోధులు ఈనాడు ఒకరి తరువాత ఒకరు రాలిపోతున్నప్పుడు, వారు సృష్టించిన చరిత్ర వారు నిర్మించిన సాంప్రదాయాలు, వారు వేసిన వెలుగుజాట మనందరికీ కూడా ఆదర్శం కావాలని, ముఖ్యంగా వారిపార్టీ ఈ సమస్యలను చాలా బాధ్యతగా ఆలోచిస్తుందని, దేశము మొత్తంమీద ఇటువంటి విప్లవవీరులయొక్క విధానాన్ని మార్గాన్ని అనుసరిస్తూనే ఉంటుంటే విశ్వాసము తప్ప మనము చేయగలిగిందేమీలేదు కాబట్టి అటువంటి ఆమరణీవికి, వారి కుటుంబానికి నేను ప్రత్యేకించి మాపార్టీ తరపున సానుకూతి తెలుపుతూ ముఖ్యమంత్రిగారు, ఇతర మంత్రులు సెలవిచ్చినటువంటి అభిప్రాయాలతో సంపూర్ణంగా ఏకీభవిస్తున్నాను

శ్రీ ఎ మాధవరావు — అధ్యక్షా, ఆంధ్రరాష్ట్ర రాజకీయ రంగములో live wire గా రెండుశతాబ్దాలపాటు ఉన్నటువంటి మంతెన వెంకటరాజుగారి అటువంటివ్యక్తి చాలా అరుదుగా ఉంటారు అటువంటివ్యక్తి మరణించడంలో ఆంధ్రరాష్ట్రము లోటుపడింది, కంటుపడింది అని చెప్పడములో అతిశయోక్తి తేదు అటువంటివ్యక్తి మరణించిన సందర్భములో, శాసనసభా నాయకులైనటువంటి బ్రహ్మానందరెడ్డిగారు ప్రవేశపెట్టినటువంటి సంతాప తీర్మానాన్ని మాపార్టీ తరపున నేను బలపరుస్తున్నాను వారి అంత్యశాంతికి ప్రార్థిస్తున్నాను

శ్రీ బి హెచ్ కరసింహారెడ్డి — అధ్యక్షా, మంతెన వెంకటరాజు జాతీయోద్యమంలో ప్రముఖ యోధుడే కాకుండా ఆ ఉద్యమానికి నాయకత్వం వహించినటువంటి ప్రముఖులు అందువల్ల వారి మరణంవల్ల ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టినటువంటి తీర్మానాన్ని నేను బలపరుస్తూ, వారికుటుంబానికి మాపార్టీ తరపున గాఢసంతాపాన్ని తెలియజేస్తున్నాను

డాక్టర్ టి ఎస్ మూర్తి — అధ్యక్షా, అగులత దేవస్థానాలు, అనేకదశాబ్దాలు, దేశసేవలోనే నిమగ్నులై, దానిద్వారానే వారి కీర్తిరాన్ని కూడా పాదుచేసుకొని జాతికి అశుభలు తాసినటువంటి మంతెన వెంకటరాజుగారి గుణగణాలను గురించి ముఖ్యమంత్రిగారు మనప్రతిపక్షనాయకులు శ్రీ లచ్చన్నగారు చెప్పినటువంటి విషయాలతో ఏకీభవిస్తూ, వారియొక్క అశ్మకు శాంతి కలుగుగాక యని ప్రార్థిస్తూ, వారి కుటుంబానికి సానుభూతి తెలియజేస్తూ ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టినటువంటి తీర్మానాన్ని మాపార్టీ తరపున నేను బలపరుస్తున్నాను

శ్రీ మతి జె ఈశ్వరీబాయి — అధ్యక్షా, మంతెన వెంకటరాజుగారు ఒక పురాతన కాంగ్రెసు ప్రముఖుడు వారుచేసిన ఎమలను Chief Minister గారు చెప్పారు కాని నేను నూడలేదు ప్రపంచములో ఎవరూ శాశ్వతంగా ఉండరు గాని, వారు చేసినటువంటి మంచిపనులు ఎప్పటికీ అమరజీవిగా ఉండిపోతాయి అలాగే శ్రీ మంతెన వెంకటరాజుగారు చేసినటువంటి పనులు ఎప్పటికీ మరువరాని కథగా ఉంటుంది అటున ఒకప్పుడు మన శాసనసభకు కూడా సభ్యుడుగా ఉన్నారు వారు మరణించినందుకు మా Republic Party తరపున వారి అశ్మకు శాంతి కలుగుగాక యని వారి కుటుంబానికి మీద్యారా మాయొక్క సానుభూతి తెలిపాలని ప్రార్థిస్తున్నాను

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య — అధ్యక్షా, మంతెన వెంకటరాజు చనిపోయినారు అంటే ప్రత్యేకంగా వ్యక్తిగతంగా నాకు చాలా తాదాకరమైన విషయము నేను కాంగ్రెసులో ఉన్నప్పుడు గుంటూరు జిల్లా రాజకీయాలలో మేము ముగ్గురుగా ఉండేవాళ్ళము — వెంకటరాజుగారు, శ్రీ చంద్రమౌళిగారు, నేను మొట్టమొదట Civic board వాద్యత మాకు యిచ్చినప్పుడు పెద్దపెద్ద

Condolence motions
re Demise of Sri anthena Venkata Raju,
former member of the Andhra Pradesh
Legislative Assembly

25th March, 1968

69

వారంతా కూడా జిల్లాలో ఉన్నారు ఈ civic board, రెండు జిల్లాబోర్డులు ఉన్నాయి ఈ రెండు జిల్లా బోర్డులలో కూడా మెంబరుగా నిలబడితే, election అనుభవము అంటూ కాంగ్రెసుకు లేనేలేదు అప్పటికి ఇంకా అసెంబ్లీలోకి వెళ్ళ లేదు, దాని తరువాత అసెంబ్లీకి వెళ్ళింది ఈ రెండు జిల్లాబోర్డులు Justice Party కావాలని చెప్పి ముక్కలు చేసింది ఈ జిల్లాలో కాంగ్రెసు గతి ఏమి పడుతుందోనని అనుకొన్నాము సరే Congress selection అంతా మాకు యిచ్చినారు సరే, selection అంతా జరిగింది ప్రకాశంగారు, కొండా వెంకటప్పయ్య పంతులుగారు, సీతారామ్ గారు—సీతారామ్ గారికి election లో అంత interest లేదు కాని వెంకటప్పయ్య పంతులుగారి మాత్రం ఏమవుతుందేమో నని జాగ్రత్తగా పౌచరిక చేయడం మాత్రం ఉన్నది ప్రకాశంగారు ఈ రంగంలో మధ్యలో ఉండడం మామూలే, మొత్తం జిల్లా తిరిగిము అప్పుడు కాసు వెంకట రెడ్డిగారు, మన Chief Minister అన్నగారు, ఉన్నారు వారి సంగతి నాకు బాగా జ్ఞాపకం వస్తున్నది వెంకటరెడ్డిగారు నేనున్న చినుకొండ తాలూకాలో ఒక candidate ను పెట్టవలసివస్తుందని అనుకొన్నప్పుడు మా నాయన చావడానికి తయారుగా ఉన్నాడు అని గుంటూరులో చెప్పితే, సరే వచ్చి చూస్తామి అమ్మని నేను వెంకటరెడ్డిగారు వెళ్ళిపోయాము సాయంత్రం 3 గంటల వరకు వెతికి అగ్నిగుండాలలో ఒక మెంబరును వెతుకకొని అక్కడ ఆతని nomination వేయించి, వెంకటరెడ్డిగారిని నర్సరావుపేటలో వదిలి నేను సత్తెనపల్లికి వచ్చి కనుక్కుంటే, మీ నాయన ప్రాద్దుననే చనిపోయారు, దహనంకూడా అయిపో యిందని అన్నారు సరే, ఆ ఊరిలో వోట్లు ఏమవుతున్నాయి, ఆ వోట్ల సంగతి ఏమిటని అడిగాను అడిగితే, మీ నాయన చనిపోయాడు, ఈ సంగతి ఎందుకు చెప్పుతున్నావు అన్నాడు ఆయన ఎటూ చనిపోయాడు వోట్ల సంగతి అయినా చూస్తాము అన్నాను ఈ సంగతి నేని ఎందుకు చెప్పుతున్నానంటే రెండుమాట్లా కాంగ్రెస్ జిల్లాబోర్డులు తీసుకోవాలని ప్రయత్నించింది రెండుమాట్లా over whelming లో స్వాధీనపరచుకొన్నది, ప్రజలయొక్క మన్ననలు పొందింది అప్పుడు చెప్పాము, మా బాధ్యత మేము నిర్వహించాము, మామీద ఉంచినటు వంటి బాధ్యత మేము నిర్వహించాము జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షులుగా మీ ఇద్దరికి అప్పజెప్పినాము, ఆ తరువాత చంద్రమౌళిగారు వచ్చారు మీరు నిర్వహించవల సిన బాధ్యత ఉన్నదికనుక మేము మాత్రము మళ్ళీ ఎవరూ పొరబాటు కాకుండా జారిపోకుండా అందరూకూడా కాంగ్రెసులో ఉన్నామని తెప్పి నేను ఒక ఉదాహరణ చెప్పాను వెంకటరాజుగారి జీవితము గుంటూరుజిల్లాలో పెనవేసు కొన్నది గుంటూరుజిల్లా ఒకటే కాదు గుంటూరుజిల్లా ఆ రోజు రాజకీయాలలో అసలు అది orphan అని చెప్పినాకూడా అది సరియైన భాష అవుతుందో కాదో తెలియదు ఎటువై వునుంచి ఎటు వెళ్ళుతుందో తెలియదు వెంకటరాజుగారు చిన్నప్పుడు రాజకీయ ఉద్యమంలోకి వచ్చాడు బెంగాల్ విప్లవవాదులు అనే టప్పుటికల్లా చాలా ఉద్రూతలూగేవాడు, పరిగెత్తేవాడు నాళ్ళు ఎవరు వచ్చినా సరే డబ్బు, అందరికీ వెంకటరాజు ఉన్నాడు అనే ధైర్యం ఉండేది అంతేకాదు,

బెంగాల్ ఉద్యమమే కాకుండా గుంటూరు లాలో terrorist movement జరిగినప్పుడు, అక్కడక్కడ జరిగిన సంఘటనలలో అతను వెంటనే ఉండి ధన సహాయాన్ని, జన సహాయాన్ని కలుగజేసినటువంటి ప్రయత్నాలు ఉన్నాయి. దానికి తార్కాణంగా కెసరి అనేటటువంటి పత్రిక, ఆ పత్రిక communist భావాలతో ఉండేది అప్పటికి ఇంకా socialist భావాలు రాలేదు. ను. మొదట బెంగాల్ లో అది తీసుకురావడం, వ్యవహారం చేయడం జరిగింది. దాంతోనే విప్లవాత్మక విధాత అని పేరు వచ్చిన ఆయన, Osmania University లో ఉండేవాడు, అతను చనిపోయాడు తూములూరి కె.పి.రామయ్య అనే ఆయన సావర్కరుగారి భారత స్వాతంత్ర్యోద్యమం చరిత్ర అని వ్రాస్తే పైటలో పెట్టిన రోజులు అవి అక్కడనుంచి 20 వ ఉద్యమం 22 వ ఉద్యమం, రైతుల ఉద్యమం, హరిజనుల ఉద్యమం అసలు ఆయనకు ఒకటి ఉన్నది మన Chief Minister గారికి టోపిగనుక త్రిప్పితే ఈ వ్యవహారాలు ఎట్లా సాగుతాయో, అట్లాగే అతనుకూడా బీడిగనుక త్రాగాడా, అంతటితో రాజకీయ వ్యవహారంలో పడాడన్న మాట అది తాగకపోతే మాత్రం లేదు, అది త్రాగాడా అయిపోయింది, కార్యక్రమంలో దమిడు అన్నమాట ఇప్పుడా ఎంతో ఎక్కువగా వస్తుంది. చేశారో చెప్పలేము ఆ అగ్నిహోత్రము గొల్లా ముగ్గులు రగులుకొంటుంది అదే రాష్ట్రము మొత్తముమీది ఎరిచింది India మొత్తముమీది నిలిచింది స్వాతంత్ర్యోద్యమముతో ఎప్పుడయినాసరే leftist అలోచన వచ్చిందో ముందు వెతుక్కుని, పరిగెత్తుకొని వెంకటరాజుగారి వద్దకు వెళ్ళవచ్చు అంతేకాదు కమ్యూనిస్టు పార్టీ ఉద్యమం ప్రారంభం అయినప్పుడు పి.సి.బోస్, రణదేవ్, దాంగే వీరంతా మొట్టమొదట కాంప్ పెట్టినటువంటిది మంలసవారి పాలెంలోనే అని చెప్పాలి, హరిజన ఉద్యమం వచ్చింది అది మాకే అనుభవం మేము వెళ్ళాము స్వామి సీతారామ్ గారు ఆ ఊళ్ళో హరిజనులు దేవాలయ ప్రవేశం చేయడానికి ఒప్పుకున్నారు కొండా వెంటపప్పయ్యగారు ఆర్సన చేశారు ఆ తరువాత అర్చకుడు లేచిపోయినారు సీతారామ్ గారు దేవాలయంలో అర్చకుడుపోతే మేమే అర్చకత్వం చేస్తాము అని ఒప్పుకున్నాడు. మా అమ్మకు జబ్బు చాల serious గా ఉన్నది ముందు అక్కడికి పరుగెత్తాము అప్పుడు స్వామి సీతారామ్ గారు ఏమి చేద్దాము అన్నారు దేవాలయ ప్రవేశం అయి పోయింది అర్చకుడు దేశంమీదికి పోయినాడు ఎట్లా వెంకటరాజు అనే ఆయన గండ్రగొడ్డలి తీసుకొని దేవాలయం చుట్టు కావాలాకాస్తున్నాడు, చివరికి స్వామి సీతారామ్ వచ్చి నీవు అర్చకత్వం చేయమన్నాడు. స్వామి సీతారామ్ చెప్పితే కాదనే స్థితి మాకు ఎవరికి లేదు ఏ పని చేయమన్నా చేయాల్సినదే తప్పుదు నేను చేయడానికి వెళ్ళబట్టి వెంకటరాజు బ్రదర్ కోటంరాజు నా వెంట వచ్చాడు చండ ప్రచుడై ఉన్నాడు అని భారతంలో చెప్పిన వద్దతిలో యిక్కడ గండ్రగొడ్డలి అతనివెంట మనుష్యులు అందరినీ తీసుకువచ్చి ఎవరువస్తాడో నరికిపారేస్తాము అని అంటున్నాడు మేము ఇంతా చేయబోయేది ఉండవడం హరిజనుడు ఎవడూరాదు మా వెంట, దేవాలయంలోకి

re Demise of Sri Manthena Venkata Raju,
former member of the Andhra Pradesh
Legislative Assembly

పోతే పలుకరించేవాడు కాని ఉద్యమం మాత్రం ఉన్నది గాంధీగారు చెప్పారు నేను బ్రిటికి ఉండాలనేటట్లయితే హరిజన దేవాలయ ప్రవేశం చేయమన్నాడు ఏమిచేయడం అనే ప్రశ్న వచ్చింది అప్పుడు వెంకటరాజు ఉన్నాడు రెండు నిమిషాలు అగండి ఇతను పోయిన తరువాత మనం వెడదాము ఆ ఉద్యమాన్ని అన్నిటికీ ముందు వచ్చినది అన్నపూర్ణను మరచిపోవడానికి వీలలేదు కాంత్ పెట్టి భారతీ రంగాగారు తరువాత అన్నపూర్ణ. యింకా తక్కిన వారంతా చీరాలలో అక్కడికి వెళ్ళి విదేశీ వస్తు బహిష్కారం picketing చేస్తూ ఉంటే ఆ picketing లో నిలబడేటప్పటికి స్వామి సీతారామ్ వచ్చారు అందరికీ భోజనాల వేళ అయింది డబ్బు మాత్రం లేదు ఎక్కడనుంచి తెస్తాడు ఆ time లో ఏమీ దొరకడ అన్నపూర్ణ మెడలో చాచాపు 5 వేల రూపాయలు ఖరీదుచేసే బంగారపు వారం ఉన్నది అది చూశాడు అమ్మా అని పిలిచాడు ఇటు రమ్మన్నాడు ఏమి నాన్నా అన్నది అది యిట్లా యిమ్మన్నాడు అది తీసుకొని అమ్మి డబ్బు అంతా తీసుకువచ్చి camp నడిపారు ఆ తరువాత మహాత్తర ఉద్యమం, రిఫి ఉద్యమం వచ్చేసినది అందరు ఒకసారి పోయినారు ఆ త్యాగం ఆ ఆలోచన ఏదీ చేసినప్పటికీ పరుగెత్తిపోవడమే జనంలోకి ఆ విధంగా యువకులనందరినీ ఉత్సాహ పరిచారు అనేక ఉద్యమాలు నడిపారు రైతు ఉద్యమం కూడ జిల్లా సంఘం తరపున అప్పుడు వచ్చిన సమస్య రంగాగారు రాజకీయ ఉద్యమాలు ఉన్న time లో resettlement సమస్య వచ్చినది Resettlement సమస్య కాంగ్రెసు తీసుకోవడమా లేదా అనే ఆలోచనలో ఉన్న time లో వెంకటప్పయ్య పంతులుగారు కాంగ్రెసు తీసుకోకపోతే మేము అందరము కూర్చుని resettlement కాంగ్రెస్ ఏమి చేస్తుంది? ఇది తీసుకోవాలంటే అప్పుడు అడవులదీవి గ్రామంలోకి పోయి ఆయన దగ్గర వ్రాసుకొచ్చి జిల్లా కాంగ్రెసు కమిటీ తరపున జిల్లా మొత్తంగా కూడ పెద్ద ఉద్యమం నడవడం జరిగింది ఆ తరువాత త్రిపుర resolution pass అయింది National demand resolution దానిని తీసుకువచ్చి జిల్లా త్రిప్పాల్సి వచ్చినది 250 గ్రామాలు వరసనవడి తిరగడం జరిగిపోయింది, ఏ వైపు చూసినా సరే, కరువు రానీయండి, మంత్రివర్గం రానీయండి, ఏ ఉద్యమం వచ్చినా సరే ఉద్రాత లూగించిన మనిషిగా ఉండడం, నిజంగా ఆరోజే కాదు ఈరోజుకూడ నేను తలచుకుంటే అతనితో ఉన్నటువంటివి చాల మంచి రోజులు అనిపిస్తుంది ఆ తరువాత రాజకీయ అభిప్రాయ భేదాలు వచ్చిచాయి 1940లో అతనికి రాజకీయ సన్నిహితత్వం దూరమైనదిగాని వ్యక్తిగా ఆయన సన్నిహితత్వం మాత్రం దూరం కాలేదు ఒకసారి కర్నూలులో మేముకూర్చుని ఉన్నాము గవర్న మెంటు పడిపోయినటువంటి electionsలో వెంకటరాజు వచ్చాడు కూర్చుని ఉన్నా మంత్రిత్వం అతనే నడుపుతున్నాడు ఇందాక లచ్చన్నగారు చెప్పారు ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పారు అప్పుడు ఉన్నటువంటి రాజకీయా లలో ముందు ఉండకుండా వెనుకనుంచి నడిచేది అంతా అతనిదే అప్పుడు నేను అడిగాను, ఏమి వెంకటరాజు ఎన్నాళ్ళు ఈ membershipలో ఉండే

బదులు ఒక్కసారి మంత్రికారాదా? అతను దానికి జవాబు చెప్పింది ఏమిటంటే మంత్రి అయితే అందరు ఏడిపిస్తారు. మనం కనుక దూరంగా ఉంటే అందరు మంత్రులను ఏడిపిస్తూ ఉండవచ్చు. ఇది చాల ఉపయోగమైనటువంటి పని. నేను మాత్రం మంత్రివర్గం తీసుకొను అని అన్నారు. అంతేకాక డా. రాజ్ కీయ జీవితాలలో ఒక్కొక్కసారి తలచుకుంటే ఆ రోజులు సినిమా స్క్రీన్ చూశామా అన్నట్లుగానే అవుతున్నది. మనిషి నివరి రోజులలో చాలా బాధ పడ్డాడు. కాని దురదృష్టం నేను కలవాలని అనుకొనేటప్పటికి నాకు చనిపోయి నాడని కబురు వచ్చినది. ఆఖరు రోజు వెడగాము అన్నాకూడ యిక్కడ ఒక important meeting ఉండడంవల్ల వీలులే పోయింది. కాని అయినీ నేను మరిచి పోలేను. అతను జీవితంలో నాకే కాదు రాజకీయ జీవితంలో అతని ప్రథమ దశ అంతాకూడ మనమందరం పాతం ఉంచుకోవలసిన పని ఉన్నది. ఏ ఉద్యమం వచ్చినప్పటికీ త్యాగం చేసి ముందుకుపడి జనాన్ని సేకరించ కలిగినటువంటి ఉత్సాహం అతనికి ఉన్నది. నాకు యిప్పటికీ జ్ఞాపకం ఉన్నది. నన్ను కొట్టాలని ప్రయత్నం చేశారని నాకు తరువాత తెలిసినది. దానికోసం 400మందిని పంపించారట. meeting జరుగుతున్నది ఉద్రాతం గిం చేటువంటి ఉపన్యాసాలు యిస్తున్నాము. ఒక్కసారి కట్టులు లేచినాయి యిటు కట్టులు లేచినాయి అటు తరువాత నేను మంతనవారి పాలెం వెళ్ళాను. ఏమిటి అంటే నీకు తెలుసునా ఒక subject వచ్చినది. Ballot paper మీద మార్కాడు తున్నప్పుడు మిమ్మల్ని కొట్టాలని justice party ప్రయత్నం చేసినది. ఆ సంగతి మాకు ముందే తెలిసినది. అందువల్ల మేము జాగ్రత్తచేసి వచ్చాము. కనుక meeting జరిగింది. నీకు అర్థం అయింది. అందువల్ల ఎక్కడ ఏకమన్య వచ్చినప్పటికీ జిల్లా మొత్తానికి ఉట్టుతలూగించినటువంటి యువ హృదయముతో నిలబడ్డాడు. అట్లాంటి యువకులు క్రొత్తగా వచ్చారు. పిల్లలకా చైత్రుకు పోరు. తెలుకు పోవాలంటే దొంగతనం చేసిపోవాలి. నేనెవరేనో దానికి అవకాశం ఉన్నది. త్యాగం కావాలి. నేన కావాలి. ఈరెండింటితో రూపకం పెట్టుకున్నట్లయితే మంతన వెంకటరాజు రాజకీయ ఉద్యమం ఒక్కసారి ఉట్టుతలూగించినట్లు అవుతుంది. ఆ విధంగా మనకూడ చేద్దాము అనే కోరికతో ఆ విధంగా ప్రతిజ్ఞ తీసుకుందాము. Independents league కు అతనే గుంటూరు జిల్లాలో, ఆంధ్రరాష్ట్రానికి ప్రధాన కార్యదర్శి. Secular ఉద్యమం వచ్చినది అంటే ముందురంగంలోకి దిగింది అతనే. కమ్యూనిస్టు కాకపోయినా కమ్యూనిస్టు ఉద్యమం వచ్చినట్లయితే వెంటనే దానికి కావలసిన సహాయంచేసి తాను ప్రజాఉద్యమంలోకి పోయినాడు. ఆవిధమైన ఉదాత్తతకూడ దానికి ఉన్నది. ఇతర Politics తో toleranceగా ఉండి నడవగలిగినటువంటి సమగ్రతకూడ ఉన్నది. అతను చచ్చిపోవడము చాల విషాదమైన విషయము. పుట్టినవాడు చావకతప్పదు. ఆ విధంగా మనం సంతృప్తి పడకతప్పదు. కాని దాని తరువాత ఒరగాల్సిన పని

ఏమంటే వెంకటరాజయ్య అన్నపూర్ణయ్య అన్నా, త్యాగం యివన్నీ మళ్ళీ మన జీవితాళయాలకు ఉపయోగంగా ఉంచుకంటే అది ఉపయోగము అవుతుంది వాళ్ళు సాధించినరాజ్యం మనకు వచ్చినది ఇదే తినవచ్చు అనేటట్లు అనే వాళ్ళు ఈరోజుకాదు ఆరోజు చచ్చిపోయినట్లు అవుతుంది వారియొక్క ఆశయం, ప్రజాసేవ, త్యాగం ఆరెండింటికి అంకితం అవుతామని ప్రతిజ్ఞ చేస్తూ ముఖ్యమంత్రిగారు తెచ్చిన తీర్మానాన్ని సేను బలపరుస్తున్నాను

శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య — అధ్యక్షా, పెద్దలు మంతన వెంకటరాజుగారి మరణం గుంటూరు జిల్లాకు మాత్రమే కాదు, ఆంధ్ర రాష్ట్రానికి చాలనష్టం తెచ్చినదనే వాస్తవికత ప్రాయం వారి జీవిత చరిత్రను గురించి, జీవిత విధానాలను గురించి పెద్దలు మన ముఖ్యమంత్రిగారు లచ్చన్నగారు, గోపాలకృష్ణయ్యగారు చాల వివరాలు చెప్పారు ఆయన స్వతంత్ర సమరయోధుడు మాత్రమే కాదు, నజానికి విప్లవవీరుడు, అఖ్యుదయవాది ఏదైన యిలానే జరిగిపోవాలి అనే ఆలోచన కాకుండా చాలశీఘ్రకాలంలో సంస్కారాన్ని అంతా సాధించాలి, నవనమాజాన్ని నిర్మించాలి అన్న ఆలోచనతో ఆయన జీవితాన్ని సాగించిన యోధుడు వాస్తవానికి వారు జన్మతః చిన్న వర్గంలో పుట్టినప్పటికీ జిల్లామొర్రానికి అన్నిరంగాలలో నాయకత్వం వహించారు అని చెప్పకోవచ్చు ఎందుకంటే ఆంధ్రదేశంయొక్క రాజకీయచరిత్రను చూసుకుంటే వారి జీవిత చరిత్రతో పెనవేసుకొని ఉంటుంది తప్ప వేరుగా మంతన వెంకటరాజుగురించి చెప్పడం కష్టం ఇవ్వాళ ప్రకాశం పంతులుగారి చరిత్ర ఉదహరించాలన్నా డాక్టర్, పట్టాభిగారి చరిత్ర ఉదహరించాలన్నా, ఆచార్యరంగాగారి చరిత్ర ఉదహరించాలన్నా కల్లూరి చంద్రమౌళిగారి విషయాలు వీవైనా చెప్పాలన్నా, ఆంధ్రదేశంలో పేరెన్నకగన్న సనాయకుని చరిత్ర ఉదహరించాలన్నా మంతన వెంకటరాజును పేరుచేసి చెప్పడంనూతం సాధ్యం కాదు ఆయన ఏది కావాలనుకుంటే అది చేయడానికి సంసిద్ధుడేవారు మనముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పారు 4లో కాంగ్రెసు పార్లమెంటు తైలుకు వెళ్ళి పోయిన రోజులలో ఆయన నియంతగా ఉండి సాగించిన ఉద్యమం మాట అలా ఉంచి లచ్చన్నగారు చెప్పారు వారు పట్టుపట్టిన వ్యవహారాన్ని సాధించకుండా ఉండేది లేదు నిజానికి వారిలో ఉండేటటువంటి ప్రధానమైన లక్ష్యం అది చిన్న పని చేయాలన్నా పెద్దపని చేయాలన్నా, అదేదో చిన్న కష్టం కొట్టాలనేది కాకుండా పెద్ద కష్టాలలో కొట్టాలనే ప్రయత్నమే వారు చేసేవారు అలాగే ప్రతి ఒక కార్యక్రమాన్ని నిర్విఘ్నంగా కొనసాగించే దాని పూనుకొని ముఖ్యంగా గుంటూరుజిల్లాలో కాంగ్రెసు కార్యరంగాన్ని విస్తృత పరచడానికి త్యాగం చేసిన వారు, వారి ధర్మవత్తికూడా వారి సేవలు మనకు యింకా లభించి ఉంటే అదృష్టమేగాని వారి వయస్సు మళ్ళీ పోయింది దురదృష్టకరమైన జబ్బు ఒకటి వ్యాపించింది పోయారు మనం చచ్చి పోయిన వారిని గురించి సానుభూతి చెప్పేదానికంటే ఈ దేశం యింకా చాల వెనకబడి ఉన్నది ఆయన అనుకొన్నటువంటి ఆలోచనలు ఏవీ యింకా అమలులోకి రాలేదు

నిజానికి మనసానుభూతి అయిన ఉన్నదని సునంపిస్తూ కీర్తి శేషులను ఏలక్ష్యం కోసం అన జీవిత సర్వస్వాన్ని బలగా అర్పించిన మందరం కృషి చేయవలసిన దర్పం, అందుకు ఉన్నవి సునంపి చేయవలసిన వారి కుటుంబానికి నా సానుభూతి తెలియ గుస్తూ ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రతిపత్తి తీర్చానాన్ని బలపరుస్తూ తెలపు తీసుకుంటున్నాను.

దేవాదాయ ధర్మాదాయ శాఖ మంత్రి (శ్రీ జి. రామలింగారావు) — అధ్యక్షా మంత్రి వెంకటరాజుగారి ఆకాశ చంద్రుల మరణం నాకు చాలా సంతాపాన్ని తెచ్చింది. ఆ మహనీయుడు ఎంతో అభివృద్ధి పరచిన వ్యక్తిగా పూరిత భావపరంపరతో గుండెలు బిట్టలు కుప్పల ప్రేమతో అనేక రంగాలలో అకర్షించిన వ్యక్తి రాష్ట్రములో గుంటూరు జిల్లా రాజు ముగ్గురులో ప్రముఖ శ్రేణియందుండుటకు అయిన చేసిన సేవ ప్రధానమైనది. వ్యవసాయ పరివహించిన కర్షక సేవ అయిన నీటికాన్ని, అయిన నిర్వహించిన పాత్రను, అయిన సంఘటనలను అన్నింటినీ సూచనవ్వకు అయిన ధర్మశివు అని మనం భావిస్తాము. అయిన కాశం శాసనం అంద్ర రాజ్యం రంగంలో లోపాన్ని కలగజేసినది అయిన పెద్దలలో పెద్దవాడిగా, ముఖ్యులలో ముఖ్యుడిగా మెలిగే వారు ఎంతోమంది యువకులను గురు గా చురంగము లోను, యితర రంగములలోను అకర్షించినవాడు అయిన అయిన మృతివలన అంద్ర రాజకీయరంగములో ఏర్పడిన లోపం తీర్చగలిగింది కాదు అయిన ఆత్మకు శాంతిలుగుగాక యచి ఫగవంతుని ప్రార్థిస్తూ ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రవేశ పెట్టిన తీర్మానమును బలపరుస్తూ తెలపు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ కోన ప్రభాకరరావు (భావట్ల) — అధ్యక్షా, కీర్తి శేషులు మంత్రి వెంకటరాజుగారికి నాకూ గల సంబంధం అనేక రంగాలుగా నడిచింది. చిన్న తనంలో ఒక బడియల్ వర్సివ్ చేసేవారము స్వాతంత్ర్య సమరపు రోజుల్లో బ్రిటిష్ పోలీసు అధికారులు మంత్రి వెంకటరాజుగారిని అరెస్టు చేయాలంటే మంత్రివారిపాలెం పోయి అరెస్టు చేయడానికి భయపడవారు అలాగే వారిపై మాకు వున్న భక్తి ఏకలవ్యుడి శిష్యురికంగా పరిణమించింది తరువాత ప్రజాశం పంతులుగారు ప్రభుత్వం నుంచి తొలగింపబడిన సందర్భంలో దానికి నిరసనగా మేము భావట్లలో ఒక సభను ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది అది నేను చదువు కుంటున్న రోజులు, కుర్రవాడిని నేను కుర్రవాడిని అని కూడా అనుకోకుండా వారు నాకు ఒక సమాధానం కూడ పంపారు ప్రజాప్రతినిధి ప్రజల కేమాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకుని ఏవిధానాన్ని అనుసరించాలి, ఎలా అలోచించాలి అనే సూత్రంపై నే వారు నాకు ఆ సమాధానం పంపారు తన నుంచి నేను వారితో చాలా సన్నిహితుడిగా వున్నాను వారు ఒక శత్రువును గుంటూరు రాజకీయాలు వారితో పెనవేసుకుని వున్నవి రాష్ట్ర రాజకీయాలు గుంటూరు రాజకీయాలతో పెనవేసుకుని వున్నవి అందుచేత రాష్ట్రంలో ఎక్కడ, ఏది జరిగివా ఏదో సందర్భంగా కీర్తి శేషులు మంత్రి వెంకటరాజుగారి హస్తం అందులో

Demise of Sri Minthona Venkata Raju,
former member of the Andhra Pradesh
Legislative Assembly

మంట్ల పుండరి ఇప్పుడే మన వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్యగారు వారిగురించి చెప్పారు ఆంధ్రదేశంలో నేగాకి, విల్లవవాలులు భారతదేశంలో ఎక్కడ అన్నప్పటికీ మంతెన పంతురాజువారి పేరు వినే వుంటారు పృథ్వీసింగ్ గారు వారిచేయి కష్టంలో వున్నప్పుడు వారికి రక్షణ ఇచ్చి వారికి ధన సహాయం కూడా చేశారంటే వారిని వెతుక్కుంటూ మంతెనవారిపాలెం వచ్చినప్పుడు వారి మరు భారతదేశంలో చాలా సువిధితమని మనకు తెలుస్తుంది ఇంకొక ముఖ్యమైన విషయమేమంటే వారు చాలా తక్కువ చదువుకున్నప్పటికీ, వారొక వాకింగ్ ట్రైబల్ వారి గర్గర మనం ఊహించని, ఇంగ్లీషులోగాని హిందీలోగాని తలుగులోగాని అనేక రంగాలను సంబంధించిన పుస్తకాలు అనేకం వున్నాయి వారు అన్ని అన్నకాలనూ ఘట్టంగా చదివే వారు అన్ని విషయాలనూ అర్థం చేసుకోవడానికి ప్రయత్నం చేసేవారు వాటిని ఆచరణలో పెట్టడానికి ప్రయత్నం చేసేవారు వారిది చూడడానికి రిఫ్ ఎక్స్ ప్రియర్ ఎంతో ఆలోచనాశక్తి, విచక్షణాశక్తి ఉన్న వారాయన జాగా కల్చర్ వున్నవారు అనుకునే వారింటే ఎక్కువ కల్చర్ నిజంగా వున్నవారాయన వారివద్ద నేర్చుకున్న విషయాలు ఎన్నో వున్నాయి 61 ఏళ్ళు పెద్ద వయస్సేమీ కాదు వారు తీని కొరం ఆంధ్ర రాష్ట్ర రాజకీయాలలో చాలా ఎక్కువగా వుంటుంది అది రిస్క్ టేకింగ్ లాగా ఉంటుంది. ఎన్నో దర్బారలలో రాజకీయ సుస్థిరతను స్థాపించడానికి ఎంతో సునిహంగా ఉంటుంది వని చేసిన మేధావి అయిన వారిని కోల్పోయి మనం ఎంతో బీదవారం అయినాము వారి ఆశ్రయ శాంతి కలుగుగాక అని ప్రార్థిస్తూ, వారి కుటుంబానికి సానుభూతిని తెలుపవలసినదిగా కోరుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను

డాక్టర్ టి పి ఎస్ చలపతిరావు — అధ్యక్షా! మనదేశానికి, ముఖ్యంగా భారతజాతీయ కాంగ్రెసుకు మహాశ్రాగధీగారు నాయకత్వం వహించిన తరువాత స్వారంభ్రత్య పోరాటానికి వారు పలువురిచ్చిన తరువాత, అప్పట్లో పెద్ద జానిష్టరుగా వనిచేస్తున్న ఆతరువాత 'ఆంధ్ర కేసరి' బిరుదు పొందిన ప్రకాశంగారు, అప్పటికే ప్రముఖ న్యాయవాది అయిన దేశభక్తి కొండా వెంకటప్పయ్య పంతులుగారు, డాక్టర్ పట్టాభిగారు, కాళేశ్వరరావు మొదలైన విద్యవంతులు రణరంగములోకి దూకడంలో విశేషంలేదు, ఎందుకంటే — స్వాతంత్ర్య దేశాలయొక్క విశేషాలు వారు ఎక్కువగా చదువుకొన్నవారు కాని, మంతెన వెంకటరాజుగారు అట్లాకాదు మన ప్రఖ్యాతరావుగారు చెప్పినట్లుగా, అదినంచి వారికి విద్య తక్కువ అయినప్పటికీ, సామాన్య భారతీయుడు యీ రణరంగంలోకి దూకాడు అంటే, వారిరక్తంలో ప్రతి అణువు దేశభక్తితో జీర్ణమయినదని ప్రత్యేకంగా చెప్పనక్కరలేదు ముఖ్యమంత్రిగారు, వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్యగారు మొదలైన మిత్రులంతా వారి మొక్క త్యాగశీతకు, పోరాటం, అనేక విల్లవ భావాలను గురించి చెప్పడం జరిగింది వారి మన ఆంధ్రదేశంలో ఎవరికిరాని బిరుదు — జగ్గయ్య పేటలో ప్రజలందరూ కలిసి, బహిరంగసభనొకటి ఏర్పాటుచేసి వారికి ఆంధ్రవతుల్ అనే

బిరుదునిచ్చారు పెద్ద వెండిదనంకటి వారికానమయమలో బహుమతి చారు
అవిధంగా వారిని గౌరవించారు ఎందుకు ఆయనకు ఇంత పెద్ద బహుమతి
స్వాతంత్ర్య పోరాటం రోజుల్లో విప్లవకారుడుగా ఆయన గొప్ప సృష్టిచేశాడు
స్వాతంత్ర్యం లభించిన తరువాత, ముత్రివర్గనిర్మాణ సమయంలో ఆయన
యింపాద్వైట్ కింగ్ మేర్స్ లో ఒకరుగా వ్యవహరించారు అయితే అప్పటికి ఏ
స్థితికివచ్చారంటే సామాన్యకార్యక్రమాలకు దూరమై, ముత్రివర్గ నిర్మాణంలో
కింగ్ మేర్స్ గా వ్యవహరిస్తూ, ఏ రోజున ఏ ముత్రివర్గం నిర్మాణం చేయబడుతున్నా
చేయగలిగిన కీర్తి సంపాదించారు ఆయన పేరు, మహాపురుషోద్ధానముగా
నాయకులూ పున్నప్పటికీ, యింకా మన ముక్తమంత్రులు ఉన్నప్పుడు
డాక్టర్ పట్టభిగారితో సహా అంతా వారిని అంటే, అంతా సమంజసం చేశారు
ఆ తరువాత, వారు అస్పృశ్యతవలన యూజీ పాలిటెక్నిక్ నుంచి విరమించడం
జరిగింది అయినప్పటికీ, ఎప్పటికప్పుడు దేశం యొక్క రాజకీయాలకు
ఎంతో అవకాశం వారు పరిశీలిస్తూవచ్చారు అటువంటి ప్రముఖ రాజకీయ పరి
వర్తకాంగ్రెసువాది, సామాన్య కార్యక్రమాలకు దూరమై కింగ్ మేర్స్ అంగీకరించే
అని బిరుదులు సాధించినవారు శ్రీ మంత్రులకు ఒకరు గారు వా మరణానికి
సంతాపాన్ని తెలుపుతూ ముఖ్యమంత్రిగారు ప్ర వెట్టిన కీర్తనాన్ని బలపరుస్తూ
నేను సెలవు తీసుకుంటున్నాను

శ్రీ వి కూర్మయ్య (తిరువూరు) — అధ్యక్షా, సుంతన ముత్రివర్గం
వారితో నాకు 15 సంవత్సరాల పరిచయంగలను కి. వ సంవత్సరంలో గాంధీ
గారు ఎరవాడలో ఉపవాసం చేసేవారు హరిజనులకు ప్రత్యేక ఎన్నికలు
కావాలా, జాయింట్ ఎన్నికలు కావాలా? అనే సందర్భంలో కి. వ నత్తు
రంలో నాగేశ్వరరావుపంతులుగారి ఆధ్వర్యంలో తెలంగాణలో హరిజన సేవాసమితి
మహాసభ జరిపాము అప్పుడు అంబేద్కర్ గారు హరిజనుల తరపున లండనులో
వాదిస్తూ—వారు, శ్రీనివాసరావుగారు కూడా—ప్రత్యేక ఎన్నికలు కావాలం
టున్నప్పుడు మేము యువకులమంతా వందలకొలది కేబిల్స్ లండను పంపించాము.
అందరెవరెవరూ తిరిగి మహాత్మాగాంధీ నాయకత్వం కావాలి, ప్రత్యేక ఎన్నికలు
అవసరంలేదు, జాయింట్ ఎన్నికలు కావాలి, ప్రత్యేక ఎన్నికలు వుంటే హరి
జనులు ఎప్పుడూ హరిజనులుగానే, అస్పృశ్యులుగానే ఉన్నా మూలముల్లోనే
ఉంటారని, జాయింట్ ఎన్నికలు అయితే అస్పృశ్యులు నివారణ అరుగుతుందని—
మహాత్మాగాంధీగారి నాయకత్వాన మేమంతా కూడా లండనుకు కేబిల్స్ పంపిం
చాము. అప్పుడు వెంకటరాజుగారు చాలా యువకులు, మేమంతా కూడా
గుంటూరు కృష్ణా, కూర్పు పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలు తిరిగి సంతకాల సేవరణ
చేసి నాగేశ్వరరావు పంతులుగారి సలహా ప్రకారం పనిచేస్తుండేవారము ఆయన
స్వాతంత్ర్య సమరవీరుడేకాదు, హరిజనోద్ధరణలో చాలా ముందుకు వచ్చిన
వ్యక్తి దేవాలయ ప్రవేశము జరగాలన్నా, హరిజన మహాసభలు జరిగినా—
గుంటూరు, కృష్ణా, పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలలో వారు వస్తుండవారు వ్యవసాయ
కూలీల ఉద్యమం మేము చేపట్టినప్పుడు ఆయనమాకు సలహాయిస్తూ, వ్యవసాయ

re Demise of Sri Manthana Venkata Raju,
former member of the Andhra Pradesh
Legislative Assembly

కూలీలు దేశంలో మెజారిటీగా వున్నారు వారంతా ఉండి కృషిచేసినట్లయితే కాంగ్రెసు బాగా బలపడుతుందని, వ్యవసాయ కూలీల ఆర్గనైజేషను వుండి స్వాతంత్ర్య పోరాటాలలో పాల్గొనేటట్లు చేయాలని సలహా ఇస్తుండేవారు మంతెన వెంకట రాజుగారు చాల దైర్యవంతులు చలపతిరావుగారు చెప్పినట్లు ఆయన కింగ్ మేకర్ ఎవరినైనా మంత్రిగా చేయాలన్నా, ఎం ఎల్ ఎ గా చేయాలన్నా, కాంగ్రెసులో నాయకులుగా చేయాలన్నా ఆయన తప్పకుండా ఒక పక్షం వహించి అందులోనుంచి ప్రతిదెంటుగానో, ఎం ఎల్ ఎ గానో, మంత్రిగానో చేస్తుండేవారు ముఖ్యమంత్రిగారితో వారికి ఎక్కువ సంబంధం వున్నదని గోపాలకృష్ణయ్యగారు చెప్పారు ముఖ్యమంత్రిగారు యీనాడు ముఖ్యమంత్రి కావడానికికూడ వారు కారణం—అప్పుడు గుంటూరుజిల్లాలో కొండా వెంకటప్పయ్య వంతులుగారు, సీతారామశాస్త్రిగారు స్వాతంత్ర్య పోరాట సమరంలో వున్నారు మంతెన వెంకటరాజుగారు స్వరాజ్యం వచ్చిన తరువాత ఎం ఎల్ ఎ —ఎన్నికలలో ఎవరుకావాలనుకుంటే వారిని ఎక్కువగా కాంగ్రెసు కమిటీలో సెలక్టు చేయించేవారు ఆయనంటే ఎట్టాభిగారికి, ప్రకాశంగారికి కూడ భయం. ఆయన కింగ్ మేకర్, దైర్యవంతులు, విప్లవవాది మీటింగులలో నిర్బాగ మాటంగా, భయంలేకుండా మాట్లాడి పారి వాదం ఒప్పించుకొనేట్లు చేసేవారు ఇప్పుడు ఆయన లేనితోట కేవలం ఆంధ్ర రాష్ట్రానికే కాక దక్షిణాది ఆంధ్రులకు కూడ వున్నది 40 వ సంవత్సరంలో మదరాసు అసెంబ్లీలో మంతెన వెంకటరాజుగారు మెంబరుగా వుంటూ రాజగోపాలచారిగారివంటి వారిని, కామరాజుగారివంటివారిని కూడ ఒడికిస్తూ వుండేవారు ఈయన చిన్న వారైనా దైర్యంగా మాట్లాడితే నాయకులుకూడ భయపడుతూవుండేవారు పార్టీ మీటింగులలో మంతెన వెంకటరాజుగారు, ఇతర యువకులం చేరి అపోజ్ చేయవలసినవాటిని అపోజ్ చేసి మా పాయింట్ ఆఫ్ య్యూ ఒప్పించుకోడానికి కృషి చేసేవారము వెంకటరాజుగారు పోయినందువల్ల వచ్చినతోట కేవలం ఆంధ్రులకే కాకుండా యావద్భారతదేశానికి కూడ వుంది ఆయన డిక్టేటరుగా ప్రవహించేవారని మన నాయకుడు చెప్పారు కాంగ్రెసు పాలిటిక్స్ లో లేని సమయంలోకూడ వారు డిక్టేటరుగానే వుండేవారు ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రవేశ పెట్టిన తీర్మానమును ఆమోదిస్తూ, వారి కుటుంబానికి మీహ్వరా సానుభూతి తెలియజేస్తున్నాను

శ్రీ పి గున్నయ్య —అధ్యక్షా, ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన తీర్మానమును బలపరుస్తూన్నాను పెద్దలంతా వెంకటరాజుగారి జీవిత చరిత్ర గురించి చెప్పారు దానితో నేను సంపూర్ణంగా ఏకీభవిస్తున్నాను వారు శాసనసభ్యులుగా వుండి ప్రజలకు సేవ చేయడంలో సూదిమోపినంత వెలితికూడ లేకుండా చేశారు ముఖ్యమంత్రిగారిలోగాని, తదితర మంత్రులలోగాని ఏలాంటి లోటుపాట్లున్నప్పటికీకూడ యీ 15-16 సం లలో ధారాళంగా మాట్లాడి అడిగినవారిని నేను వారిని ఒక్కరినీ చూచాను నా అనుభవంలో అట్లా ధారాళంగా అడిగినవారింకెవ్వరూ లేరని చెప్పక తప్పదు అలాంటివారు యీనాడు ఆంధ్రదేశంలో

లేకపోవడం యావద్భారతదేశాని కూడ చాల లోటని నెను బాధపడుతున్నాను అలాంటివారి చరిత్రను తప్పనిసరిగా ఆంధ్రదేశ రాజకీయ చరిత్రలో ప్రముఖించి ప్రభుత్వంగాని, పార్టీలుగాని ఏదైనా చేయడం చాల అవసరం వారి కుటుంబానికి హరిజన శాసనసభ్యులందరి తరపున సానుభూతి తెలుపుతూ, వారి బిడ్డకు శాంతి కలగాలని పరమేశ్వరుని ప్రార్థిస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను

జ్ఞాన గౌరవ సభ్యుడు — అధ్యక్షా, ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రసంగిస్తున్న ఆరాధనముతో పాటుగా, వ్యాజ్యాలు మంత్రి పంకటరావుగారు అనుకోకుండా, అకాలంగా మరణించినందుకు విచారం తీయ బడున్నా వారితో నాకున్న అనుభవం, పరిచయం బట్టి కొన్ని విషయాలు నా వారికి దృష్టికి తెస్తున్నాను వావిలాల్ గోపాలకృష్ణయ్యగారు, బ్రహ్మానంద రెడ్డిగారు—వారంతా వారికి సమకాలికులు అయినప్పటికీ, స్వాతంత్ర్యం సంపాదించుకొన్న తరువాత కొత్తగా రాజకీయాలలోకి ప్రవేశించిన మావంటి యువకులకెందరికో వారు గురువు వంటివారు యువతరం వారిని కాంగ్రెసులోకి ఆకర్షించడములో వారికి వున్న స్త్రీమరి ప రాజకీయ నాయకునికేదని చెప్పడానికి నాకు సందేహం లేదు గుంటూరు జిల్లాలో, ధనబలం లేకుండా, కులం బలం లేకుండా, ఎదువు లేకుండా, రాజకీయ రంగంలో ప్రవేశించి ఆ రోజులలో చాల బలం గలిగిన జ్యూన్ పార్టీ పుండుగా, గుంటూరు జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘానికి సారథ్యం వహించి, కాంగ్రెసు చరిత్రను గుంటూరు జిల్లాలో ఒక మలుపు త్రిప్పి కాంగ్రెసుకు సుస్థిరమైన రిస్టితులు అక్కడి చేకూర్చారని చెప్పడానికి ఏమీ అనమాన పడవలసిన వని లేదు. మనమి మొరటుగా కనపించినా వారి ప్రజమంతా మెచ్చునిది పరిశ్రమలనర్థం చేసుకొని, ఎప్పటికప్పుడు వాటిని సుగుణంగా ప్రజల ఆ ప్రాయాలు అర్థంచేసుకొని, రాజకీయ రంగంలో కాంగ్రెసు సంస్థ వేరు నిలబట్టుతూ, స్వాతంత్ర్యం వచ్చిన తరువాత ఎంతోమంది ప్రముఖులు జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘం పని వేరువేరు పార్టీలకు వెళ్ళిపోయినా, కొత్తగా యువకులను కాంగ్రెసుకు ఆకర్షించి, వారికి కావలసిన తర్ఫీదు ఇచ్చి, కాంగ్రెసు సంస్థకు ఎప్పుడూకూడ మూలస్థలముగా నిలబడి ఆయన కాలం గడిపారు గుంటూరు జిల్లాలోను, రాష్ట్రంలోను కూడ సాధించ బడిన అభివృద్ధి కార్యక్రమాలలో ఆయన ప్రమేయం ఎప్పుడూ ఉంటూనేవున్నది ఎవ్వరూకూడ నారిత లొందరగా పోకారనుకోలేదు వారు మంత్రి అవ్వడలచు కుంటే అయివుండేవారేమోగాని, వారికి మంత్రి కావాలనే కోరిక లేదు. ఒక్క కోరిక మాత్రం వారికి వుండేది రాష్ట్ర కాంగ్రెసుకు అధ్యక్షులుగా కావాలనే కోరిక ఆయనలో వున్నది అది నెరవేరకుండా వారు ఆకస్మాత్తుగా మరణించి నందుకు చాల బాధ పడుతున్నాను వారి ఆత్మకు శాంతి కలగాలని భగవంతుని ప్రార్థిస్తూ వారి కుటుంబానికి సానుభూతి తెలుపుతూ ఇంతటితో సెలవు తీసుకుంటున్నాను

శ్రీ ఎం వెంకటనారాయణ — అధ్యక్షా, మంత్రి పంకటరావుగారిని నాకు మాట్లాడాలనే కుటూహలం కలిగింది అంటే స్వాతంత్ర్య సమరంలో

re Demise of Sri Manthena Venkata Raju,
former member of the Andhra Pradesh
Legislative Assembly

నేనాని పోతే ఎం. విలపిస్తారో తెలుస్తుంది 1942 లో అజ్ఞాతవాసంలో ఉండి నపుడు వారిక్రింద సామాన్యమైన పై నికుడుగా వనిచేసేభాగ్యం నాకు కలిగింది ఆయన ఆంధ్రదేశంలో అగ్రనాయకులైన నా మావంటి సామాన్య కాంగ్రెసు కార్యకర్తల శుభ్య తిరిగి నిరాడంబరమైన కాంగ్రెసు భక్తుడు దేశభక్తుడు కాకలు పీరిన కాంగ్రెసువాది, ఆయన పోయాడంటే ఆంధ్రదేశానికేకాక భారత దేశానికే పెద్ద నష్టం అని చెప్పకంకో సందేహంలేదు, వెంగటరాజుగారి ఆత్మకు శాంతినివ్వాలని భగవంతుని ప్రార్థిస్తున్నాను చేను భగవంతుని మరొకటి కోరుతున్నాను గవదీతలో చెప్పినట్లు మానవుని పునర్జన్మ ఉన్నట్లయితే ఆయన తిరిగి ఆంధ్రదేశంలోకి జన్మించి గుంటూరు జిల్లాలో కాకుండా మా west గోదావరిలో జన్మించాలని కోరుకుంటూ సెలవుతీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ వై వెంగటరావు — అధ్యక్షా, మంతెన వెంగటరాజుగారు సంస్కృతి సాంప్రదాయాలు కలిగిన వ్యక్తి, నిష్కపటి, నిగాడంబరజీవి స్వాతంత్ర్య సమర యోధుడు అని చాలా మంది చెప్పారు ఆయన ఎనలేని త్యాగాలు చేసారనికూడా వింటాము వారి కుటుంబం కూడా స్వాతంత్ర్య సమరంలో పాల్గొని త్యాగాలు చేసారు ప్రజల ఆదరణ అభిమానం మారగొని అనేక ప్రజాహిత కార్యక్రమాలలో పాల్గొన్నారు ప్రభావరరావుగారు చెప్పినట్లు చదువు తప్పక అయినా వారికి పెద్ద లైబ్రరీ ఉండేది లైబ్రరీలు చాలా మందికి ఉన్నా అందులోని గ్రంథాలను చదువరు వారి లైబ్రరీలోని ఉద్గ్రంథాలను చదివి అర్థం చేసుకున్నవ్యక్తి, వారి గ్రామం కుగ్రామమైనా ఆదర్శ గ్రామంగా తయారుచేశారు చుట్టప్రక్కల రైతాంగానికి సహాయం చేసారు అటువంటివారి మరణాన్ని భర్తీ చేయడం చాలాకష్టం వారి ఆత్మకు భగవంతుడు శాంతినివ్వాలని కోరుతూ వారి కుటుంబానికి సానుభూతిని తెలియజేసున్నాను

శ్రీ ఆర్ మహానంద (దర్శి) — అధ్యక్షా ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రవేశ పెట్టిన శిర్కావాన్ని బలపరుస్తున్నాను వెంగటరాజుగారు లేనిలోటు చాలా దీప్తమైన పాటు 1937-38 లో క్రొత్తగా జిల్లాబోర్డు ఎన్నికలు వచ్చి జిల్లా బోర్డులనుకూడా కాంగ్రెసు స్వాధీనం చేసుకోవాలనుకున్న రోజులలో మా జిల్లాకు సంబంధించి ఒక సంఘటన చెబుతాను మా తాలూకాకు సంబంధించి నన్ను కాంగ్రెసు అభ్యర్థిగా ఉంచాలని ప్రయత్నాలు జరిగినపుడు అక్కడి జమీందారులు, వారి ముఘ్గులు చాలా వ్యతిరేకించారు జిల్లా కాంగ్రెసు కమిటీలోకూడా సిఫార్సులేకుండా జేయాలని ప్రయత్నంచేసారు ఇప్పుడు మార్క్సిస్టు నాయకులైన సుందరయ్యగారుకూడా సభ్యులుగా ఉన్న ఒక కమిటీ వేసారు నాకు రాకుండా ప్రయత్నం జరిగినపుడు రాష్ట్ర కాంగ్రెసులో నా కొరకై తీవ్రమైన ప్రయత్నం చేసి క్రొత్తగా వచ్చే యువకలకు స్థానం ఇవ్వాలి కాని జస్టిస్ పార్టీ సుంచి వచ్చినవారిని, నిన్న కాక మొన్న చేరిన వారిని చెట్టుకుంటే ప్రజలకు దూరం అవుతామని గట్టిగా చెప్పినవారు తరువాత నన్ను ఓడించడానికి జమీందారులు ప్రయత్నం చేస్తూంటే, వారు, చంద్రమౌళిగారు, ఎనమాండ్ర

వెంకటప్పయ్యగారు. ఉప్పుటూరి పున్నారావుగారిని కలుపుకుని వచ్చి తీవ్రమైన యత్నం చేసినవారు తనమాటకొరకు ఎంత కష్టమైనా, త్యాగమైనా చేయవలసి వస్తే వెనుకచూపు లేకుండా ముందుకు సాగిపోయే విస్తవదాధుడు, ఇటువంటివారు మన మధ్యలేకుండాపోవడం రాష్ట్రానికి తీవ్రమైన లోటు చారు ఏ ఆశయాల సాధించాలని చూశారో వాటిని మనం జ్ఞాపకంపెట్టుకుంటే వారి ద్వారా ముందుకు సాగిపోతాము వారి ఆత్మకు శాంతి కలుగుతుంది, అప్పుడే వారికి నిజమైన విగ్రహాన్ని వేసినవారం అవుతాము సభానాయకులు ప్రకటించిన తీర్మానాన్ని హృదయపూర్వకంగా బలపరుస్తున్నాను.

Mr Deputy Speaker — I rise to associate myself with the motion of condolence moved by the Leader of the House. After Andhra Pradesh was formed I had an opportunity to be with Mr Manthana Venkataraju both in organisation as well as in legislature. I have seen in him a dynamic personality. Face is the index of the mind and really so in his case, anybody seeing at him could know that he was a great fighter and a nationalist leader with the urge in him to work for the nation. That is the history that has been given to us in the pre independence period and post-independence period also by various people. Some people are born great, some people become great. But I think Sri Manthana Venkataraju was born with a great personality and lived as a great person. A great person is he who lives, not for himself but for others. He has made a history of his life to be known by others. We mourn his death not for the physical loss sustained but that he could have given still further of his greatness and service to us. That is what we have lost. He was really a valiant fighter, a man of action and a hero in the struggle period. I now request the members to rise for a minute in silence.

The question is

“That the House places on record its deep sense of sorrow at the demise of Sri Manthana Venkataraju, former member of the Andhra Pradesh Legislative Assembly and conveys its deep sense of sympathy to the members of the bereaved family”

The motion was adopted *nem con*

PAPERS LAID ON THE TABLE

ANNUAL ACCOUNTS AND AUDIT REPORT OF THE ANDHRA PRADESH ROAD TRANSPORT CORPORATION FOR 1966-67

Sri V B Raju — Sir, on behalf of the Chief Minister, I beg to lay on the Table a copy of the Annual Accounts of the Andhra Pradesh State Road Transport Corporation for the year 1966-67 as certified by the Accountant General Andhra Pradesh, together with the Audit Report thereon as required under sub-section (4) of section 33 of the Road Transport Corporation Act, 1950.

NOTIFICATIONS ISSUED UNDER Sec 16(1) OF THE ANDHRA PRADESH MOTOR VEHICLES TAXATION ACT, 1963

Sri V B Raju — Sir, on behalf of the Chief Minister, I beg to lay on the table under sub-section (3) of section 16 of the Andhra Pradesh Motor Vehicles Taxation Act, 1963, (Andhra Pradesh Act 5

of 1963) copies of the Notification issued in the following G O under Sub-section (1) of section 16 of the said Act

G O Ms No and date	Date of publication
1609, Home (Transport II) dated 22-9 1967	5-10-1967
Government Memo No 1439, Home (Transport-II) dated 19-2-1968 as corrected	7-3-1968

SRI V B RAJU — Sir on behalf of The Chief Minister I also beg to lay on the Table under sub-section (2) of section 9 of the Andhra Pradesh Motor Vehicles Taxation Act, 1963, (Andhra Pradesh Act 5 of 1963) copies of the Notification issued in the following G Os under sub section(1) of section 9 of the said Act

G O Ms No and date	Date of publication in the Andhra Pradesh Gazette
105, Home (Transport-II), dated 30 1-1963	29-2-1968
373 Home (Transport II) dated 19 3-68	11-4-1968

Mr Deputy Speaker — Papers laid on the table

**RULES MADE UNDER SEC (1) OF THE ANDHRA PRADESH
PANCHAYAT SAMITHIS AND ZILLA PARISHADS ACT 1959**

(SRI T RAMASWAMY) Minister for Panchayat Raj — Sir I beg to lay on the Table under subsection (2) of section 69 of the Andhra Pradesh Panchayat Samithis and Zilla Parishads Act, 1959, a copy in each of the following Notifications with which certain rules made under sub-section (1) of Section 69 of the Act have been published in the Gazette

S No	Reference to the G O & date with which notifications have been published in the Gazette	Reference to the Gazette and date
1	G O Ms No 884, Panchayat Raj (Rules) Department, dated 29-12 1967	Pages 15-16 of the Rules Supplement to Part VII of the Andhra Pradesh Gazette, dated 8-2-1968
2	G O Ms No 885, Panchayat Raj (Rules) Department, dated 29-12-1967	Pages 16-17 of the Rules Supplement to Part VII of the Andhra Pradesh Gazette, dated 8-2-1968
3	G O Ms No 34, Panchayat Raj (Rules) Department, dated 19-1-1968	Pages 19-20 of Rules Supplement to Part VII of the Andhra Pradesh Gazette, dated 15-2-1968

Mr Deputy Speaker — Papers laid

**RULES MADE UNDER THE BEEDI CIGAR WORKS
(CONDITION OF EMPLOYMENT) ACT, 1966)**

SRI KONDA LAKSHMAN BAPUJI — Sir, I beg to lay on the Table a copy of G O Ms No 428, Home, dated 28-3-1968 in which

Government Bills
The Andhra Pradesh (Telangana Area)
Tenancy and Agricultural Lands
(Amendment) Bill, 1968

Rules under the Beedi, Cigar Workers' (Condition of Employment) Act, 1966, (Central Act 32 of 1966) were made as required under sub section (4) of section 44 of the said Act

Mr Deputy Speaker — Papers laid,

PRESENTATION OF THE REPORT OF THE REGIONAL COMMITTEE

Sri J Chokka Rao — "Under Rule 164-K of the Andhra Pradesh Legislative Assembly Rules, I beg to present the Report of the Andhra Pradesh Regional Committee on the Andhra Pradesh Municipalities (Amendment) Bill, 1967 "

Mr Deputy Speaker — Report presented

BUSINESS OF THE HOUSE

శ్రీ కె గోవిందరావు . — ఇవ్వాలి మాకు circulate చేసిన దానిలో కొన్ని విషయాలపై ఈ సెషనులో వస్తాయని భావిస్తున్నాను అవేకాకుండా యితర సభకు పత్రికలో వచ్చిన రిపోర్టు ప్రకారం ఎంపానెట్ అండ్ జిల్లా సరిషల్స్ ఆక్టు ముఖ్యమైన అమెండుమెంటు రాబోతున్నదని ప్రజలందరికీ అసక్తి కలిగడం జరిగింది అందుచేత ఆ బిల్లు యీ సెషనులో తీసుకు వస్తున్నారా లేదా అని Clarification ఇవ్వడం చాలా మంచిది

శ్రీ టి రామస్వామి — బిల్లు రెడీగా లేదు Next session లో తెస్తాము

GOVERNMENT BILLS

THE ANDHRA PRADESH PAYMENT OF SALARIES AND REMOVAL OF
DISQUALIFICATIONS (AMENDMENT) BILL, 1968

Sri V B Raju — Sir, on behalf of hon Chief Minister, I beg leave of the House to introduce the Andhra Pradesh Payment of Salaries and Removal of Disqualifications (Amendment) Bill, 1968

Mr Speaker — Motion moved

(Pause)

Mr Speaker — The question is

"That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh Payment of Salaries and Removal of disqualifications (Amendment) Bill, 1968."

The motion was adopted

THE ANDHRA PRADESH (TELANGANA AREA) TENANCY AND
AGRICULTURAL LANDS (AMENDMENT) BILL 1968

Sri V B Raju — Sir, I beg to leave of the House to introduce The Andhra Pradesh (Telangana Area) Tenancy and Agricultural Lands (Amendment) Bill, 1968

Mr Speaker — Motion moved

(Pause)

Mr Speaker, — The question is

"That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh (Telangana Area) Tenancy and Agricultural Lands (Amendment) Bill, 1968 "

The motion was adopted,

శ్రీ సి జంగారెడ్డి (పర్కాల) — తెలంగాణా రీజియనల్ కమిటీ Tenancy Act లో Section 47, 50 (b) గురించి చేసిన తీర్మానం దానికి సంబంధించిన సవరణ బిల్లు యీ సెషనులో వస్తుందో రాద్దో clarification యివ్వాలని కోరుతున్నాను

శ్రీ వి వి రాజు — అది Cabinet ముందుకి రావాలి Cabinet సమావేశము కావాలి బిల్లు తయారు కావాలి Cabinet నిర్ణయం తీసుకోవాలి

శ్రీ సి జంగారెడ్డి — ఈ సెషనులో వస్తుందా రాదా ?

శ్రీ వి వి రాజు — ఈ సెషనులో రావడం కష్టం చెప్పలేను

Mr Speaker — The Minister for Communications will move for leave to introduce the Andhra Pradesh Public Premises (Eviction of Unauthorised Occupants) Bill, 1968

Sri V B Raju, Sir on behalf of the Minister for Communications I beg leave of the House to introduce the Andhra Pradesh Public Premises (Eviction of Unauthorised Occupants) Bill, 1968

Mr Speaker — The concerned Minister must be present here and at least he should have made a request He is not here and he has not made a request I don't know whether he has authorised you to move

Sri V B Raju — He has orally asked me to do it

Mr Speaker — I don't think even that he has done

Sri K Govinda Rao — It can be taken up tomorrow

Mr Speaker — We will take it up tomorrow

THE ANDHRA PRADESH SHOPS AND ESTABLISHMENTS (AMENDMENT)
BILL, 1968

Sri Konda Laxman Raju, Sir I beg leave of the House to introduce the Andhra Pradesh Shops and Establishments (Amendment) Bill, 1968

Mr Speaker — Motion moved

Sri Vavilala Gopala Krishnayya — Sir, I rise on a point of order. Procedure కి సంబంధించిన విషయం చెబుతున్నాను There is a Bill pending in the House Notice also is given

Mr Speaker — Are you objecting to leave being granted to this Bill

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య — అదీకాదు Procedure లో ఒక బిల్లు అసెంబ్లీ ఎదుట ఉంటే దానితో సమానమైన బిల్లు రాకూడదని జనరలుగా ఉంది.

Mr Speaker —What is the rule under which you are objecting?
Please quote the rule

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య — ఇది ఫరకు non-official Bill ఒకటి ఉంది

మిస్టర్ స్పీకర్ — ఏదయినా చేస్తే శాస్త్రోక్తంగా చేయవలసి ఉంటుంది కాబట్టి రూలు చెప్పండి

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య — వేరే బిల్లు రిసుకోండి నేను రూలు వెతికి చెబుతాను ఇప్పుడు యిది వస్తుందినుకోలేదు

Mr Speaker —If there is any point we can consider it later on
The question is

“That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh Shops and Establishments (Amendment) Bill, 1968 ”

The motion was adopted

THE ANDHRA PRADESH MUNICIPALITIES (AMENDMENT) BILL, 1968

Sri N Chenchurama Naidu —Sir, I beg leave of the house to introduce the Andhra Pradesh Municipalities (Amendment) Bill, 1968

Mr Speaker —Motion moved
(Pause)

Mr Speaker —The question is

“ That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh Municipalities (Amendment) Bill 1968

The motion was adopted

THE ANDHRA PRADESH TOWN PLANNING (EXTENSION AND AMENDMENT) BILL, 1968

Sri N Chenchurama Naidu —Sir, I beg leave of the house to introduce the Andhra Pradesh Town Planning (Extension and Amendment) Bill, 1968

Mr Speaker —Motion moved
(Pause)

Mr Speaker .—The question is

“ That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh Town Planning (Extension and Amendment) Bill, 1968 ”

The motion was adopted

THE INDIAN PENAL CODE (ANDHRA PRADSH AMENDMENT) BILL, 1968

Sri K V Narayana Reddy —Sir, I beg leave of the House to introduce the Indian Penal Code (Andhra Pradesh Amendment) Bill, 1968

Mr Speaker —Motion moved
(Pause)

Mr Speaker —The question is

“That leave be granted to introduce the Indian Penal Code (Andhra Pradesh Amendment) Bill, 1968

The motion was adopted,

THE ANDHRA PRADESH MEDICAL PRACTITIONERS REGISTRATION
BILL, 1967 (AS REPORTED BY THE REGIONAL COMMITTEE)

Sri P V Narasimha Rao —Sir, I beg to move

“That the Andhra Pradesh Medical Practitioners Registration Bill, 1967 (as reported by the Regional Committee) be read a second time

Mr Speaker —Motion moved

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య —అధ్యక్ష. ఈ బిల్లును అంగీకరించడానికి మాకు అభ్యంతరం లేదు. ఆంధ్రప్రదేశ్ ఏర్పడిన తరువాత కూడా ఆంధ్రకు ప్రత్యేకమైన చట్టము, హైదరాబాదులో medical practitioners registration వుండడము వల్ల ఇబ్బందులు వస్తున్నవి. సమగ్రమైన రిపోర్టును తయారుచేసి ఈ బిల్లును తీసుకుని రావడము బాగానే వుంది. దీనిలో 2, 3 ముఖ్య విషయాలు చెప్పవలసివుంది. Nomination లో సభ్యులను చేర్చుకొనడము, Director of Medical and Public Health 2 సంవత్సరాలవరకు constitute అయినప్పటినుంచి చైర్మన్ గా వుంచుతామనడం మంచిదికాదని మనవిచేస్తున్నాను. ఎలక్షన్లు జరుగుతాయా complete గా elections జరగాలి. డైరెక్టరును 2 సంవత్సరాల వరకు చైర్మన్ గా ఎందుకు వుంచాలో ఏమీ చెప్పలేదు. అది చెబితే కొంతబాగుంటుంది అని మనవి చేస్తున్నాను. Council యేర్పాటు చేయడానికి time ఎందుకు తీసుకొంటుందో తెలియదు. Nominated Board ముందు వస్తే విధితేక Nominated Board ని వేశారు అనవచ్చు. Elections కి ఒప్పుకొన్నాము. Elections జరగాలి. జరిగిన తరువాత 4 members కి nominations ఉంటున్నవి. Vice Chairman election సంవత్సరాని కొకసారి జరగాలని అన్నారు. ఇది చాలా అసందర్భముగా ఉన్నది. ఇక nominations తీసుకువచ్చి ఎందుకు పెట్టారు? Four members to be nominated by the Government of whom two shall be from amongst such members of teaching staff of the Medical Colleges in the State as are registered practitioners అనేది ఎందుకు పెట్టారు?

Clause 3 (4) లో ఇంకొక పాయింటు చెప్పారు. In making nominations under clause (c) of Sub section (2), the Government shall have due regard to the claims of women, of the members of the scheduled castes, of medical missions of practitioners in the service of recognised philanthropic institutions and of other groups of practitioners. ఇది చాలా anamolous గా ఉన్నది. Other group of practitioners ఏమి అనేది

clear గా చెప్పలేదు ఏదైనా కావచ్చునన్నమాట Clear గా ఎందుకు చెప్ప కూడదు అని అడుగుతున్నాను I am in agreement with this Bill అసలు nominate చేయడము పొరబాటు I am dead against for nominations by the Government 7 members elect అవుతారు 4 members nominate అవుతారు The Council shall elect in the prescribed manner from amongst its members, a Chairman who shall, unless he leaves to be a member of the Council provided that for a period of two years from the date of the first constitution of the Council under this Act the Director of Medical and Health Services, Andhra Pradesh, shall be the Chairman of the Council అన్నారు పిరందరు Chairman ని ఎందుకు elect చేసుకోకూడదు? దీనిలో పెద్ద తగాదా లేదు ససే కరుణలు అన్నప్పుడు దేనికి నిర్ణయిస్తారో చెప్పలేదు కోరం ఉండడానికి 7 మంది మంబర్లు ఉండా అన్నారు 1/8 ఉంటే న్యాయముగా వుంటుంది, కోరం 7 మంది మంబర్లు అంటే regular working కి బిబ్బంది అయిపోతుంది ఎక్కువమంది మంబర్లు వస్తే అభ్యంతరం లేదు కోరం అనేది కొంత తక్కువగా వుండాలి అందువల్ల మన అసెంబ్లీలోనే 1/10th అని పెట్టుకొన్నాము అందువల్ల 1/3 అనే విధంగా మారిస్తే ఓల్ల సమగ్రముగా ఉంటుందని మనవిచేస్తున్నాను

Sri G Sivaiah -- Mr Speaker Sir, I would like to submit that this Bill provides with a Council consisting of 15 members and another executive hat would be elected by this Council consisting of 6 member The Council itself is a very small one composed of various sections, whereas the term of the Council is for 5 years and the Executive which will be elected by the Council functions for a period of one year I only see practically this Executive Committee will not function well therefore, I think and I feel that this Executive Committee or the term of this Executive Committee should be extended for three years of the Committee itself be deleted from this Bill That is my submission

శ్రీ పి సుబ్బయ్య -- అధ్యక్షా, నామినేషన్ పాయింటు వాచిలాం గోపాలకృష్ణయ్యగారు చెప్పారు కొన్ని సందర్భాలలో elections ఒకరిగోపోత nominations చేస్తాము అన్నారు అది democratic spirit కి వ్యతిరేకము Elections జరగాలి అన్నారు. Elections జరిపితేకప్పు లాభము లేదు లేకపోతే nominations పేషుతో elections ఒకరిగకుండా పోతాయి దానివల్ల జరిగే ప్రయోజనం లేకుండా పోతుంది. కాన్సిల్ ఉద్దేశ్యము వెరవేరకుండా పోతుంది, Nominated Members Council objections ని వెరవేరే పరిస్థితి కాకుండా పోతుంది వైగా ఇక్కడ ప్రొఫెసర్స్ వున్నారు వైద్యవైపుడ్వ్యంతో ప్రాక్టీస్ చేసేవారికి అవకాశం వుండాలి కనుక ప్రభుత్వం నామినేట్ చేస్తాం అని అంటే ఏదో ఉద్దేశం పెట్టుకొని అంటున్నారని భావించడానికి అవకాశం వుంది కనుక దానిని డిలిట్ చేసి ఎన్నికలు జరపాలని నేను మనవిచేస్తున్నాను

ఇక, రిజిస్ట్రేషన్ కు సంబంధించినంతవరకు—గ్రామ సీమలలో చాలామంది రకరకాల నర్సిఫికేట్స్ తీసుకొని వైద్యం చేస్తున్నవారు వున్నారు. దానికి పాడ్లు,

అదుపు లేకుండా పోయింది ప్రతి ఒక్కరు ఇంజనీర్స్ చేస్తున్నారు ఒకాయన క్వార్క్ ఇంజనీర్స్ చేశాడు అతనికి సర్టిఫికేట్ వుంది సరిగా ఇంజనీర్స్ చేయకపోవడం వల్ల ఆ వ్యక్తి ధనుర్వాతం వచ్చి చనిపోయాడు గ్రామ సీమలలో క్వార్క్స్ బాధ ఎక్కువగా వుంది వారి ఇష్టంవచ్చినట్లు వ్యవహరిస్తున్నారు ఇంజనీర్స్ చేస్తున్నారు మరి వారి సర్టిఫికేట్స్ ఎలాంటివో అర్థంకాకుండా వుంది కనుక ఆ సర్టిఫికేట్స్ ను పరిశీలించి వారు ఎంతవరకు అర్హులలో ఎవరికి ఇవ్వాలి? ఎవరికి ఇవ్వకూడదో పరిశీలించాలి బోగస్ సర్టిఫికేట్స్ ప్రాప్తి సర్టిఫికేట్స్ గురించి తగిన శ్రద్ధ తీసుకొని అదుపులో పెట్టకపోతే ప్రజా నీకానికి తీరని నష్టం కలుగుతుంది అందువల్ల రిజిస్టరు చేసేటప్పుడు ప్రత్యేక మైన డెఫినెట్ కోడ్ ఇచ్చి ఆ డెఫినెట్ లకు లోబడి రిజిస్టరు చేయాలి ఒకసారి రిజిస్టరు చేసిన తరువాత మనం లిమిటేషన్ పెట్టలేము అతనికి ఒక హక్కు, అధికారము ఇచ్చినట్లే తరువాత కాన్సిల్ చేయాలంటే కష్టం ఒకవేళ రిజిస్టరుచేసినా విచారణచేసి రద్దుచేయడానికి వీలుగా అది వుండాలి

ఇక, పెనాల్టీ ఫర్ ఫౌల్స్ లీ క్లెయిమింగ్ టు బి రిజిస్టర్ అన్న దానిలో 500 రూపాయలు మాత్రమే అని ఇచ్చారు 500 రూపాయలు సరిపోదని నేను మనవిచేస్తున్నాను. 400 రూపాయలు తక్షణం కట్టుకొంటారు కాని అతని వల్ల సంఘానికి జరిగే నష్టం మాత్రం చాలా ఎక్కువగా వుంటుంది వైద్యం అంటే ప్రాణానికి సంబంధించిన వ్యవహారం కనుక దీనిని సీరియస్ గా తీసుకొని ఆలోచించాలి ఫౌల్స్ సర్టిఫికేట్ తీసుకువస్తే శిక్ష ఎక్కువగా వుండాలని చెబుతూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను

శ్రీ కె మునుస్వామి — అధ్యక్షా ఈ బిల్లుకు సంబంధించి ఎగ్జిక్యూటివ్ కమిటీకి సంబంధించి చైర్మన్, వైస్ చైర్మన్ ముగ్గురు మెంబర్స్ అన్నారు ఇది మన రాష్ట్రానికి, ప్రతి ఆరోగ్యానికి సంబంధించిన సమస్య మన రాష్ట్రం అంతా కవర్ చేయలేని స్థితిలో ఈ కమిటీ వుంటాయేమోనని సందేహంగా వుంది కనుక ప్రతిజిల్లాకు ఒక మెంబర్ వుండటం అవసరం అని నా మనవి ఈనాడు భారతదేశంలో, ముఖ్యంగా ఆంధ్రదేశంలో గవర్నమెంటు నిర్ణయించిన పరిక్షలలో పాస్ అయిన ఆయుర్వేద వైద్యులు రిజిస్టర్డ్ మెడికల్ ప్రాక్టీషన్ గా వున్నారు అలాంటివారికి కూడా ఈ కమిటీలో ప్రాధాన్యత ఇస్తే బాగుంటుంది అనేకరకాలైన వైద్యులు వున్నారు ఒకవేళ ఇంజనీర్స్ ఇవ్వడంలో పొరబాటు వుంటే వుండవచ్చు, అయినా అనుభవం గడించి సరైన వైద్యం చేయగలిగిన వైద్యులు ఆయుర్వేదంలోనూ, హోమియోపతిలోనూ వున్నారు వారికి కూడా కమిటీలో ప్రాధాన్యత ఇవ్వాలి, దేశంలో మెడికల్ డిపార్టుమెంటు అభివృద్ధిచేస్తే ఇతర దేశాలమీద ఆధారపడే అవసరం వుండదు కనుక అనుభవం వున్నవారందరూ వాటిలో అవకాశం ఇవ్వాలని మనవి చేస్తున్నాను ఒక కమిటీని ఏర్పాటుచేసి దానిద్వారా సర్టిఫికేట్స్ ఇప్పించడం కంటే గవర్నమెంటు నిర్దేశించిన పరిక్షలలో పాస్ అయిన వారిని ఓవర్ లుక్ చేయకుండా వారికి సర్టిఫికేట్స్ ఇచ్చే వద్దని వుంటే, అటువంటివారికి కమిటీలో

ప్రాధాన్యత వుంటే బాగుంటుంది ఈనాడు దేశంలోవున్న మెడికల్ రిలీఫ్ సెంటర్స్ ప్రజలకు అందుబాటులో లేకుండా వున్నాయి వాటిని కేంద్రీకరించి సామాన్య ప్రజలకు అనుగుణమైన వాతావరణం సృష్టించి ప్రజలకు అందుబాటులో వుంచాలి కనక ఈ కమిటీలో నామినేషన్స్ కాకుండా ఎన్నికలు జరపడం మంచిదని మనవిచేస్తున్నాను అలాగే ఆయుర్వేదం హోమియోపతిలో గతర్న మెంటు నిర్దేశించిన పరీక్షల్లో పాస్ అయినవారికి కమిటీలో ప్రాధాన్యత ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను

శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య — అధ్యక్షా! కాన్స్టిట్యూషన్ అండ్ కాంట్రీవీస్ ఆఫ్ ది కాన్సిల్ కు సంబంధించి సందేహం వెల్లుబుచ్చాలని అనుకుంటున్నాను వాటిని మంత్రిగారు సానుభూతితో ఆలోచిస్తారని నమ్ముతున్నాను గాని రిలో సబ్ క్లాజ్ 4 క్రింద ఒక విషయం చెప్పారు దానిలో షెడ్యూల్డ్ కాస్ట్ నుండి ఆడవారిని కాన్సిల్ కు తీసుకోవాలని చెప్పారు సబ్ క్లాజ్ 2-ఎ-ద్వారాగాని, సబ్ క్లాజ్ 2-బి-ద్వారాగాని అలాంటివారు రావడానికి అవకాశం లేనప్పుడు ప్రభుత్వం నామినేట్ చేసేవారినుండి ఒకరిని తీసుకోవాలనే ప్రాతినిధ్య చిహ్నంగా వుంది షెడ్యూల్డ్ తరగతి వుమన్ సరాసరి యూనివర్సిటీనుండికాని, ఎన్నిక ద్వారాకాని రావడంలేదని సాధ్యం కాదని అందరకూ తెలుసు కనుక 'సి' లోనే ప్రభుత్వం నామినేట్ చేసే నలుగురిలో ఒకరు తప్పనిసరిగా షెడ్యూల్డ్ కాస్ట్ వుమన్ అయివుండాలని చెప్పివుంటే ప్రభుత్వంవారు చాలా దీర్ఘంగా ఆలోచించినవారు అయివుండేవారు కనుక ఈ విషయం వున్న పరిశీలించవలసిందిగా కోరుతున్నాను రెండు 'ఎ' లో రావడం అసాధ్యం, రెండు 'బి' లో రావడం అసాధ్యం షెడ్యూల్డ్ కాస్ట్ వుమన్ కు ప్రాతినిధ్యం కల్పించాలనే వుద్దేశం వుంటే ప్రభుత్వం నామినేట్ చేసేవారిలో ఒకరు షెడ్యూల్డ్ కాస్ట్ వుమన్ వుండాలనే విషయం ప్రభుత్వం తప్పక పరిశీలించాలని కోరుతున్నాను అలాగే చైర్ మన్ జాబాకూ పీరియడ్ రెండు సంవత్సరాలు పెట్టి వైస్ చైర్ మన్ కాల పరిమితి ఒక సంవత్సరం మాత్రం పెట్టారు ఎందుకు అలా పెట్టారో అర్థం కావడంలేదు చైర్ మన్ కు రెండు సంవత్సరాల కాల పరిమితి పెట్టినప్పుడు వైస్ చైర్ మన్ కు కూడా రెండు సంవత్సరాలు పెడితే బాగుంటుందేమో ఆలోచించవలసిందిగా కోరుతున్నాను లేకపోతే చిక్కులకు దారి తీస్తుంది కనుక వైస్ చైర్ మన్ ఎన్నిక కూడా రెండు సంవత్సరాలకు ఒకసారి జరిగే విధానం చూడవలసిందిగా కోరుతున్నాను

శ్రీ సి వి కె రావు — అధ్యక్షా! అసలు ఈ బిల్లు యొక్క purpose అంతా కూడా చాలా స్వల్పంగా కన్పడుతున్నది Registered Medical practitioners అందరికీ కూడా ఒక సంస్థను ఏర్పాటు చేయాలని ఉద్దేశపడి ప్రభుత్వం తలపెట్టినట్లుగా కనపడుతున్నది అంతటితో సరిపోదు నిజానికి ఈనాడు ఈ Medical Sciences కి సంబంధించినటువంటి విషయాలు సమగ్రమైనటువంటి objects సమగ్రమైనటువంటి అభివృద్ధిని కలుగజేసే విధానంలో దీనియొక్క objects ను నిర్వహించేటట్లుయితే బాగుండును కనుక ఇది నేను చూచినంతమటుకు

నామమాత్రంగానే వున్నది ఈనాడు మెడికల్ నైస్సెస్ చాలా అభివృద్ధి చెందుతున్నాయి. అందులో మనదేశంలో రెడువరహాల మెడికల్ practitioners వున్నారు ఒకటి శాస్త్రీయ పద్ధతిలో ఆధునిక విధానంలో Allopathy medicine చదువుకొని practice చేస్తూ వున్నటువంటి వారున్నారు ఇక Native పద్ధతులలో ఆయుర్వేదం, హోమియోపతి, యునాని మొదలగు పద్ధతులలో వందలకొలది, వేలకొలది ప్రజలకు సేవ చేస్తున్నటువంటి వారున్నారు అయితే Medical Services కు సంబంధించినంతవరకు అందరూ కూడా ప్రజలకు పనిచేస్తూనే వున్నారు ఈ రెండింటిలో కూడా లోపాలు లేకపోలేదు కనుక యిటువంటి బిల్లును తీసుకువచ్చినప్పుడు సమగ్రమైన దృక్పథంతోను, శాస్త్రీయమైనటువంటి దృక్పథముతోను ప్రభుత్వం తీసుకువచ్చివుండవలసినది కనుక ఈరెంటిని సమన్వయ పరచవలసియున్నది అది కూడా native Doctors అనబడేటటువంటి వారికి ప్రత్యేకంగా నేరొక Registration Bill ను కూడా తీసుకురావలసివుండేది మంత్రిగారు ముఖ్యంగా అయితే మంత్రులు ఎప్పుడెప్పుడు ఏ ఏ subjects నుండి ఏ ఏ subjects కు మారతారో చెప్పలేము—అయితే నరసింహారావుగారికి సంబంధించినంత వరకు మటుకు యీయిన తన సబ్జెక్టు సంబంధించి బాగా కృషిచేస్తారు అనే వాడుక వున్నప్పుడు, అందుచేత ఈ బిల్లును తీసుకువచ్చినప్పుడు సమగ్రమైనటువంటి దృష్టితో ఆయన ఎందుకు అవలంబించలేదో నాకు అవగాహన కావడం లేదు అయితే 10 నుండి, ఈ graduates నందరినీ కూడా registration చేయడానికా యిక్కడ వున్నవాళ్లు క్రొత్తవాళ్లును, అందులో కొన్ని వదలులు, కొన్ని హోదాలు ఏర్పరచాలనా? అలాగదే టట్లయితే వాళ్లు నిర్వహించేటటువంటి పనులు, ఏ ఏ పనులో ఏ ఏ కాలూకులో, శాస్త్రమునకు సంబంధించినటువంటిది, ఈ services కు సంబంధించినటువంటిది అనేది నిర్వచించవలసివుంటుంది ఈ విధంగా పూనుకుంటే చాలా బాగుంటుందని నే ననుకుంటున్నాను ఇరవితే బిల్లుకు సంబంధించి సంతమటుకు దీనిని తీసుకున్నప్పుడు, నిజానికి graduates కి Council వున్నది నిజానికి ఆ council superfluous అని భావించేటటువంటి వాడిని నేను, అయితే వున్నంత కాలం అదివుండకతప్పదేమో Medical services నుంచి కూడా వారికి ఒక ప్రాతినిధ్యం వుంటే బాగుంటుంది Council లో అన్నీ ఇది నిర్వచిస్తే బాగుండేదని అనుకుంటున్నాను కనుక ఈ బిల్లుమై నటువంటి విషయంలో నేను ఈ బిల్లును తీసుకువచ్చినటువంటి మంత్రిగారి ముందు ఈ మాట చెప్పి ఈ విషయం పెట్టదలుచుకున్నాను

శ్రీ పి వి నరసింహారావు — అధ్యక్షా! గౌరవనీయులైన సభ్యులకు నేను మొదట మనవి చేసేదేమంటే ఈ బిల్లుకు ఆయుర్వేదంతో కానీ, హోమియో పతితోగానీ, లేకపోతే ప్రకృతి చికిత్స మొదలైనటువంటి Indian Medicine శాఖలతో ఎలాంటి సంబంధంలేదు. వాటికి సంబంధించిన మరొకచిత్తు చట్టం ఒకటి మన విధానసభ ఎదుటనే మన ఆలోచనలోనే ఉన్నది బహుశ అది ఈ సమావేశంలో వస్తుందో రాదో చెప్పలేను కాని, అది మాత్రం మన పరిశీలనలో

వుందని మాత్రం మనవి చేస్తున్నాను దీనికి వాటికి ఎలాటి సంబంధంలేదు మనదేశంలో Allopathic వైద్యానికి సంబంధించిన చైతన్యవల్ల కొన్ని అక్రమాలు, మోసాలు జరుగుతున్నాయి ఏ registration లేకుండా Allopathic వైద్యమును బాహ్యంగా గ్రామీనుల్లో, గ్రామీనుల్లోనే కాదు కొన్ని పట్టణాలలో కూడా చేస్తున్నారు చేయడమేకాక వారు మూకుర్రాడా ఒక గుర్తింపు, recognition యివ్వవలసినదని ప్రభుత్వాన్ని ప్రార్థిస్తున్నారు, కొంత ఒత్తిడికూడా తెస్తున్నారు. ఈ సందర్భంలో మనదేశంలో వైద్యులు అనుకున్న పేరలో అనుకున్న సంఖ్యలోలేదు కాబట్టి వారికి కూడా గుర్తించడమా లేక, గుర్తించడం ప్రారంభమే అది ఎంత దూరం పోతుందో తెలియకముక ఒక చట్టం ద్వారా వీరి registration మొత్తం వాటిన్నిటినీ సక్రమంగా కట్టబెట్టగా చేయించడమా అనే సమస్య మన ఎదుటికి వస్తుంది ఆంధ్రప్రదేశ్ కు సంబంధించినంతవరకు ఈనాడు వైద్య శాఖలలో నుంచి వైటికి వచ్చేటటువంటి పట్టభద్రులు అనుకున్నా సంఖ్యలో ఉపబియ్యమవుతున్నారు. ఈనాడు వారికి ఉద్యోగాలు యిచ్చే పరిస్థితిలోనే మనం పుంటామా లేదా అనే, సందేహ ఒకటి వస్తూవుంది కాబట్టి పట్టభద్రులుకాని వారిని సక్రమంగా ఎదుర్కొని వారినికూడా గుర్తించే సమస్య మన ఎదుట వేరు అది ఉద్బవించకూడదని ప్రభుత్వం భావిస్తోంది ఇదివరలో ఆంధ్రప్రాంతంలో ఒకటి, తెలంగాణా ప్రాంతంలో మరొక చట్టం ఈ registration కు సంబంధించి వుండేవి ఆ రెండింటినీ ఏకీకృతం చేసి అదే సందర్భంలో యింకొక చిన్న సవరణ ద్వారా యిదివరకు కేంద్ర చట్టంగా ఉన్నటువంటి సెంట్రల్ యాక్ట్ 7 ఆఫ్ 1916—దాని పేరేమిటంటే ఇండియన్ మెడికల్ డిగ్రీస్ యాక్ట్ 1916—అనేది ఒకటివుంది, దానిద్వారా మనం మెడికల్ ఉపాధి పొందకపోతే, డిగ్రీ పొందకున్నా కాని కొందరు ఎమ్ డి అని ఎమ్ బి బి యస్ అనీ, మరొకటనీ వ్రాసుకొని ప్రజలను మోసగించడం కూడా జరుగుతూ వుంది అట్లా చేయకూడదు దానికి శిక్ష యింత అని శిక్ష విధించేటటువంటి చట్టాన్నికూడ ఆంధ్రప్రదేశ్ ఆంధ్రప్రదేశ్ మనము వర్తింపజేస్తూ వున్నాము అది ముఖ్యంగా గమనించవలసినది (శ్రీ) వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్యగారు, యింకా వదితర మిత్రులు యిచ్చినటువంటి సూచనలను, వాగ్చివటవంటి సవరణలను గురించి నేను మనచెప్పిన దేమిటంటే—ప్రప్రథమంగా—చాలా పెద్దది కాకుండా మరీ చిన్నది కాకుండా పది పానుగురు సంఖ్యతో వైద్య మండలిని ఏర్పాటు చేస్తున్నాము పది పాను ఎందుకు 90 ఎందుకువద్దు? 50 ఎందుకువద్దు అనే ప్రశ్న ఉద్భవించవచ్చు. దానికి పెద్ద sacrosanct ఏమీలేదు ప్రప్రథమంగా చేస్తున్నాము మరీ అన్ పిల్డిగా వుండకూడదనేది ఒక ఉద్దేశ్యము, మరీ చిన్నదిగా వుండకూడదనేది మరొక ఉద్దేశ్యం పది పానుగురున్నటువంటి ఈ మండలికి ఒక కార్యవర్గం ఎందుకు అనే ప్రశ్న కూడ వస్తుంది కార్యవర్గం ఎందుకంటే దైనందిన కార్యక్రమం చేసుకోడానికి కార్యక్రమం వుండక తప్పదు రిజిస్ట్రేషనుకు సంబంధించి దానికి ఒక రిజిస్ట్రార్ ఉంటాడు తన దినదిన కార్యక్రమము నిర్వహించడంలో ఎన్నో సమస్యలు ఎదుర్కొనవలసివస్తుంది. కాబట్టి ఎప్పటికప్పుడుకలసినిర్ణయము

తీసుకోడానికిగాను ఒక కార్యవర్గం చాలా అవసరమని భావించడం జరిగింది కనుక అక్కడ ఒక మండలి, తద్వారా ఎన్నుకోబడినటువంటి ఒక కార్యవర్గము యివి రెండు కూడా అవసరమని చెప్పి మనవిచేస్తున్నాను. యితే ఇందులో గోపాలకృష్ణయ్యగారు యిచ్చినటువంటి ఒక సవరణతో నేను ఎన్నికైనాను అంగీ రించడానికి సిద్ధంగా వున్నాను అదేమంటే ఈ 4 వ క్లాజును పూర్తిగానే తీసివేయమన్నారు ఇదివరకు వున్న రెండవ క్లాజులో చెప్పినటువంటి ఆ ఎలెక్టోరల్ కాలేజెస్, వాళ్లు ఎన్నుకొనకపోతే ప్రభుత్వం నామినేట్ చేస్తుంది అనేటువంటి అది బహుశా ఎన్నడు జరగదు అది అసలు జరగడానికి వీలులేదు ఎందుకంటే విశ్వవిద్యాలయాలకు సంబంధించిన సెనెట్స్ వున్నవి అవి తప్పకుండా తమ తమ ప్రతినిధులను పంపుతాయి ప్రెస్ క్రెడిట్ మెంబర్ అన్నారు విహితమైనటువంటి వద్దతిలో-అవి ఎన్నికలు జరపడం అనేది అప్పక జరుగుతుంది కనుక దానిని గురించి వారు జరపరేమో, మనము నామినేట్ చేయవలసి వస్తుందేమోననేటువంటి సమస్య ఉద్భవించినే ఉద్భవించదు కాబట్టి దీనికి సంబంధించిన వారి సవరణను నేను అంగీకరిస్తున్నాను ఇక తక్కినవాటిని గురించి అసలు మనం ఎన్నుకొనడమో నామినేట్ చేయడమో అనేది శ్వశతంగా జరుగుతున్నటువంటి చర్యండి ఇప్పుడు ఇండియన్ మెడికల్ కౌన్సిల్ యాక్ట్ లో కూడా కొంతమందిని ఎన్నుకోవడం కొంతమందిని నామినేట్ చేయడం అనేవి ఉన్నాయి ఆ మోడల్ లోనే మనం ఎన్నికలకు తయారుచేస్తున్నాను నామినేట్ చేసేవారి సంఖ్య ఎన్నుకోబడిన వారి సంఖ్యకన్నా అధికంగా లేదు కాబట్టి ఎలెక్టెడ్ ఎలిమెంటు చాల ఎక్కువగా ఉండాలన్నది చూచాము అంతేకాకుండా నలుగురు నామినేట్ ద్వారా ఎందుకు వస్తున్నారంటే ముఖ్యంగా ప్రాప్తనర్సు మొదలైనటువంటి విద్యార్థులకి, వైద్యరంగానికి సంబంధించినటువంటివారు ఎన్నికలలో పాల్గొని వారు దీనికి కావలసిన హడావిడికి సిద్ధముగా వుండరు వారు కాస్తా విద్యార్థిరంగములో ఎక్కువగా నిమగ్నమైనటువంటి వారు ఎన్నికల రంగములో వారు సాధారణముగా వారు ఆ రాకపోవడమే కొంతవరకు ఊహము కూడా కాబట్టి అటువంటి వాళ్ళు తప్పకుండా ఇద్దరైనా ఉండాలి నలుగురితో అని చెప్పడం జరిగింది అది చాలా అవసరం ఎందుకంటే Indian Medical Council గాని, Andhra Pradesh Medical Council గాని, మనము form చేసినప్పుడు అందులో వైద్య విద్యకు సంబంధించినటువంటి వారు ఇద్దరైనా లేకుండా ఉండడం మంచిదికాదు తప్పకుండా వారికి ప్రాతినిధ్యము ఉండాలి అనే ఉద్దేశంతో అదితప్పనిసరిగా ఉండాలని చెప్పాము ఇక హరిజనులు, మహిళలు వీరికి సంబంధించినంతవరకు ఇప్పుడు మిత్రులు కోటయ్యగారు ఒకటి సెల విచ్చివారు, వారు ఎన్నికల ద్వారా రావడం అసంభవము అని అసంభవమని నేను భావించడం లేదు. నమ్మడంలేదు ముఖ్యమంత్రిగారి దగ్గరనుంచి హరిజనులు, రావడానికి అవకాశం ఉండేటువంటి ఈకాలములో, హరిజనుడు ఒక మెంబరుగా వుంటే అని గాని లేక ఒక మహిళ వుంటే అని గాని అనుకోవడం మన హరిజనుల సొదరుల పట్ల లేక మహిళా సోదరిల పట్ల మనము కొంత చిన్న చూపు

చూచినట్లు అవుతుంది అది వాస్తవికమైన విషయం కాదు కాబట్టి వారు వస్తారు రావడానికి అవకాశం ఉన్నదని సమ్మతూ due regard shall be given అని అన్నారు ఏదైనా ఒక పరిస్థితిలో వారికి ప్రాతినిధ్యము ఇవ్వడం అవసరం, సుంజనము, వాంచనీయము అని ప్రభుత్వము భావించినయెడల వారికి ఇవ్వవలసిందని ఒక enabling provision పెట్టాము కాబట్టి ఆ విధంగా వారు రానేరారు వారు ఖచ్చితంగా ఇవ్వవలసింది అనేటటువంటి స్థితిలో ఆలోచించలేదని మనవిచేస్తున్నాము. మళ్ళీ చూస్తాము 1,2 సంవత్సరములు అయిన తరువాత ఎమైనా అటువంటి పరిస్థితి ఉంటే మళ్ళీ మార్చవచ్చు సంఖ్యను గురించి కూడా మళ్ళీ మార్చుకోవచ్చు ఇంకేదైనా ఇతర వివరాలు మునుము మార్చుకోవచ్చు ఇది ఒక శిలా శాసనము కాదు కాబట్టి ఇప్పుడు ఉన్నంతలో pragmatic గా ఒకటి ఆలోచించాము సరే Special Committees ఎందుకని అడిగారు ఎందుకంటే ప్రత్యేకమైన కొన్ని సమస్యలు ఈ వైద్యరంగములో ఉన్నాయి. నిపుణులకు సంబంధించిన సమస్య ఒకటి ఉన్నది ప్రజారోగ్యముకు సంబంధించిన సమస్య ఒకటి ఉన్నది ఈ విధంగా సాంకేతిక, సాంకేతికతర సమస్యలు అనేకము ఉంటాయి కనుక ఇప్పుడు ఈ ముఠా మండలి ముందు ఒక సమస్య అటువంటిది వస్తుందో వారందరూ అని ఒక నిర్ణయము తీసుకోలేనటువంటి పక్షములో తీసుకోవడం మంచిది కాదు అనుకోవటమంటే పక్షములో వారు ప్రత్యేకముగా ఒక కమిటీని నియమించడానికి అవకాశము కల్పించబడింది అంతగాని, అటువంటి సమస్య లేనప్పుడు, అటువంటి కమిటీ ఉద్భవించడానికి అవకాశంలేదు కాబట్టి అది కాస్తా fluid గా, చాలా flexible గా పెట్టబడింది దాన్ని చాలా rigid గా కట్టుదిట్టముగా చేసినట్లయితే రేపు అమలుచేయడంలో కొన్ని ఇబ్బందులు రావచ్చు అనే ఉద్దేశ తో Special Committees and their functions కేవలం ఒక general terms లోనే చెప్పడం జరిగింది కాబట్టి అది సమంజసమని మనవి చేస్తున్నాము ఇంకా అనిభవము ద్వారా దానిని particularise చేయవలసిన అవసరం ఉంటే తరువాత చూసుకోవచ్చునని మనవిచేస్తున్నాము C V K రావుగారు చెప్పతూ కేవలం Registration మూత్రమే కాకుండా, వైద్యులకు వైద్య విద్యకు సంబంధించిన అనేక విషయాలు ఉన్నాయి. ఆ విషయాలన్నీ ముఖ్యంగా ఆలోచించవలసి యున్నదని సెలవిచ్చారు అసలు ఈ వృత్తికి సంబంధించినటువంటి ఒక ప్రాతినిధ్యము వహించినటువంటి ఒక body ఉంటేనే అది జరుగుతుంది కాబట్టి యిది కేవలము registration మూత్రమే కాదు, అనేకము ఉన్నాయి penalties కూడా ఉన్నాయి professional misdemeanour, and misconduct ఇటువంటివి ఏమైనా ఉన్నాయెవ్వరికి సంబంధించినటువంటి అపరాధాలుగాని, నేరాలుగాని వీటిని బహుళా వాక్యే చూడవలసి ఉంటుంది కాబట్టి అనేకవిషయాలు ప్రత్యేకంగా ఈవృత్తికి, ఈశాస్త్రానికి సంబంధించినవి వారు చూచుకోవలసియుంటుంది అయితే Constitution కు సంబంధించినటువంటి ఈచట్టములో ఇంతకంటే మనము ఎక్కువగా వివరాలు ఇవ్వవలసిన అవసరంలేదు కేవలం registration వరకే కాకుండా దానికి సంబంధించి matters connected therewith అని చప్పి long title లో

ఉన్నది కాబట్టి registration మాత్రంచేసి ఊరుకొంటారు అనే మాట కాదు వారివృత్తికి, వారిశాస్త్రాన్ని ప్రైవేట్‌వైద్యకు సంబంధించినటువంటి అనేక వివిధ విషయాలలో కూడా వారు పరిశీలన జరుపవలసి ఉంటుంది ఇది ఒక authoritative body గా ఉంటుంది అది ఉండడము చాలా అవసరము మనము layman గా ఉండి పమినిర్ణయాలు తీసుకోడానికి అవకాశములేరు కాబట్టి ఈవిధంగా చట్టము తీసుకురాబడింది Fourth clause ను తీసేయడానికి నేను ఒప్పుకొంటున్నాను తక్కినవి అంత ముఖ్యమైనవి కావు ఎట్లయినా మనము చర్చించుకోవచ్చు, 15 అనవచ్చును, 13 అనవచ్చును 12 తానికి ఈరూపముతో దీనిని ఉండనిచ్చి మనము pass చేయవచ్చు. చాలా అనిభవముద్వారా ఏమైనా సవరణలు చేసుకోవచ్చు ఇందులో ఏమీ పట్టుదలకు తావులేదు అని మనవిచేస్తూ దీనిని అమోదించవలసిందిగా సభవారిని కోరుతున్నాను

Mr Speaker —The question is

‘That the Andhra Pradesh Medical Practitioners Registration Bill 1967’ as reported by the Regional Committee be read a second time

The motion was adopted

Mr Speaker —Sri Vavilala Gopalakrishnayya has given notice of 12 amendments. The hon Minister is prepared to accept the second one viz, delete clause 4. What about the other amendments? Is he moving them or not? I take it that he is not moving all those amendments

I shall now put the clauses to vote

CLAUSE 2

Mr Speaker — The question is

That clause 2 do stand part of the Bill

The motion was adopted

Clause 2 was added to the Bill

CLAUSE 3

Sri Vavilala Gopalakrishnayya —Sir, I move

Four clause (2) (c) of clause 3 substitute the following —

“Four Members to be nominated by the Government of whom two shall be from amongst such members of the teaching staff, one lady, one scheduled caste, one of medical mission, and one from recognised philanthropic institution”

Mr Speaker —Amendment moved

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య —ఇప్పుడు దాదాపు spirit ఏమైనా accept చేస్తున్నారు హోరిస్సులు దాంట్లో రాకపోతే nominate చేస్తామని అన్నారు కాని దాంట్లో వచ్చినప్పటికీ, అదనంగా ఉన్నప్పటికీ నష్టము ఉంటుంది. చాలా నలుగురు రావడము కాకుండా ఇంకొక ఉద్దేశము

పాఠశాలలో పెట్టుకొని చేశారని మేము అనుకోవడములేదు. అది వరకు చెప్పలే బాగుంటుంది.

శ్రీ పి వి నరసింహారావు — ఇప్పుడు దీనిలో ఉన్నది ఏమిటంటే, other groups of practitioners whose representatives have not been included under clause (a) or clause (b) అని ఉన్నదంటే ఇది కేవలము వీళ్ళు ఒకరి కాకుండా, ఇప్పుడు L M Ps ఉన్నారు వాళ్ళ కూడా Allopathy practice చేసేవారు ఉన్నారు కాని వాళ్ళు యితర చాలాశక్తులతో ఉన్నది ఈనాడు వాళ్ళకు సంబంధించిన సమస్యలు ఉండివచ్చు లేవు ఇంకా ఎటువంటివాటికి చెందినటువంటి వేరే వర్గాలు ఉండవచ్చు వాటిని ఏదైనా ఒక వర్గానికి సరియైన ప్రాతినిధ్యము ఇవ్వలేదని అనుకోవచ్చు. Bill లో వారు రాలేదని ప్రభుత్వం భావించినప్పుడు వారికి ప్రాతినిధ్యము ఉన్నానికి కాస్తా దీనిని flexible గా పెట్టడం బరిగిందిగాని ఇంకాకంటే ఏమీలేదు వారిజనులకు ఇవ్వవద్దు అనికాదు, మహిళలకు ఇవ్వవద్దు అనికాదు అటువంటి ఉద్దేశంలేదు, కనుక ఉన్నది ఉన్నట్లుగా ఆమోదిస్తే బాగుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను.

Mr Speaker —The Questions

"For sub clause (2) (c) of clause 3 substitute the following

'Four members to be nominated by the Government of whom two shall be from amongst such members of the teaching staff, one lady, one scheduled castes, one of medical mission and one from recognised philanthropic institution'

The amendment was negatived

Mr Speaker —The question is

"That Clause 3 do stand part of the Bill

The motion was adopted

Clause 3 was added to the Bill

CLAUSE 4

Sri Vavilala Gopalakrishnayya —Sir, I beg to move -

"Delete clause 4"

Mr Speaker —Amendment moved

(Pause)

Mr Speaker —The question is

"Delete clause 4"

The Amendment was adopted

Sri Vavilala Gopalakrishnayya —Now, the Clauses have to be re numbered

Mr. Speaker —That they will do Now Clause 5 becomes Clause 4

The question is

“ Clause 4 do stand part of the Bill ”

The motion was adopted, and

Clause 4 was added to the Bill

CLAUSE 5

Sri Vavilala Gopalakrishna — Sir, I beg to move

“ For sub-clauses (1) and (2) of clause 5 substitute the following

“ The Council shall elect in the prescribed manner from amongst its members a Chairman and a Vice-Chairman who shall unless he ceases to be a member of the Council earlier, ”

Renumber sub clauses (3) and (4) as sub clauses (2) and (3) ’

Mr Speaker — Amendment moved

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య — Vice-Chairman ను ఒక సారి ఎన్నుకోమని chairman ను ఒకసారి ఎన్నుకోమని వారు ఒక సంవత్సరం ఉంటారని, యివన్నీ చాల నిర్బంధాలు ఉన్నాయి ఒక్కటి గానే ఉంటే పరి పోతుంది దాని అభ్యంతరం ఏమిటి ?

శ్రీ పి వి నరసింహారావు — మరేమీ లేదు 5 సంవత్సరాల వరకు ఒకే chairman ను ఎన్నుకొని ఉండడం అంటే ఆ chairman ఎట్లా ఉంటాడో ఏమిటో తెలియకుండా ఉన్నది కనుక చాలమంది అవకాశం వచ్చేటట్లు ఆందులో అనేక కాబోషకాలు ఉన్నాయి కాబట్టి వారికి Vice Chairman గా ప్రతి సంవత్సరం ఒక మనిషి ఎన్నుకొనబడితే కొంత క్రొత్తదనం వస్తుంది It is a pragmatic approach

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య — D M S దానితో President గా ఉండనక్కర లేదు అనే point ఉన్నది

శ్రీ పి వి నరసింహారావు — మొట్ట మొదటి దశలో అనేకం ఈ సంఘం వారు ఎదుర్కోవలసిన ప్రశ్నలు పరిపాలనకు సంబంధించినవి, సాంకేతిక విషయాలకు సంబంధించినవి ఉంటవి కాబట్టి శుష్టంగా ఆలోచించి చాలమందిని విచారించి, ఎవరిని అంటే నేను చెప్పలేనుగాని, కొందరిని ఆయినా consult చేసి చేయడం జరిగింది D M S చెండు సంవత్సరాలుగా ఉండడంవల్ల ఆ ఉండలికే లాభం కాబట్టి దానిని మనం ఆ తేవించవలసిన అవసరం లేదు అని మనవి చేస్తున్నాను

Mr Speaker — The question is

“ For sub-Clauses (1) and (2) of Clause 5, substitute the following

"The Council shall elect in the prescribed manner from amongst its members a Chairman and a Vice-Chairman who shall unless he ceases to be a member of the Council earlier Renumber sub clauses (8) and (4) as sub-clauses (2) and (3) "

The amendment was negatived

Mr Speaker — The Question is

" That Clause 5 do stand part of the Bill "

The motion was adopted

Clauses 5 was added to the Bill

CLAUSE 6 to 9

Mr Speaker —The question is

"That Clauses 6 to 9 do stand part of the Bill"

The Motion was adopted

Clause 6 to 9 were added to the Bill

CLAUSES 10

SRI Vavilala Gopalakrishnayya —Sir, I beg to move

"In sub clause (1) of clause 11 for the word "seven" substitute the word "five"

"In sub-clause (2) of clause 11 for the words "twice in each year" substitute the words "four times in each year without an interval of three months"

Mr Speaker —Amendments moved

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య - సంవత్సరానికి రెండు meetings అని చెప్పారు సంవత్సరానికి 4 meetings అయినా వేయాలి ఉన్నదే చిన్న body ఆ చిన్న body కూడ సంవత్సరానికి రెండు మారులే meet అవుతుంది అంటే దాని functioning infructuous అయిపోయే స్థితి వస్తుంది 4 మారులు అయినా సమావేశం అయ్యేట్లుగా ఏర్పాటు చేయడానికి ప్రభుత్వానికి అభ్యంతరం ఏమి?

శ్రీ పి వి నరసింహారావు — అభ్యంతరం ఏమిలేదు వాళ్ళు కలవరు మనలాటి వారు అయితే ఎన్ని సార్లు అయినా కలవవచ్చు వాళ్ళు అసలు కలవడమే స్వంతు అందుకని executive body పెట్టాము, దైనందిన విషయాలు ఉంటే వాళ్ళు ఆలోచించుకోడానికి ఇప్పటికీ రెండు సార్లు ఉండ నివ్వండి. Minimum కావలసివస్తే 10 సార్లు కలవవచ్చు దానికి ఏమి ఉన్నది

Mr Speaker — The question is

" In sub-clause (1) of clause 11 for the word "seven" substitute the word "five"

" In sub-clause (2) of clause 11 for the word "twice in each year" substitute the words "four times in each year without an interval of three months"

The amendment was negatived.

Mr Speaker —The question is
“That Clause 10 do stand part of the Bill ”
The motion was adopted
Clause 10 was added to the Bill

CLAUSE 11

Sri Vavilala Gopalakrishnayya —Sir, I beg to move
“Delete sub-clause (2) (b) of clause 11 ”
Mr Speaker —Amendment moved
Sri Vavilala Gopalakrishnayya —I will read the Clause Sir
“If any casual vacancy occurs before such election, the Executive Committee shall fill that vacancy by electing a Member ”
అది ఇంచాక్ టి స్పీరిటు ఇంచాక్ పదై తే deletion accept చేశారో
ఇదిగూడ చానీకి సంబంధించినదే చాచాపు రెండూ ఒక వర్గతీలోనే

Mr Speaker —What do you say Mr Narasimha Rao ?
Sri P V Narasimha Rao —Nothing Sir Let it stand as it is
Mr Speaker —The Question is
“Delete sub-clauses (2) (b) of clause 11 ”
The motion was negatived
Mr Speaker —The question is
“That Clause 11 do stand part of the Bill ”
The motion was adopted, and
Clause 11 was added to the Bill

CLAUSE 12

Mr Speaker —The question is
“That Clause 12 do stand part of the Bill ”
The motion was adopted, and
Clause 12 was added to the Bill

CLAUSE 13

Sri Vavilala Gopalakrishnayya —Sir, I beg to move
“In sub-clause (1) of clause 13 delete the words “unless the Council appoints another person as treasurer” ”

Mr Speaker —Amendment moved
శ్రీ చాచిలాల గోపాలకృష్ణయ్య — చాళ్ళ అభిప్రాయం కూడ సరిపో
తుంది అనుకుంటాను. Clause లోనే పెట్టారు
“The Council shall appoint a Registrar who shall act as
Secretary of the Council and who shall also act as Treasurer, unless
the Council appoints another person as Treasurer.” చిన్న కమిటీలో
treasurer ఎందుకు ?

శ్రీ పి. వి. వరసంపోతాపు :— చారికి అవసరం ఉన్నది అంటే పెట్టు
కుంటారు.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య — అసలు treasurer ఉంటేనే దానితో conflict వస్తుంది Corporate body నడుస్తూ ఉండేప్పుడు treasurer ఉండే టెక్నిక్ ఆయనవచ్చి సంతకం చేసేంతవరకు దమ్మిడి ఖర్చు చేయడానికి పీబులేని స్థితి వస్తుంది

Mr Speaker,— The question is

“ In sub-clause (1) of clause 13 delete the words “ unless the Council appoints another person as Treasurer ”

The motion was negatived

Mr Speaker,— The question is

“ That Clause 13 do stand part of the Bill ”

The motion was adopted

Clause 13 was added to the Bill

CLAUSE 14

Sri Vavilala Gopalakrishnayya — Sir I beg to move

“ In clause 14 for the words “ arranged in the alphabetical order ” Substitute the words “ arranged in the telugu alphabetical order and publish in the Andhra Pradesh Gazette ”

Mr Speaker —Amendment moved

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య — గవర్నమెంటును ఒకటి అడుగు కున్నాను గెజిట్‌లో publish చేయాలని చెప్పారు కాని ముందు supply చేయాలని కాదు Proof కు గెజిట్‌లో publish చేయాలని ఉన్నది అది reading లో చిక్కువస్తుంది. గెజిట్‌లో ఉండాలని ఉద్దేశ్యం. List అంకా గెజిట్‌లో publish అవుతున్నది గెజిట్‌లో publish చేయాలనేది obligation కాదు Proof కావాలంటే గెజిట్‌లో చూపించమన్నారు ఆ Construc- tion of sentence కు దీనికి తేడా ఉన్నది మళ్ళీ ఒకసారి గదివి చూస్తే వారికే అర్థం అవుతుంది

శ్రీ డి. వి. నరసింహారావు — ఏమిటో నాకు తెలియదు. I will now read the clause Sir

“ The Council shall cause to be maintained in the prescribed manner a register of medical practitioners, which shall contain the names of the medical practitioners arranged in the alphabetical order. It shall be the duty of the Registrar to keep the register correct and from time to time to revise the register and publish it in the prescribed manner. Such register shall be deemed to be a public document within the meaning to the Indian Evidence Act, 1872, and may be proved by a copy published in the Andhra Pradesh Gazette ”

What is the difficulty here ?

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య — ఆ document రిజిస్ట్రీ తీసుకోమన్నారు అది document ఎప్పుడు అవుతుంది? గెజిట్ లో notification యిచ్చి కాగితం చూపించినప్పుడు document అవుతుంది అంటున్నారు గెజిట్ లో notification చేయాలి అది document అవుతుంది అంటే పని పోతుంది వారి దగ్గర కాగితం ఉంటుంది Document గనుక ఎప్పటికైనా కోర్టుకు వెళ్ళాలంటే గెజిట్ లో notification వస్తుంది

A copy of the register of medical practitioners which shall contain the names of the medical practitioners should be published in the Gazette. Then only that copy of the published gazette will become a document.

Sri P V Narasimha Rao —No objection Sir

Sri Vavilala Gopalakrishnayya —“It shall be the duty of the Registrar to keep the register correct and from time to time, to revise the register and publish it in the prescribed manner. This prescribed manner, should be the Gazette publication.

Sri P V Narasimha Rao —We can accept it Sir

Mr Speaker —That is alright

Sri P V Narasimha Rao —We can agree to the second thing Sir. But as far as the first thing i.e. “arrange in the telugu alphabetical order”, I request Sri Vavilala Gopalakrishnayya not to press for this. In future however we are going to introduce telugu Sir. Let him not press for this at present.

Sri Vavilala Gopalakrishnayya —I am not pressing it Sir

Mr Speaker —Now the Question is —

“In Clause 14 for the words ‘arranged in the alphabetical order’ substitute the words ‘arranged in the alphabetical order and published in the Andhra Pradesh Gazette’

The amendment was adopted

Sri Vavilala Gopalaksishnayya —Sir, I beg to move

“In clause 14 delete the words “and may be proved by a copy published in the Andhra Pradesh Gazette”

Mr Speaker —Amendment moved

Mr Speaker —The question is

“In clause 14 delete the words “and may be proved by a copy published in the Andhra Pradesh Gazette”

The motion was negatived

Mr Speaker —The question is

“That clause 14 as amended do stand part of the Bill”

The motion was adopted

Clause 14 as amended was added to the Bill

CLAUSE 15

Sri Vavilala Gopalakrishnayya —Sir, I beg to move

“ In sub clause (1) of the Clause 15 for the words “fee as may be prescribed for being registered under this Act” substitute the words “fee of rupees five ”

Mr Speaker —Amendment Moved

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య, —ఆ ఫీజు ఎంతో వారు చెప్పలేదు ఎంత వయ్యాలని గవర్నమెంటు అభిప్రాయం ?

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు —వారు యిచ్చుకునేంత వేస్తాం At the moment, I am not very definite about that Sir But it will be reasonable

Mr Speaker —The question is

“ In sub clause (1) of clause 15 for the words “fee as may be prescribed for being registered under this Act” substitute the words “fee of rupees five ”

The motion was negatived

Mr Speaker —The question is

‘ That Clause 15 do stand part of the Bill’

The motion was adopted

Clause 15 was added to the Bill

CLAUSE 16

Sri Vavilala Gopalakrishnayya —Sir, I beg to move .

“Delete Sub-clause (1) of clause 16 ”

In Sub clause (2) of clause 16 for the word ‘such’ substitute the letter ‘a’ ”

Mr Speaker —Amendment moved

Sri Vavilala Gopalakrishnayya — In this Clause it is mentioned ‘Every Registrar of Births and Deaths on receiving notice of the death of a registered practitioner, shall forth with transmit to the Registrar appointed under this Act ’ ఇది చాలా చిక్కుతో కూడుకున్న విషయం ఆయన రిజిస్టర్డ్ ప్రాక్టీషనర్ అవునో, కాదో చచ్చిపోయిన ఆయన ఏమీ చెప్పలేదు కనుక — “On receipt of such certificate or other reliable information ” అని అ సెంటెన్స్ కూరిస్తే సరిపోతుంది, ప్రాక్టీకల్ గా యిక్కడ వచ్చే యిబ్బందులు గమనించాలి డెల్ట్ సర్టిఫికేటు వారు యివ్వలేరు.

Sri P V Narasimha Rao,— “On receiving notice of the death of a registered practitioner ” చనిపోయినాడనే మాత్రమే ఆయనకు దొరికితేనే యివ్వమన్నాం

He should first get a notice of death and also that he was a medical practitioner So the condition is very clear

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య — అందులో ఎటువంటి చిక్కుకూ ఆస్కారం యివ్వకుండా క్లియర్ గా చెబితే సరిపోతుంది లేకపోతే వారు నోటీసు యివ్వకపోతే, మీకు ఇన్ ఫర్ మేషన్ రాకపోతే ఆఫీషియల్ గా ఏమీ కాలేదనే సమాధానం వస్తుంది అందువలన అది లేకుండా చేయడం అవసరం

శ్రీ పి వి నరసింహారావు — రిజిస్ట్రార్ ఆఫ్ బర్న్స్ అండ్ డెప్స్ ను ఆయనకు భోగట్టా వస్తేనే యివ్వమన్నాం వస్తే ఏమీ చెయ్యాలో చెప్పాం అందువలన యిందులో వరస్పర చైరుధ్య మేమీలేదు

Mr Speaker —The question is

“Delete Sub-clause (1) of clause 16 ”

The motion was negatived

Mr Speaker —The question is

“In sub-clause (2) of clause 17 for the word “such” substitute the letter ‘a’

The motion was negatived

Mr Speaker —The question is

“That Clause 16 do stand part of the Bill ”

The motion was adopted

Clause 16 was added to the Bill.

CLAUSES 17 to 36

Mr Speaker —The question is .

“That Clauses 17 to 36 do stand part of the Bill.”

The motion was adopted

Clauses 17 to 36 were added to the Bill

Clause 1 preamble and Long Title

Mr Speaker —The question is

“That Clause 1, Preamble and Long title do stand part of the Bill ”

The motion was adopted.

Clause 1, Preamble and Long title were added to the Bill.

SRI P V NARASIMHA RAO.—Sir, I beg to move that the Andhra Pradesh Medical Practitioners Registration Bill, 1967 be read a third time

Mr. Speaker .—Motion moved

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య —అధ్యక్షా, ఇది కొత్తగా తీసుకువస్తున్న ఇంట్రోడ్యూక్షన్ లు. ఇప్పుడు మెడికల్ గా వస్తున్న చిక్కులు చాలా ఉన్నవి. ఇది తీసుకువచ్చారుగాని, రెండవది తీసుకురాలేదు ఇంక, యీ సమావేశంలో అది వస్తుందా, రాదా? అనే అనుమానం ఉన్నది. హోమ్మోపతి వారి విషయం ఏరికా రిజిస్ట్రేషన్స్ అయిపోతాయిగాని, వాటికొరతర అట్లాగే ఉంటుంది సరిస్థితి

ఆ కేటగిరీ విషయంలో ఉన్న కాంప్లికేషన్స్ చాలా వున్నాయి ఇంట్రగ్రేటెడ్ విల్లు దానికి సంబంధించినది లేకపోతే చాలా యాతన అవుతుంది చాలా యిబ్బందులు వస్తాయి జి.ఓ.లు తలక్రిందులుగా వ్రాయడం, ప్రొక్టోర్లు వల్లడం యిటువంటి గొడవలన్నీ దీనిలో వస్తాయి దానిని తీసుకురావడానికి ఎందుకు అలస్యం చేస్తున్నారో మాకు తెలియడంలేదు రెండు సంవత్సరాలు డి.ఎం.ఎస్. గారికి యిచ్చాము అంటున్నారు ఇది ఏరకంగా అనుబంధంలో వచ్చే యిబ్బందులను ఎదుర్కొన్నదానికి, పరిష్కరించడానికి పూనుకుంటున్నారో కూడా తెలియడం లేదు ఎందుకూ కొరగాని చైర్మన్లు దేశంలో వస్తున్నప్పుడు రెస్టిక్ చేయడానికి వెంటనే చర్యలు తీసుకోవలసిన సమయమిది అలాగే క్వడాక్టర్ల విషయం చెప్పాలి. ఏమీ తెలియనివారు క్వడాక్టర్లుగా ప్రారంభిస్తున్నారు ఆల్టర్ కేర్ విషయం వారు చూడడంలేదు. వీరికి కళ్ళు పోతున్నాయి. వారుమాత్రం పద్మభూషణ్ లు అయిపోతున్నారు ఇటువంటి అసమర్థులు, కాశగానివారు వస్తున్నప్పుడు ప్రభుత్వం కంట్రాక్ట్ చేసుకోవలసిన ఆవసరం ఎంతయినా ఉన్నది. గవర్నమెంటు డాక్టర్లు ప్రైవేటు ప్రాక్టీసు చేయగూడదని పోవర్సెస్ యిస్తే కొంతవరకైనా పోస్టిటల్స్ బాగుపడడానికి అవకాశముంటుంది ఆ విధంగా దానిని ఆరికట్టాలి దీనినిగురించి ఆలోచించాలని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు — గోపాలకృష్ణయ్యగారు చెప్పిన విషయా లన్నీ ఆలోచిస్తూనే ఉన్నాం చాలా తీవ్రంగా ఆలోచిస్తున్నాం. ఆయుర్వేదానికి, యునానికి సంబంధించి వారు చెప్పారు. వాటికి సంబంధించిన విల్లు మన ఎదుట ఉన్నది, వాస్తవమే దానిని యీ సమావేశంలోనే మనం పాస్ చేసివుంటే చాలా బాగుండేదనికూడా నేను అనుకుంటున్నాను అయితే, యీ సందర్భంలో ఒక శుభవార్త చెప్పదలచుకున్నాను. ఈ విల్లులో రెండు విషయాలు వున్నాయి. ఒకటి—రిజిస్ట్రేషన్; రెండు—వరీషలు మొదలైనవి విద్యావిధానానికి సంబంధించిన విషయాలు ఇటీవల ఉస్మానియా యూనివర్సిటీవారు ఆయుర్వేదానికి, యునానికి ఫేకల్టీ నెలకొల్పడానికి అంగీకరించారు వారి అంగీకారంద్వారా యీ విల్లులో సగభాగం తీసివేయవలసివస్తుంది రెండు మూడు మాసాల స్వీకృతి తీసుకుని, వారితో అన్ని విషయాలూ సంప్రదించిన తరువాత దానిని తీసుకువస్తే బాగుంటుంది చాలా సింప్లిఫై అవుతుందని మనవి చేస్తున్నాను

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య — ఉస్మానియా యూనివర్సిటీలో దీనిని నెలకొల్పి, తక్షణ అంగీకారం, వెంకటేశ్వర యూనివర్సిటీలో నెలకొల్పకపోయి నట్లయితే చాలా నష్టం వస్తుంది. ఇక్కడ యిది జరుగుతూ ఉంటుంది, అక్కడ అట్లాగే ఉంటుంది అంటేమాత్రం ఇంటిగ్రేటెడ్ విల్లుకే అభ్యంతరం వస్తుంది.

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు — ఆ విషయాలన్నీంటినీ ఆలోచించడానికి మైక్రు కావాలనడం ఈ స్వరూపంలో దానిని మనం పాస్ చేయలేము అయిదు సంవత్సరాలుగా మనం యూనివర్సిటీవారిని ప్రార్థిస్తూవచ్చాము, వారు యిప్పుడు ఒప్పుకున్నారు

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య, — శుభం, కనుక తీవ్రంగా చెయ్యాలి.

Mr Speaker —The question is

“That the Andhra Pradesh Medical practioners Registration Bill, 1967 be read a third time”

The motion was adopted

The Andhra Pradesh (Andhra Area) Prohibition (Amendment) Bill, 1967 (as reported by the Select Committee)

Sri V Satyanarayana Rao —Sir, I beg to move

“That the Andhra Pradesh (Andhra Area) Prohibition (Amendment) Bill, 1967 (as reported by the Select Committee) be read a second time

Mr Speaker —Motion moved
(Pause)

Mr Speaker —Amendments in respert of Andhra Pradesh (Andhra Area) Prohibition (Amendment) Bill, 1967 will be received upto 8-30 a m tomorrow morning

Now the discussion will be take place

శ్రీ సి వి కె రావు —అధ్యక్షా, మాకు యీ పుస్తకాలు, నోటీసులు ఇప్పటికిప్పుడు యిచ్చి చదివి చూచుకోడానికి అవకాశం లేకుండా ఇప్పుడే 9 గంటలవరకు కూర్చోవాలన్నారు ఇప్పటికే 8 గంటలైంది కాబట్టి వాయిదా వేయమని మిమ్ములను కోరదామనుకున్నాను కానీ, మీరే

మిస్టర్ స్పీకర్ —మనం యీవేళ 4 గంటలకు కూర్చున్నాము మనం 5 గంటలు పని చేయాలి కోరం లేకపోతేతప్ప మనం 5 గంటలు పని చేయవలసిందేకదా

శ్రీ కె గోవిందరావు —అధ్యక్షా, ఇంతకు ముందు ఒకసారి యీ బిల్లు ఇంట్రడ్యూస్ చేయడం. జరల్ డిస్కషను, తరువాత సెలక్టు కమిటీకి పంపించడము జరిగి, ఇప్పుడు సెలక్టుకమిటీ రిపోర్టు వచ్చింది సెలక్టు కమిటీలో ఫైనల్ స్టేజీలోకూడ కొన్ని అమెండుమెంట్సు ఇచ్చారు ఇప్పుడు అవన్నీ చూచుకోడానికి మాకు టైము కావాలికదా, ఇప్పుడే పూర్తి చేయాలంటే కష్టం

డాక్టర్ టి ఎస్ మూర్తి —సాధారణంగా మొదటిరోజున 9 గంటలకు ప్రారంభం చేసి 8 గంటలకు పూర్తి చేయడం జరుగుతోంది ఇప్పుడు అట్లా కాకుండా 4 గంటలకు ప్రారంభించి 9 గంటలవరకు కూర్చోమంటే ఎట్లా?

Mr Speaker —As many as 140 to 200 Members are present here. That means they are very much enthusiastic about this Bill Otherwise, they would not have remained in the House.

104 25th June, 1968

Government Bills
The Andhra Pradesh (Andhra Area)
Prohibition (Amendment)
Bill, 1967

Sri C V K Rao —If you want us to go out we will go Sir

Mr Speaker —If all of you want that it should be taken up tomorrow, I have no objection

Sri V B Raju —It is left to you Sir We are prepared to sit

Sri C V K Rao —He has come just now Sir. Let us have it tomorrow

Mr Speaker :—That is alright The House is adjourned till 8-30 a m tomorrow morning

The House then adjourned till Half-past-Eight of the Clock
on Wednesday, the 26th June, 1968